

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ONLINE PRIN OCHII STUDENȚILOR

RECOMANDĂRILE ANOSR

RAPORT

Învățământul online prin ochii studenților.

Recomandările ANOSR

Cuprins

Introducere.....	2
Chestionar – Desfășurarea procesului didactic online - Studenți.....	2
Prezentarea chestionarului.....	2
Date demografice.....	3
Analiza datelor.....	6
Srijinul primit de studenți și principalele dificultăți în predarea online.....	6
Percepția studenților privind predarea online.....	13
Resursele utilizate în cadrul procesului de predare online.....	14
Serviciile auxiliare.....	21
Dimensiunea socială.....	21
Solicitare feedback din partea studenților.....	24
Problemele identificate de studenți și soluțiile aferent.....	25
Concluzii.....	62
Chestionar – Desfășurarea procesului didactic online – Cadre didactice.....	33
Prezentarea chestionarului.....	33
Date demografice.....	33
Analiza datelor.....	36
Interpretarea răspunsuri deschise.....	55
Sugestii, recomandări și idei propuse de cadrele didactice.....	58
Anexa 1. Chestionar - Desfășurarea procesului didactic online – Studenți.....	66
Anexa 2. Chestionar - Desfășurarea procesului didactic online – Cadre didactice.....	75

ANOSR este membru în:

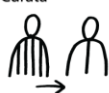
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Introducere

Noul coronavirus (SARS-CoV-2) ce provoacă boala infecțioasă COVID-19, a afectat **peste 200 de țări** la momentul actual, având efecte atât în sfera sistemului de sănătate, cât și în privința situației economice. În România, primele cazuri de infectare au fost de import, însă din cauza nerespectării măsurilor de autoizolare, virusul s-a răspândit mai ușor și intracomunitar.

După depistarea primelor cazuri de infectări pe teritoriul României, în ziua de 9 martie, **Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR)** a solicitat **suspendarea activităților didactice** fizice în cadrul universităților din România și utilizarea metodelor alternative de predare. Ulterior, în data de 10 martie, aceeași recomandare a fost propusă de către **Grupul de Suport Tehnico-Științific** privind gestionarea bolilor înalt contagioase pe teritoriul României și adoptată prin **Hotărârea nr. 7 din 11 martie de către Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență¹**. În continuare, în data de 16 martie a fost instituită prin decret prezidențial **starea de urgență** pe o perioadă de 30 de zile, care a fost prelungită până în data de 15 mai.

Din ziua de 11 martie, toate universitățile din România au suspendat activitățile didactice fizice, măsură care s-a menținut pentru următoarea perioadă. Atât universitățile, cât și cadrele didactice și studenții s-au aflat în situația de a **adapta procesul de predare** la mediul online într-un timp cât mai scurt posibil.

Pentru a putea stabili modalitățile de îmbunătățire a mecanismelor de **digitalizare ale procesului didactic**, ANOSR a realizat o sondare a studenților și a cadrelor didactice cu privire la dificultățile întâlnite și posibilitățile de îmbunătățire a procesului de predare online. Pentru a realiza sondarea principalilor actori implicați, ANOSR a lansat un chestionar adresat **studenților** și un chestionar adresat **cadrelor didactice din învățământul superior²**.

În cele ce urmează vom prezenta **rezultatele aplicării** acestor chestionare în vederea conturării **nevoilor studenților și a cadrelor didactice** în **implementarea învățământului hibrid** în anul universitar 2020-2021. Desigur, rapoartele din urma chestionarelor reprezintă o **radiografie a învățământului online** în acel moment și sperăm ca multe dintre aspectele vizate s-au **îmbunătățit sau ameliorat** între timp.

Chestionar – Desfășurarea procesului didactic online - Studenți

Prezentarea chestionarului

Chestionarul adresat **studenților** a fost accesibil pentru **completare** în perioada **2-15 aprilie**. Întrebările cuprinse în chestionar sunt prezentate în *Anexa 1* al acestui document. Acestea au surprins aspecte cum ar fi **dificultățile** întâlnite în procesul de predare online, **limitările** existente, alte aspectele problematice, aspecte privind **dimensiunea socială** a

¹ [Hotărârea nr. 7 din 11 martie de către Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență.](#)

² <https://www.anosr.ro/chestionar-desfasurarea-procesului-didactic-online/>

ANOSR este membru în:

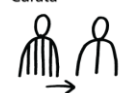
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Învățământului Superior (ÎS), **platformele, instrumentele și resursele online** cele mai frecvent utilizate și serviciile auxiliare.

La finalizarea perioadei de completare, chestionarul a fost **început** de către **4.997 de studenți**, dintre care doar **2.849 au completat în întregime chestionarul**. În urma analizei preliminare a răspunsurilor au fost eliminate universitățile cu un număr redus de răspunsuri raportat la numărul de studenți ai universității, proces în urma căruia în analiza finală au fost validate **2.765 de răspunsuri**. Astfel, analiza finală acoperă un număr de **24 de universități** de stat ce cuprind un număr de **334.311 de studenți**, respectiv **72,69%** din toți studenții înmatriculați în universitățile de stat din România.

Date demografice

Conform *Figurii 1*, cele mai multe completări revin studenților de la **Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca** cu **784** de completări, ce reprezintă **28,34%** din toate completările. Aceasta este urmată de **Universitatea Politehnica Timișoara** cu 231 de completări (**8,35%**) și **Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București** – 170 completări (**6,15%**).

În continuare, referitor la **completările în funcție de anul de studii** (vezi *Figura 2*), completările sunt distribuite în principal între anul 1, 2 și 3 de studii, ceea ce este în acord cu durata de studii din moment ce la ciclul licență cele mai multe programe de studii durează 3 ani. Mai exact, **35%** dintre completări aparțin studenților din anul 1 de studii, **29%** - anul 2 de studii, **22%** anul 3 de studii și **12%** anul 4 de studii, în timp ce **2%** dintre completări revin studenților din anul 5, respectiv 6 de studii.

Cât ține de **ciclul de studii**, după cum putem observa în *Figura 3*, majoritatea completărilor revin **studenților de la ciclul de studii Licență**, în proporție de **96,3%**, aproximativ **3,7%** revin studenților din cadrul **ciclului de studii Master** și doar **0,04%** revin studenților din cadrul ciclului de **Doctorat**.

În privința **vârstei** studenților care au completat chestionarul, majoritatea sunt cuprinși în categoria de vârstă **19 – 24 de ani** (vezi *Figura 4*), mai specific **2.566**, ce reprezintă **92,8%** din toate completările. Vârsta minimă este de **18** ani, vârsta maximă este de **65** de ani și vârsta medie este de **21,28** de ani.

De asemenea, referitor la sexul persoanelor participante la chestionar (vezi *Figura 5*), **63%** dintre studenții participanți la sondare sunt de sex feminin, **32%** de sex masculin și **5%** au ales să nu menționeze sexul. Nu în ultimul rând, repartitia legată de mediul de reședință arată că majoritatea participanților sunt din mediul urban (**70%**), dintre care **33%** sunt din mediul urban – reședință de județ iar **30%** sunt din mediul rural (vezi *Figura 6*).

ANOSR este membru în:

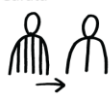
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

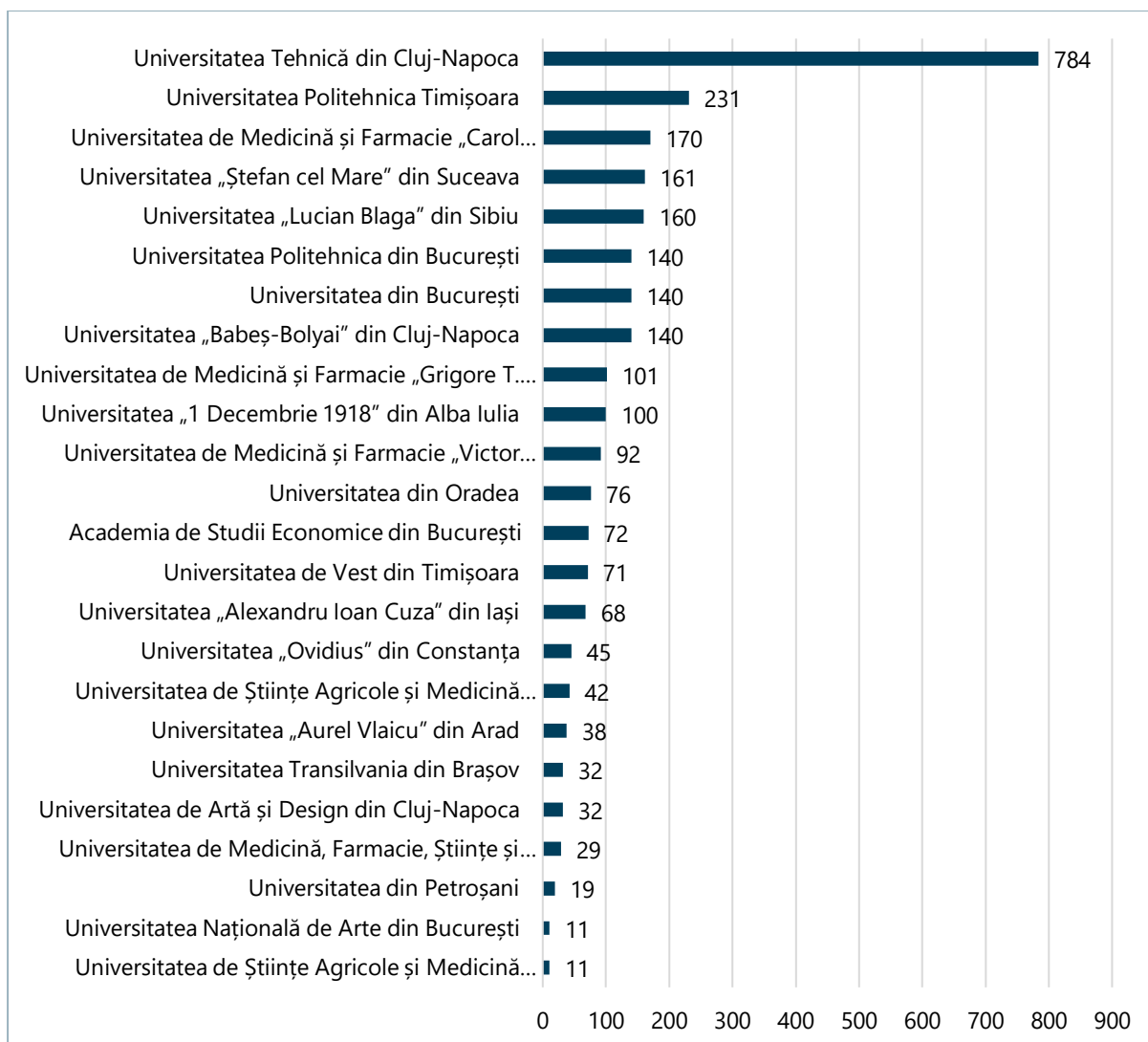
office@anosr.ro

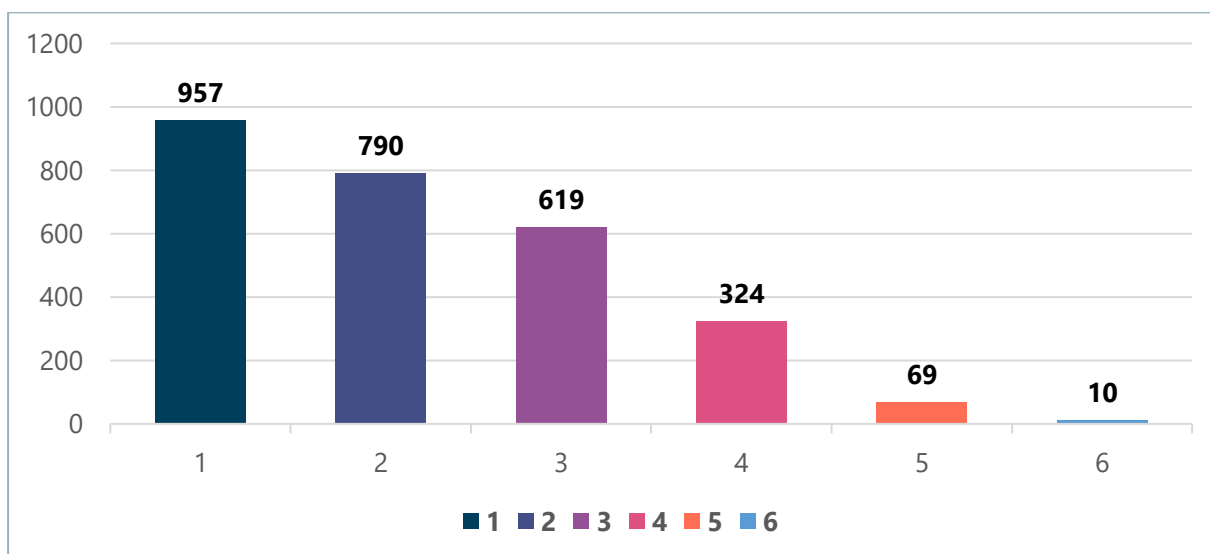
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 1. Numărul de completări în funcție de universitate

Figură 2. Numărul de completări în funcție de anul de studii

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

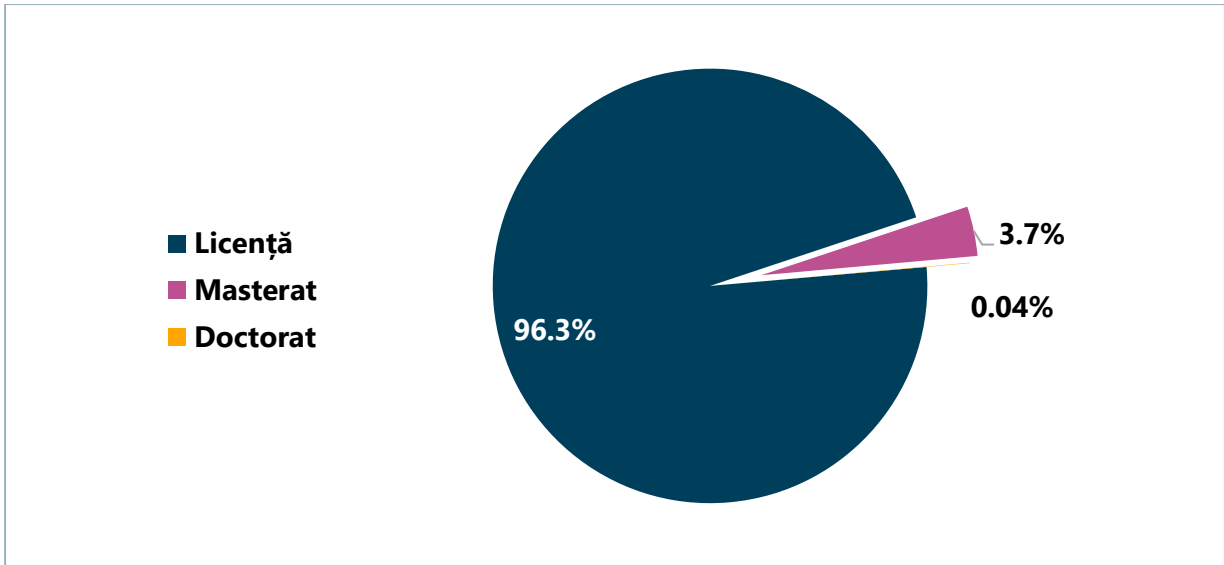
office@anosr.ro

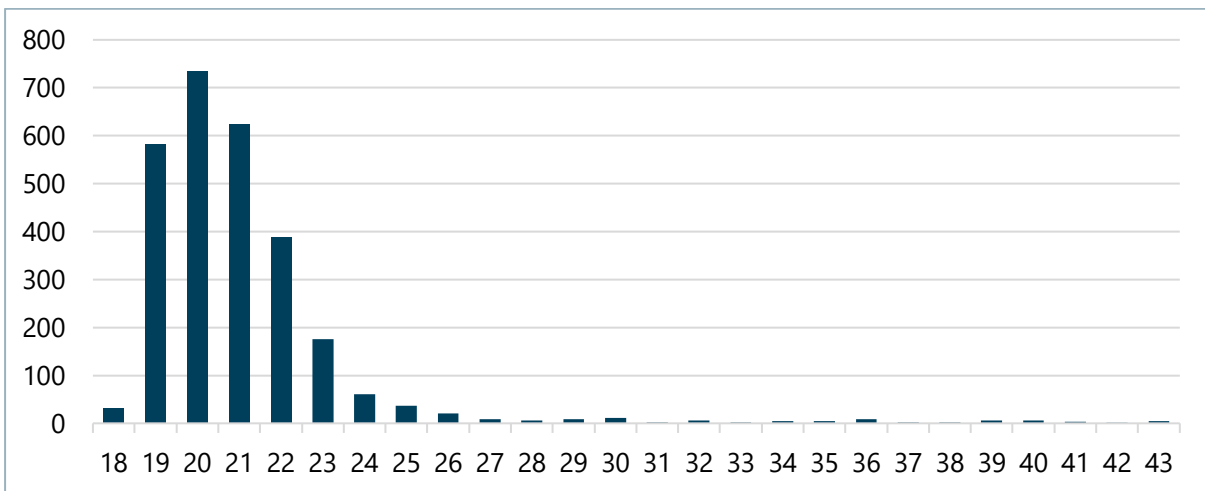
www.anosr.ro

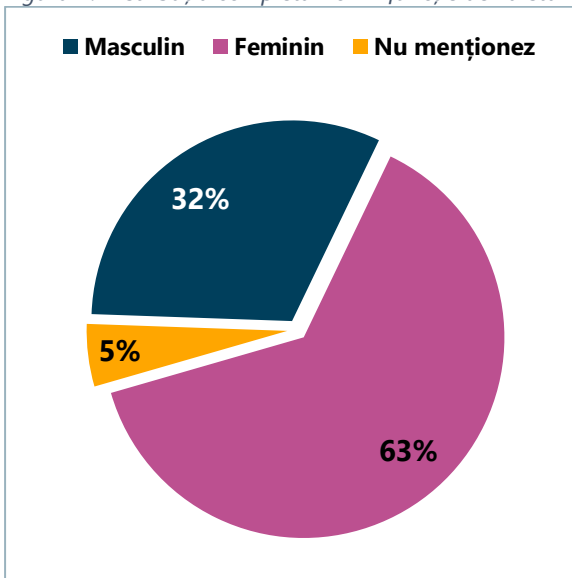
Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

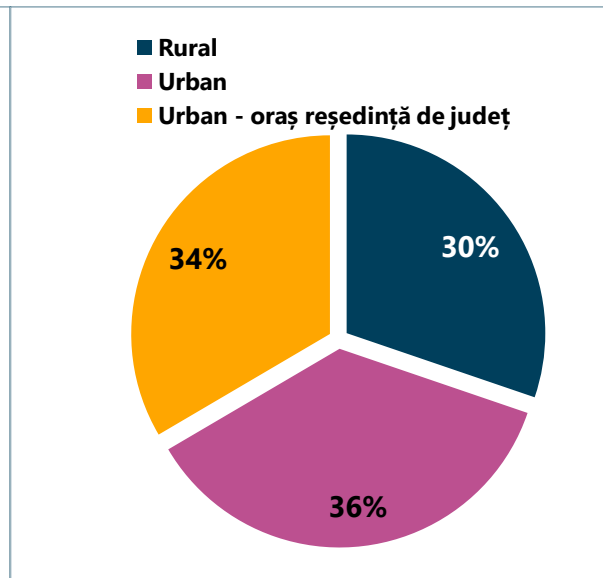
Figură 3. Numărul de completări în funcție de ciclul de studii

Figură 4. Distribuția completărilor în funcție de vârstă

Figură 5. Numărul de completări în funcție de sex

Figură 6. Numărul de completări în funcție de mediul de reședință

ANOSR este membru în:

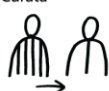
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

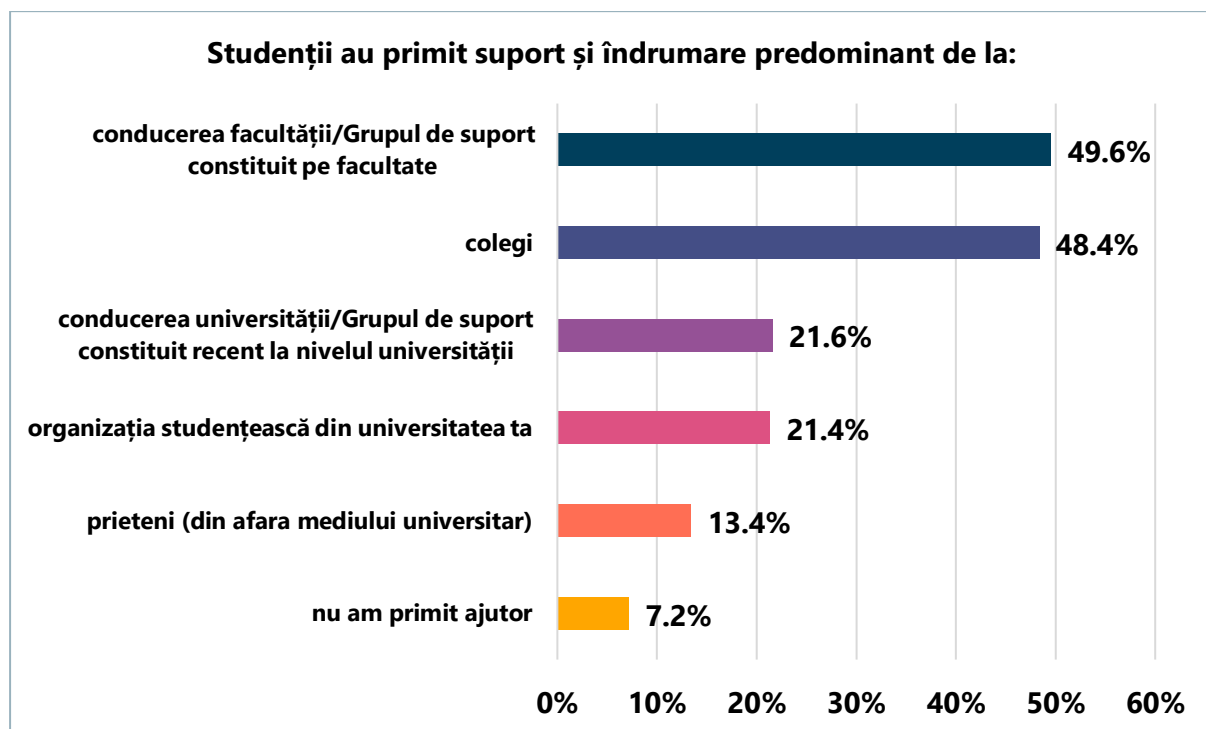
Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Analiza datelor

În continuare vom prezenta analiza datelor rezultate din aplicarea chestionarului, trecând în agendă fiecare dintre itemii chestionarului. Primele aspecte fac referire la **procesul de predare** online după care se ating alte aspecte ale **învățământului superior**, cum ar fi serviciile auxiliare și dimensiunea socială, iar în cele din urmă chestionarul surprinde **sugestiile și propunerile studenților** pentru o **educație** online de **calitate**.

Sprijinul primit de studenți și principalele dificultăți în predarea online

Prima întrebare surprinde **principalele surse de suport primit de către studenți** și ne arată că **49,6%** dintre respondenți au primit suport din partea conducerii **facultății/** Grupului de suport constituit pe **facultate**, **48,4%** au răspuns că au beneficiat de suport din partea **colegilor**, **21,6%** - din partea conducerii **universității/**Grupului de suport constituit recent la nivelul **universității**, **21,4%** au primit suport din partea **organizației studențești** din universitate, **13,4%** de la **prieteni** din afara mediului universitar, iar **7,2%** menționează că **nu au primit niciun fel de suport** (vezi Figura 7).

Figură 7. Principalele surse de suport primit de către studenți

Observăm că au existat **eforturi** din partea conducerii universității sau a facultății, totuși constatăm că acestea **nu au ajuns la toți studenții**, unii dintre ei fiind nevoiți să se bazeze pe suportul colegilor, prietenilor ș.a. Chiar dacă **organizațiile studențești** reprezintă o punte de **comunicare** importantă între conducerea universităților/facultăților și studenți, este în primul rând **responsabilitatea universităților** de a acorda suportul necesar, în colaborare cu **reprezentanții studenților și organizațiilor studențești** legal constituite.

ANOSR este membru în:

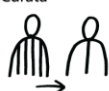
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Pentru a stabili cât de **conectați** au fost **studenții** în perioada predării online, aceștia au fost întrebați cu privire la măsura în care au **participat** la activitățile didactice. Precum putem observa în *Figura 8*, **majoritatea respondenților** au participat la **mai mult de jumătate din activitățile didactice** online (**82,9%**), dintre care **16,9%** au participat la aproximativ 50-75% dintre activități iar **66%** au participat la **peste 75%** dintre activități. Doar **8,7%** dintre respondenți au participat la aproximativ 25-50% dintre activitățile didactice și **8,4%** au participat la mai puțin de 25%.

În cele ce urmează, am explorat aspectele ce au creat **dificultăți** în participarea la activitățile didactice prin coroborare cu ponderea participării la activitățile didactice, precum poate fi observat în *Figurile 9-11*. **Analiză încrucișată** a datelor a arătat care dintre dificultățile menționate în chestionar determină **discrepanțe** largi între participanți în funcție de gradul de participare la activitățile didactice.

În primul rând, odată cu **scăderea ratei de participare** la activitățile didactice crește măsura în care participanții la studiu au perceput ca **dificultăți sau bariere** aspectele vizate în itemul în cauză. În continuare, enumerăm aspectele pentru care am sesizat **cele mai mari discrepanțe** între studenții care au participat la activitățile didactice în raport de 75-100% și 0-25%:

- **Lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale** - studenții care au participat la mai puțin de 25% ($S_{25\%}$) dintre activitățile didactice au raportat cu **15,6%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți pentru participarea la activitățile didactice **într-o mare măsură** în comparație cu studenții care au participat la mai mult de 75% dintre activități ($S_{75\%}$). Având în vedere acestea, se impune întrebarea cu privire la măsura în care **studenții au beneficiat** de traininguri și sesiuni de formare pe partea de **utilizare adecvată a instrumentelor și resurselor digitale** puse la dispoziție de către universități și, totodată, **importanța desfășurării** acestora pentru **eliminarea barierelor** de acest tip și pentru **creșterea ratei de participare**.
- **Dificultăți tehnice (platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, conturi și browsere)** - $S_{25\%}$ au raportat cu **15,5%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;
- **Lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii** - $S_{25\%}$ au raportat cu **18,8%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;
- **Limite datorate specificului unor discipline (activitățile de învățare la disciplina mea/disciplinele mele nu se pot transpune cu ușurință în activități la distanță)** - $S_{25\%}$ au raportat cu **21,4%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;
- **Lipsa conținutului educațional (resurse digitale) puse la dispoziție de către cadrele didactice** - $S_{25\%}$ au raportat cu **19,3%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;
- **Lipsa motivației** - $S_{25\%}$ au raportat cu **24,2%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;

ANOSR este membru în:

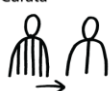
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

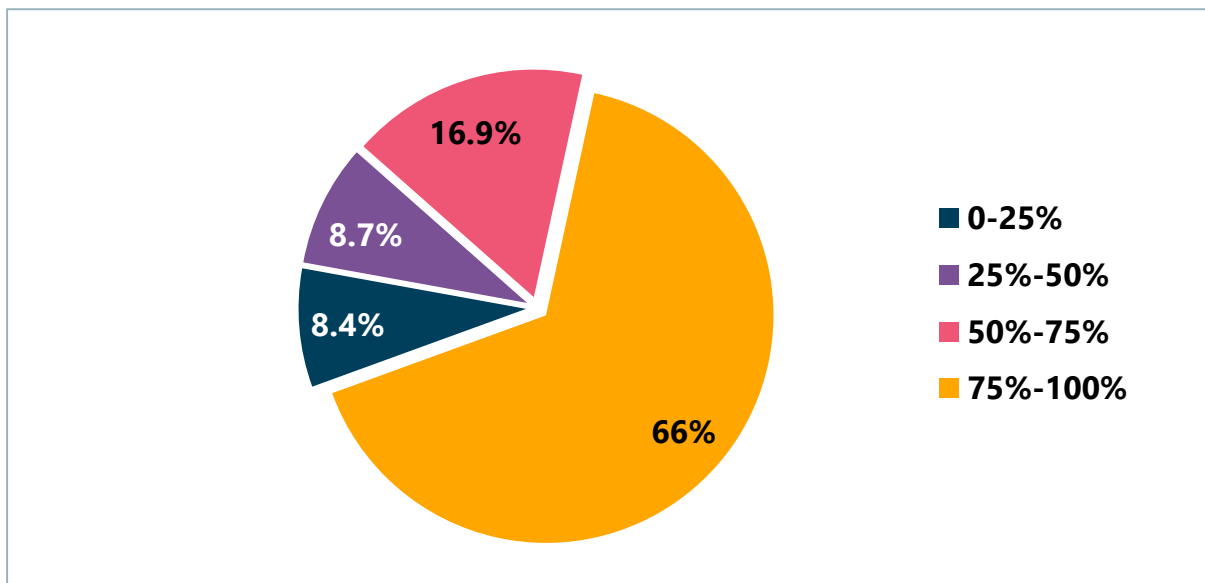
 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- **Lipsa instrumentelor pentru gestionarea grupelor și seriilor de studenți, pentru feedback și evaluare din partea cadrului didactic** - $S_{25\%}$ au raportat cu **30,6%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;
- **Lipsa controlului și a monitorizării constante a activității mele de către cadrele didactice** - $S_{25\%}$ au raportat cu **31,5%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$;
- **Lipsa unui orar de activități didactice bine structurat** - $S_{25\%}$ au raportat cu **42,2%** mai frecvent că acest aspect a cauzat dificultăți în comparație cu $S_{75\%}$.

În continuare, vom prezenta **disciplinele** pentru care respondenții au menționat ca având cel puțin una dintre dificultățile de la *Figurile 9-11*. În *Figura 12* am reprezentat **disciplinele pentru care s-au raportat dificultăți** legate de participarea activă la predare în funcție de **domenii fundamentale**. Conform celor prezentate în *Figura 12*, raza cercului aferent fiecărui domeniu reflectă **cât de frecvent au fost menționate disciplinele din fiecare domeniu fundamental**, iar cel mai frecvent au fost menționate disciplinele din următoarele domenii fundamentale:

- Științe ingineresti;
- Medicină și farmacie;
- Științe economice;
- Științe exacte (Matematică, Informatică, Chimie ș.a.);
- Limbi străine, filologie, teologie;
- Psihologie, Științe ale educației.

Deși pentru anumite domenii fundamentale au fost menționate mai puțin frecvent dificultăți, **existența** în sine a acestora arată necesitatea de a implementa **măsuri adaptate** specificului fiecărui domeniu, pornind de la domeniul tehnic și până la domeniul vocațional, arte ș.a.

Figură 8. Măsura în care studenții au participat la cursurile/seminarele/laboratoarele din cadrul programului de studii frecventat

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

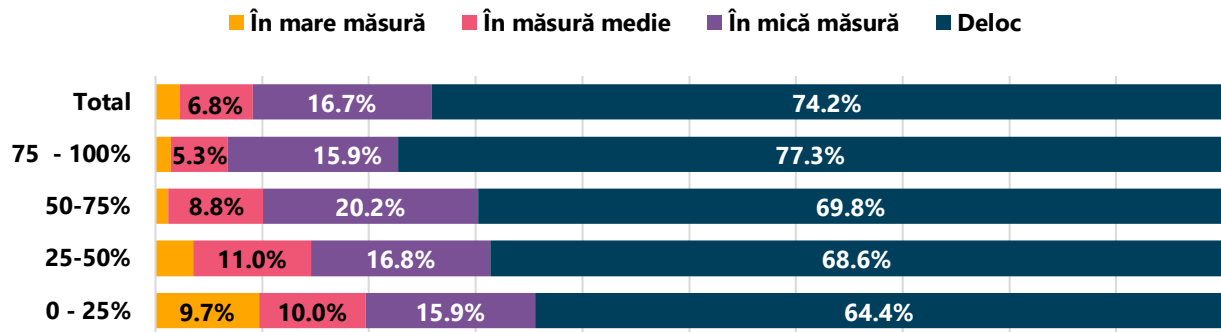
www.anosr.ro

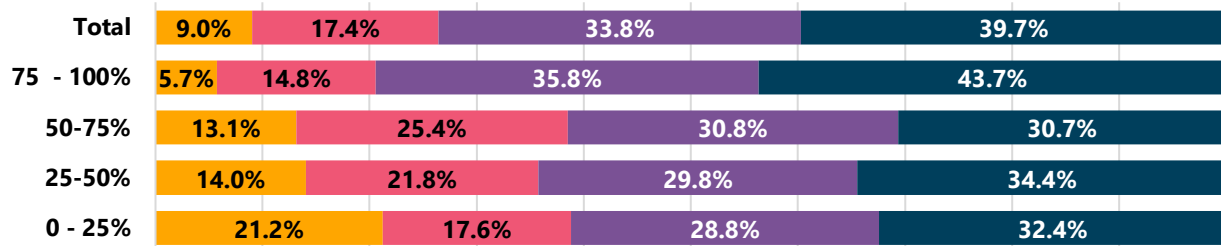
Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 9. Aspectele ce au cauzat dificultăți în participarea la activitățile didactice în funcție de ponderea participării (1/3)

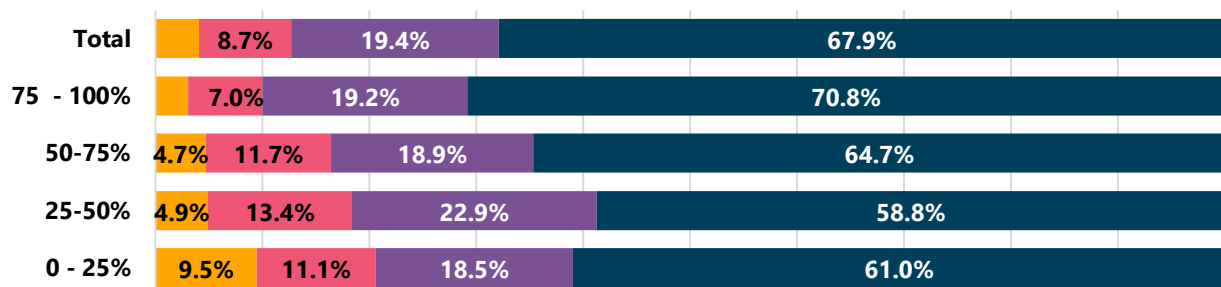
Nivel insuficient al competențelor mele digitale

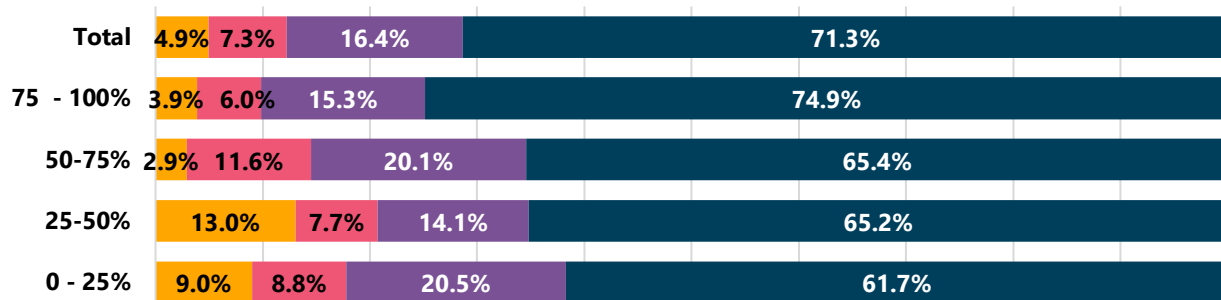
Dificultăți tehnice (platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, conturi și browsere)

Acces limitat la Internet

Lipsa unui computer suficient de performant

ANOSR este membru în:

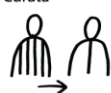
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

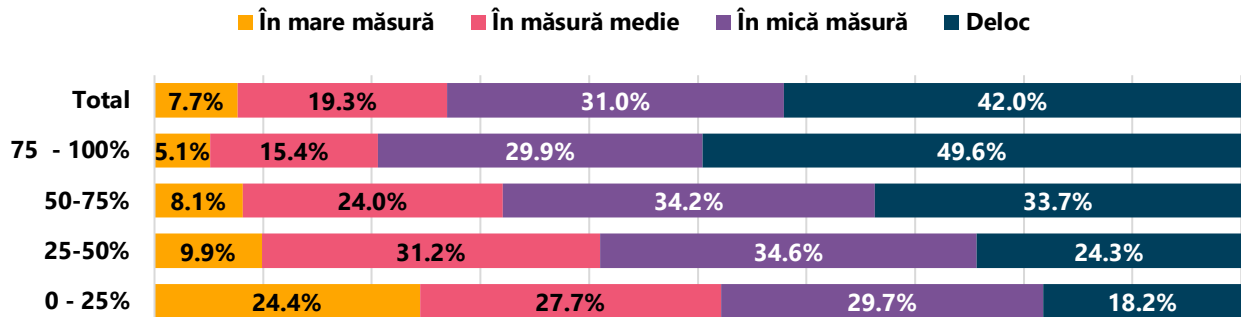
office@anosr.ro

www.anosr.ro

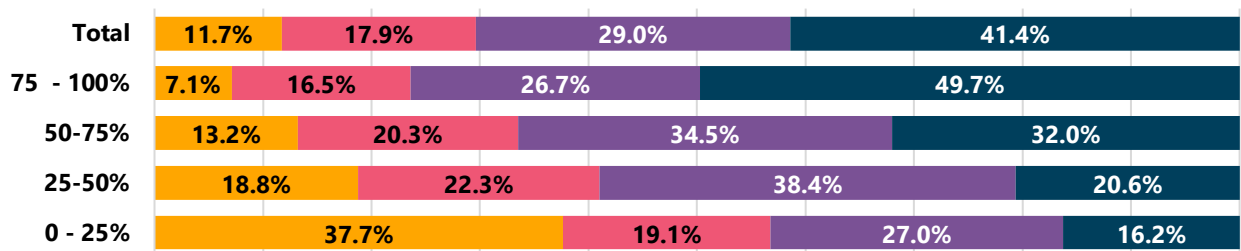
Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 10. Aspectele ce au cauzat dificultăți în participarea la activitățile didactice în funcție de ponderea participării, (2/3)

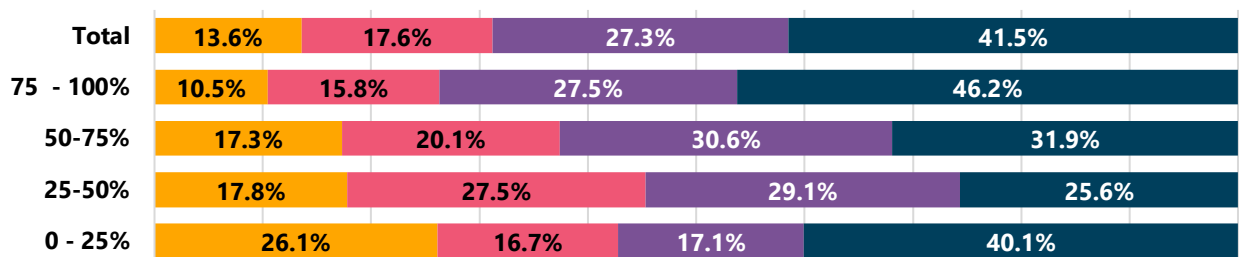
Lipsa conținutului educațional (resurse digitale) puse la dispoziție de către cadrele didactice

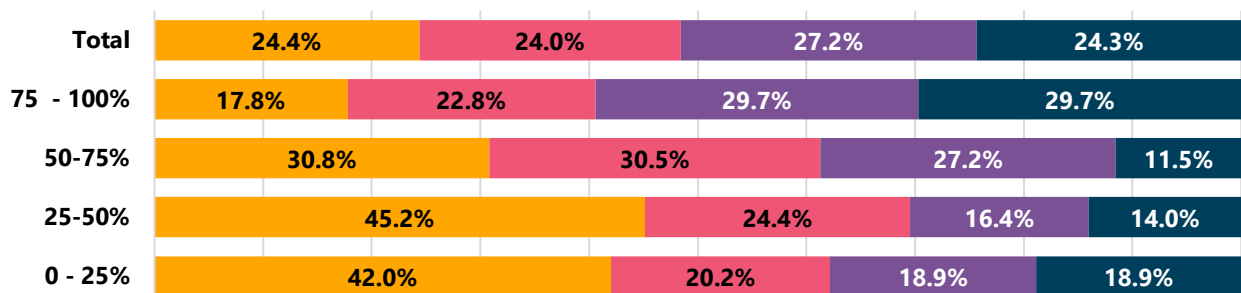
Lipsa instrumentelor pentru gestionarea grupelor și seriilor de studenți, pentru feedback și evaluare din partea cadrului didactic

Lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale

Lipsa motivației

ANOSR este membru în:

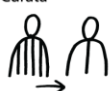
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

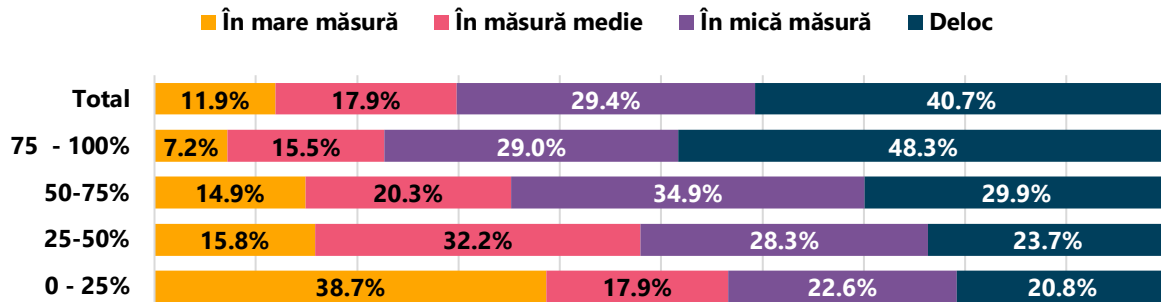
office@anosr.ro

www.anosr.ro

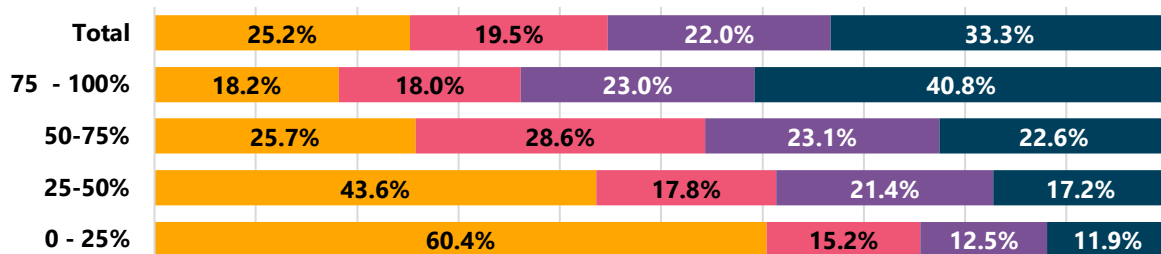
Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 11. Aspectele ce au cauzat dificultăți în participarea la activitățile didactice în funcție de ponderea participării, (3/3)

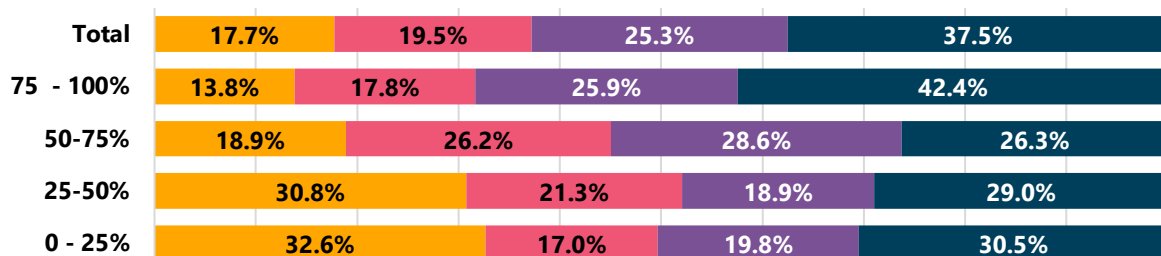
Lipsa controlului și monitorizării constante a activității mele de către cadrele didactice

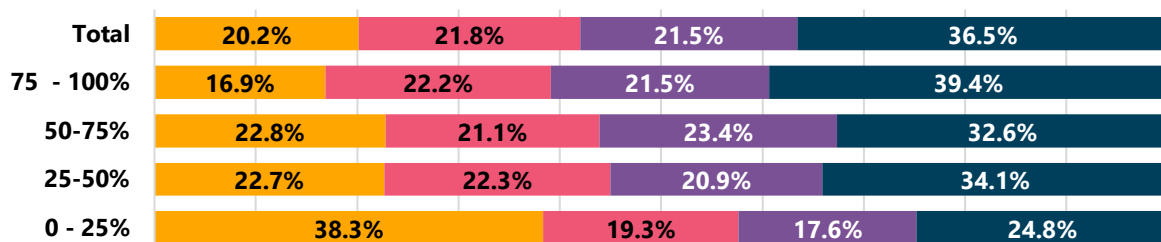
Lipsa unui orar de activități didactice bine structurat

Lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii

Limite datorate specificului unor discipline (activitățile de învățare la disciplina mea/disciplinele mele nu se pot transpune cu ușurință în activități la distanță)

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

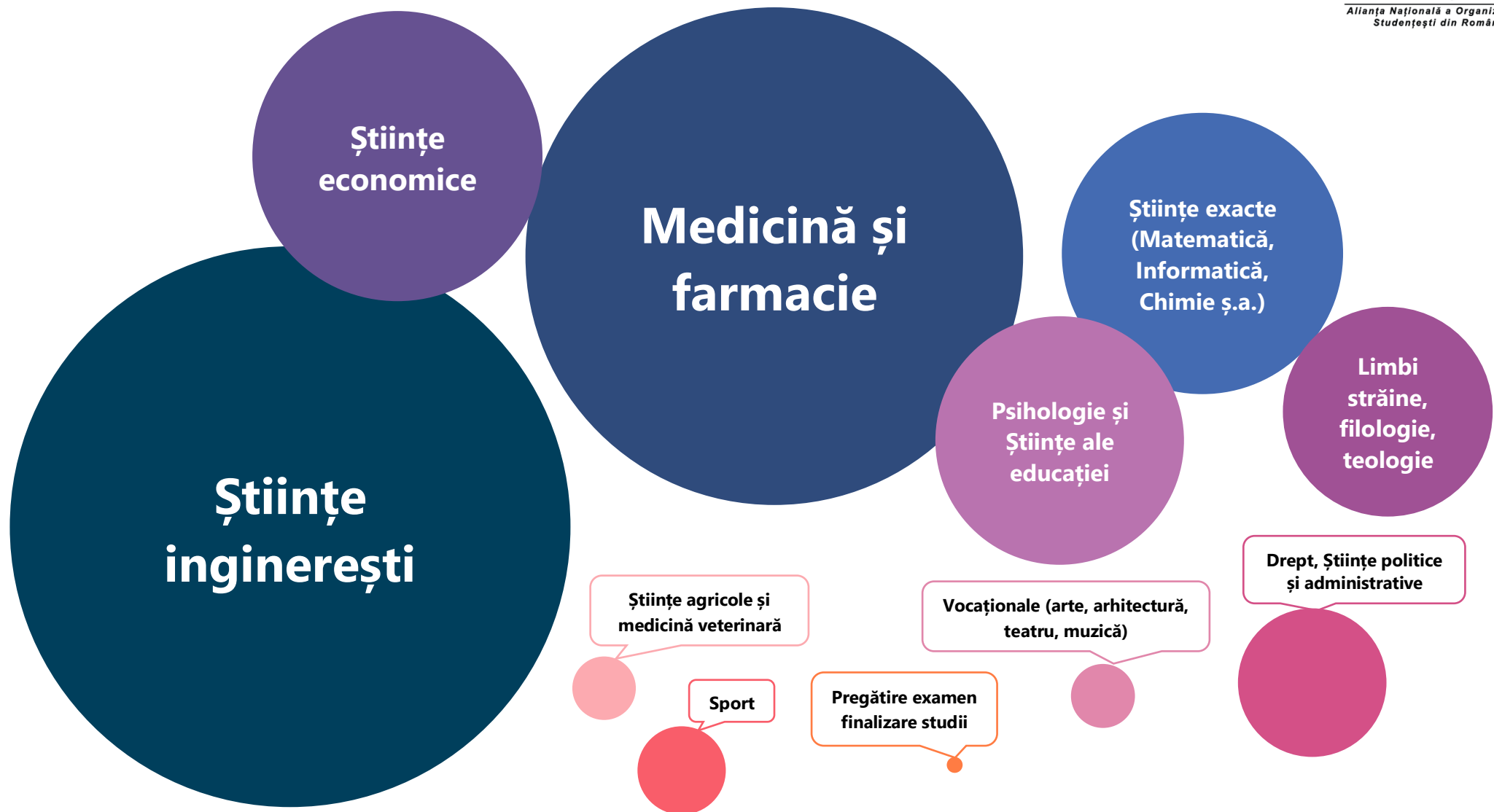

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 12. Disciplinele pentru care s-a raportat dificultăți vizavi de participarea activă la predare în funcție de domenii fundamentale

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Percepția studenților privind predarea online

Cu privire la următorul item, participanții la chestionar au răspuns în ce măsură sunt de acord cu o serie de afirmații ce vizează predarea online (vezi *Figura 13* și *Figura 14*). Din câte putem observa, afirmațiile cu care au fost de acord (acord parțial și acord total) mai mult de jumătate dintre respondenții la chestionar sunt următoarele:

- „Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în **mod negativ** activitățile de **seminar/laborator**”, sunt de **acord** (acord total și acord parțial) peste **75,6%** dintre respondenți;
- „Studenții primesc **mai multe sarcini și teme** decât de obicei” – peste **74,6%** dintre respondenți;
- „Sper să se **utilizeze în continuare** în activitatea didactică față-în-față (unele dintre) instrumentele și resursele digitale pe care am început să le folosim în această perioadă” – peste **70,1%** dintre respondenți;
- „Reușesc să lucrez **autonom**” – peste **67,6%** dintre respondenți;
- „**Competențele digitale** dobândite în această perioadă sunt achiziții utile pentru activitatea didactică viitoare” – peste **66,6%** dintre respondenți;
- „Îmi place să învăț utilizând **instrumente și resurse digitale**” – peste **62,1%** dintre respondenți;
- „Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în **mod negativ prelegerile și activitățile de la curs**” – peste **60,6%** dintre respondenți;
- „Cadrele didactice au **dificultăți** cu privire la organizarea eficientă a activităților de învățare pentru a facilita interacțiunea dintre studenți” – peste **60,5%** dintre respondenți;
- „Sunt **mulțumit** de modul de desfășurare în online a procesului de predare-învățare aferent programului de studiu pe care-l urmez” – peste **59,3%** dintre respondenți;
- „Lipsa contactului uman poate fi **compensată** prin activități la distanță bine proiectate” – peste **54,7%** dintre respondenți;
- „Cadrele didactice nu mai pot acorda **suportul necesar** unui parcurs de formare eficient” - peste **54,6%** dintre respondenți.

Nuanța de **contradicție** dintre ultimele două afirmații **denotă**, într-o oarecare măsură, faptul că studenții sunt încrezători vizavi de **potențialul instrumentelor și activităților** online pentru **echilibrarea lipsei contactului uman**, însă raportat la cele implementate în mod real, fără a specifica tipul de bariere ce au intervenit, studenții au susținut că unele cadre didactice **nu** mai pot oferi **suportul necesar** pentru o **formare eficientă**.

Pe de altă parte, la următoarele afirmații **mai mult de jumătate** dintre respondenți au menționat că sunt în **dezacord cu acestea**, și anume:

- „Mutarea activităților didactice în online **nu a afectat** cu nimic calitatea acestora”, sunt în **dezacord** (dezacord total și dezacord parțial) peste **68,6%** dintre respondenți;
- „La toate disciplinele pe care le urmez, știu cum voi fi **evaluat pentru finalizarea materiei**” – peste **68,5%** dintre respondenți;
- „Simt că pot **învăța la fel** ca în perioada când activitățile didactice se desfășurau în **regim față în față**” – peste **64,9%** dintre respondenți;

ANOSR este membru în:

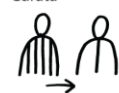
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- „Instrumentele digitale și platformele online îi **încurcă pe studenți**” – peste **58%** dintre respondenți;
- „La toate disciplinele pe care le urmez, îmi sunt **foarte clare sarcinile** pe care le am de rezolvat” – peste **54,9%** dintre respondenți;
- „Perioada de suspendare a cursurilor față-în-față permite profesorilor și studenților să se **concentreze pe esențial, pe calitativ, pe capacități și competențe**” – peste **54,2%** dintre respondenți.

La nivel general, pornind de la modul în care s-au raportat respondenții la afirmațiile propuse în chestionar menite să evidențieze diverse probleme, aceștia consideră că:

- au fost afectate în **mod negativ** atât activitățile didactice practice, cât și teoretice, **cele practice însă într-o măsură mult mai mare**;
- au primit **mai multe teme și sarcini** de realizat decât în mod normal;
- profesorii au avut **dificultăți** cu privire la organizarea eficientă a activităților de învățare pentru a facilita interacțiunea dintre studenți și nu au putut acorda **suportul necesar** pentru formarea eficientă;
- mutarea activităților didactice în mediul online a afectat **calitatea** acestora;
- **nu sunt foarte clare toate sarcinile** ce le-au fost oferite pentru rezolvare.

Cât ține de aspectele **în favoarea educației online**, respondenții consideră că:

- în această perioadă au dobândit competențe digitale dobândite care sunt **achiziții utile** pentru activitatea didactică viitoare;
- reușesc să lucreze **autonom** și apreciază creșterea utilizării **instrumentelor și resurselor digitale**;
- lipsa contactului uman **poate fi ameliorată** prin activități la distanță bine proiectate.

Resursele utilizate în cadrul procesului de predare online

Următorul item al chestionarului a evidențiat **frecvența** cu care au fost utilizate o serie de platforme și aplicații propuse în cadrul activităților didactice (vezi *Figura 15*). Din câte putem observa, instrumentele online utilizate mai frecvent decât o dată pe săptămână (în fiecare zi și moderat) de mai mult de 10% dintre respondenți sunt următoarele:

- E-mailul personal - **62,8%** dintre respondenți au utilizat moderat sau în fiecare zi;
- Platforma de e-learning a universității - **59,7%** dintre respondenți;
- Whatsapp - **55,9%**;
- Resurse educaționale deschise și cu conținut digital - **50,7%**;
- E-mailul instituțional primit de la universitate - **49,4%**;
- Facebook Messenger - **43,9%**;
- Zoom – **36,4%**;
- Google Classroom - **35,5%**;
- Google Meets - **31,9%**;
- Microsoft Teams – **29,3%**;
- Moodle – **20,7%**;
- Skype - **12,4%**.

ANOSR este membru în:

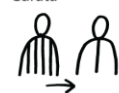
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

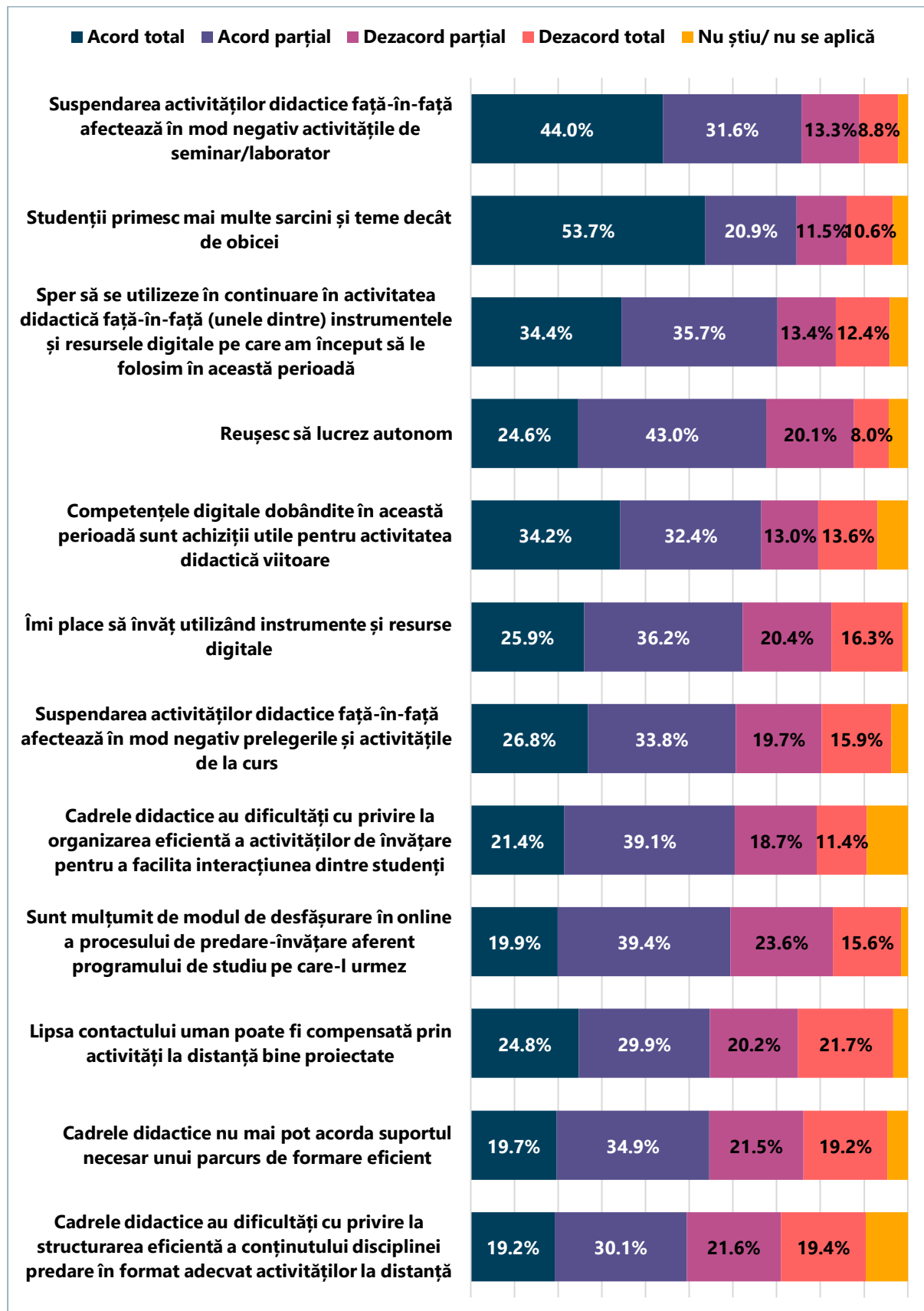
 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 13. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (1/2), organizate descrescător în funcție de măsura în care respondenții au fost de acord cu afirmațiile propuse (Acord total și acord parțial)

ANOSR este membru în:

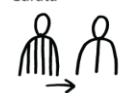
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

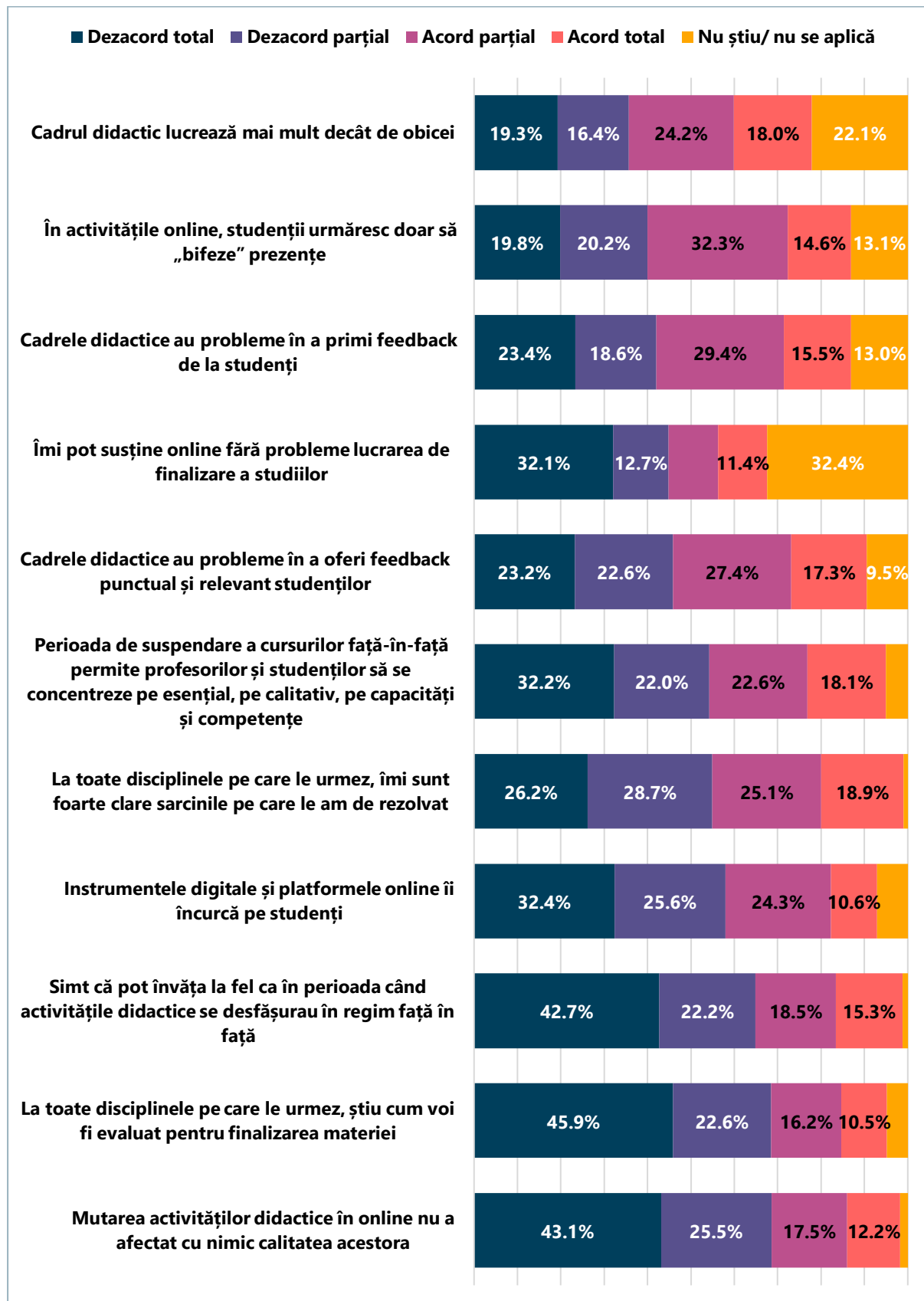
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 14. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (2/2), organizate crescător în funcție de măsura în care respondenții au fost în dezacord cu afirmațiile propuse (Dezacord parțial și Dezacord total)

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Astfel, deși studenții au utilizat într-o proporție ridicată platforma de **e-learning a universității**, au existat și foarte mulți studenți care au menționat că au folosit mai frecvent decât o dată pe săptămână și **alte instrumente online pentru facilitarea activităților online**, mai exact Microsoft Teams, Zoom, Google Classroom, Google Meets și Skype. Rezultatele ne arată că deși universitățile **dispun sau ar trebui să dispună**, conform standardului de performanță **IP.C.5.1.1. Disponibilitatea resurselor de învățare și IP.B2.1.4. Centrarea pe student a metodelor de învățare** din cadrul *Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior* adoptată prin HG nr. 915/2017, de propriile **resurse educaționale online**, acestea fie nu au fost puse la dispoziția studenților, fie cadrele didactice au preferat să utilizeze alte resurse pornind de la performanța resurselor sau propriile obișnuințe și abilități.

Al doilea tip de instrumente online frecvent utilizate sunt cele de **comunicare** cum ar fi Whatsapp, Messenger și e-mailul instituțional și personal. În **19,5%** dintre cazuri au fost utilizate în mod frecvent atât *Whatsapp* cât și *Messenger*, în timp ce în **10,2%** dintre cazuri s-au utilizat frecvent simultan adresa de *e-mail instituțională* și cea *personală*. Având în vedere utilizarea de **platforme diferite ce ating același scop**, această abordare este **neeficientă** și complet **nejustificată** din punct de vedere al **modalității de gestionare a informației**.

Totodată, faptul că **doar un număr limitat din platformele incluse în acest item au fost utilizate frecvent** denotă că universitățile și/sau cadrele didactice au vizat un **spectru redus sau limitat** de instrumente și platforme online, astfel neexplorând toate **posibilitățile** și fără a atena **identificarea celor mai potrivite** instrumente online pentru specificul disciplinei.

Nu în ultimul rând, una dintre **resursele importante și în același timp utilizate zilnic de doar 16% dintre participanții la studiu** sunt **resursele educaționale deschise și conținutul digital** (Open educational resources, OER). La momentul actual, mai multe universități la nivel internațional oferă cel puțin o parte din cursurile proprii înregistrate online și gratuit. Obiectivul creării de **resurse educaționale deschise** este de a asigura accesul la **educație de calitate** chiar și pentru **tinerii sau adulții din zone socio-economic defavorizate** și persoanele ce nu își permit din punct de vedere financiar să se înmatriculeze la o universitate și, nu în ultimul rând, reprezintă o formă de a **transmite cunoașterea generată** de către universitate și de a contribui astfel la îndeplinirea **misiunii publice** a acesteia prin **dezvoltarea comunității locale** și nu numai. Folosite corect și în mod complementar, **resursele educaționale deschise** pot fi un instrument online puternic și foarte important în **educația online** sau **educația la distanță** din perspectiva facilitării activităților cadrelor didactice, determinând economie de timp și asigurând acces la educație pentru studenții cu conexiune limitată la Internet.

În continuare, am solicitat respondenților să menționeze ce **alte resurse educaționale**, pe lângă cele propuse în chestionar, au utilizat aceștia în **activitățile de predare-învățare**. Răspunsurile la acest item au fost integrate în *Figura 16*, în care raza cercului reprezintă **frecvența** cu care au fost menționate instrumentele online, cu excepția celor menționate mai rar. În cazul acestora, a fost distorsionată mărimea cercului pentru a permite vizualizarea denumirii instrumentelor.

ANOSR este membru în:

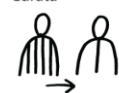
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

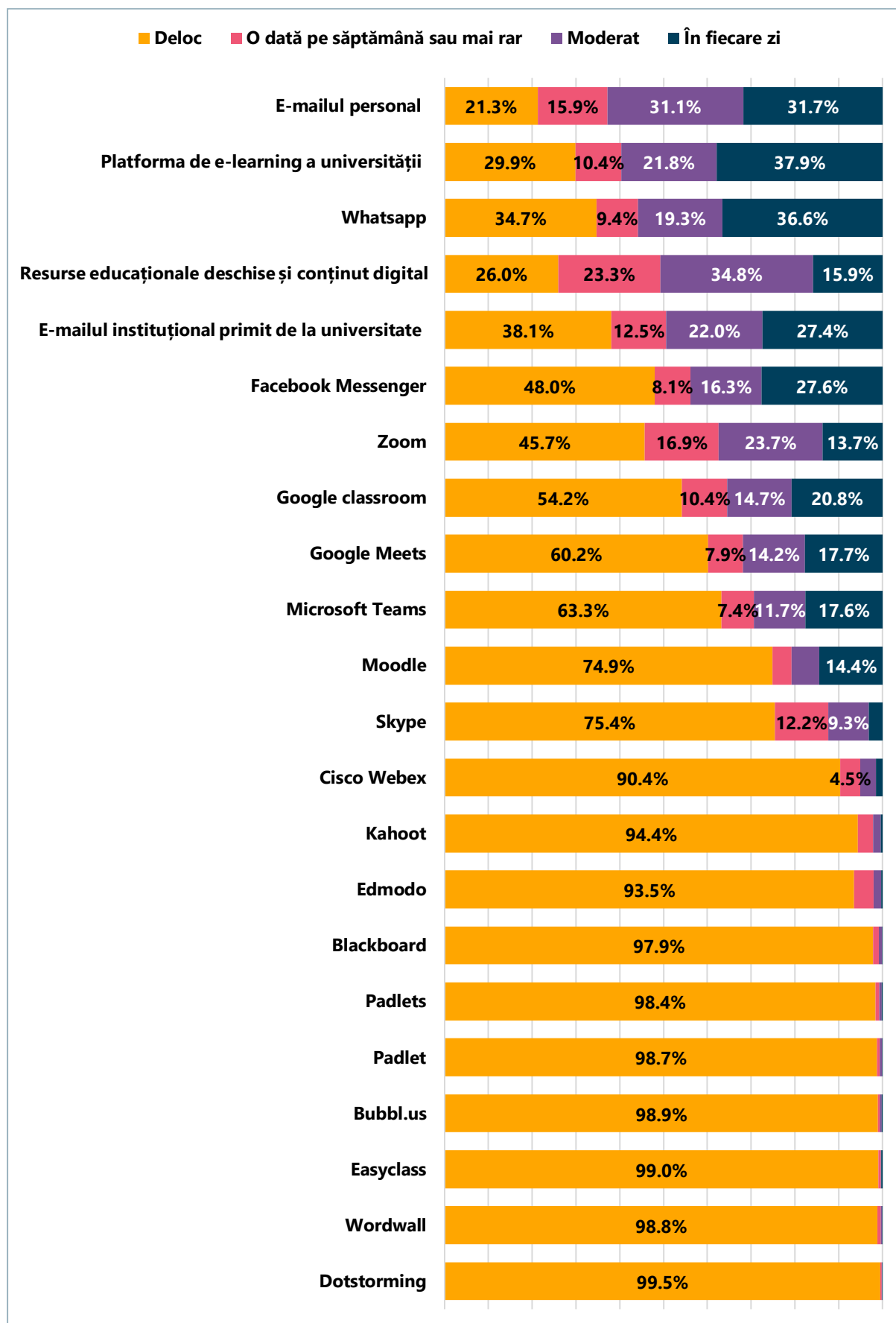
 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 15. Frecvența cu care respondenții au utilizat diverse instrumente de învățare online

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

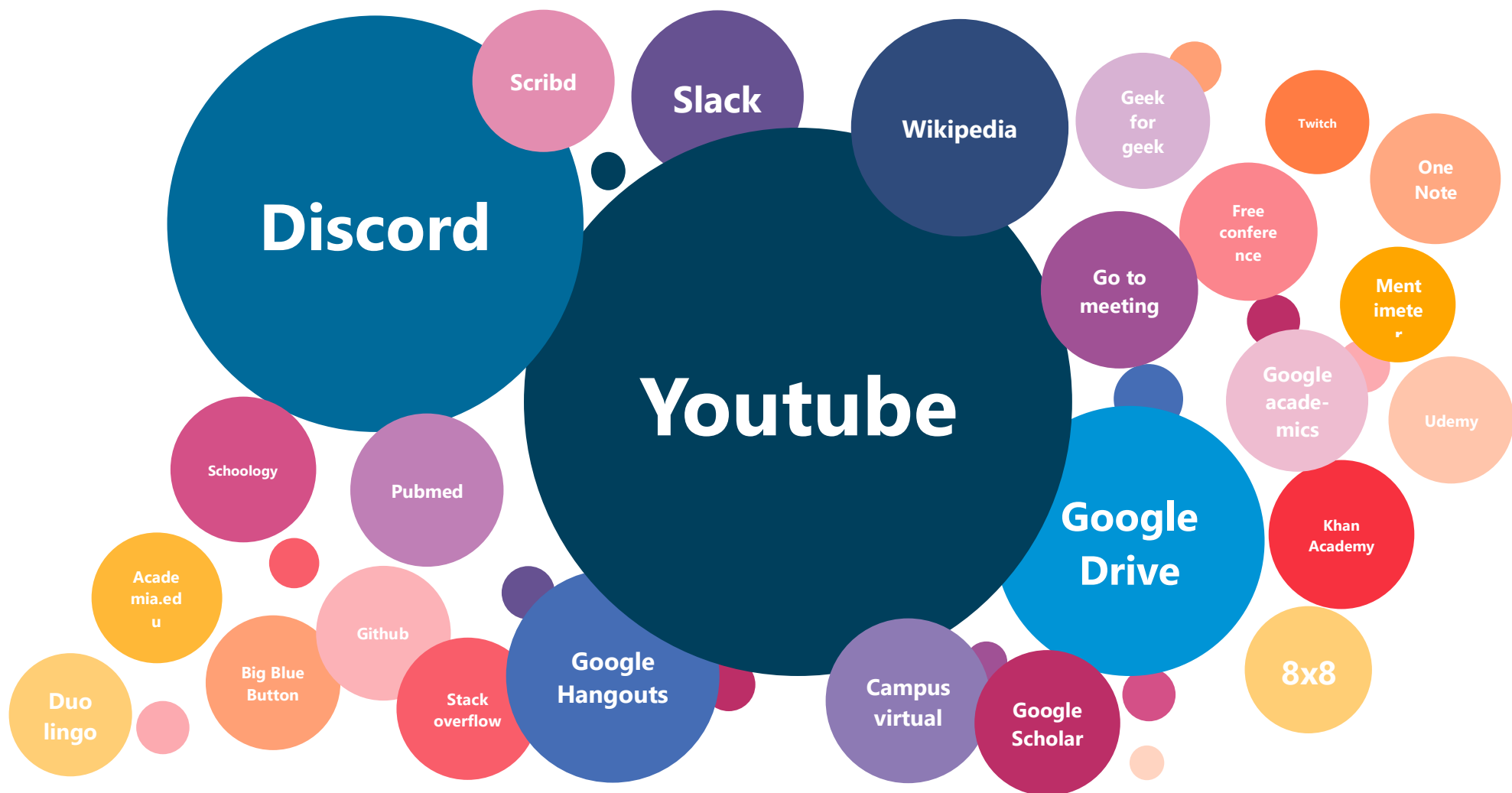
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 16. Alte resurse și aplicații online folosite

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 17. Disciplinele la care interacțiunea din timpul activităților didactice NU a fost mutată online în funcție de domenii fundamentale

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Din câte putem observa din figura de mai sus, respondenții au utilizat frecvent și alte **resurse și aplicații online**, cum ar fi: **Youtube** (pentru vizualizarea conținutului **educațional** prezent pe platformă), **Discord** (pentru a **comunica** cu colegii), Google Drive, Scribd, Slack, Wikipedia, Go to meeting, **Google Scholar**, Campus virtual, Google Hangouts, **Pubmed** și altele.

Următorul item al chestionarului a vizat disciplinele la care **interacțiunea din timpul activităților didactice NU a fost mutată online**. Am reprezentat frecvența cu care au fost menționate disciplinele respective împărțite pe domenii fundamentale în *Figura 17*, în care raza cercului aferent domeniului reprezintă frecvența cu care au fost menționate disciplinele vizate.

Astfel, principalele **categorii de disciplinele** pentru care activitățile didactice **NU au fost mutate în mediul online sunt**: Științe inginerești, Medicină și farmacie, Limbi străine, filologie, teologie, Științe exacte (Matematică, Fizică, Chimie, Informatică ș.a.), Științe economice, Psihologie și Științe ale educației, Educație fizică și sport și activitatea de pregătire examen finalizare studii. Totuși, **nu este deloc neglijabil** faptul că activitățile didactice nu au fost mutate în mediul online în cazul disciplinelor din celelalte domenii, iar pentru următoarea perioadă ar trebui identificate cele mai potrivite măsuri pentru a permite **realizarea tuturor activităților didactice**, fie ele parțial online/fizic.

Prin următorii doi itemi ai chestionarului am întrebat studenții ce aspecte și-ar dori să **îmbunătățească la predarea online** și ce **sugestii, recomandări, idei** sau nevoi de suport relevante ar putea semnala. Având în vedere specificul întrebărilor, acestea vor fi **abordate ulterior**, alături de unul dintre itemii finali.

Serviciile auxiliare

Următoarea secvență a chestionarului a vizat **Serviciile auxiliare**, respectiv **disponibilitatea secretariatului online** și **accesul la materiale de studiu individual**. Cu privire la disponibilitatea secretariatului online (vezi *Figură 18*), **65,2%** dintre participanți au menționat că **nu cunosc** dacă secretariatul este sau nu disponibil online, **29,6%** au răspuns că este **disponibil**, în timp ce **5,3%** au menționat că **nu este disponibil** secretariatul online. În cadrul întrebărilor deschise, respondenții au sugerat îmbunătățirea serviciilor secretariatului.

Referitor la accesul la materiale de studiu individual, cum ar fi **biblioteca online, cursuri disponibile pe o platformă, articole științifice din bazele de date internaționale** etc., **9,7%** dintre studenții au răspuns că **nu cunosc** dacă au acces, **71,6%** au răspuns că **au acces** și **18,8%** au răspuns că **nu au acces la materiale de studiu individual** (vezi *Figură 19*).

Dimensiunea socială

Următoarea parte a chestionarului a vizat **Dimensiunea socială a Învățămintului Superior**, și **anume bursele și căminele studentești**.

ANOSR este membru în:

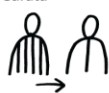
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

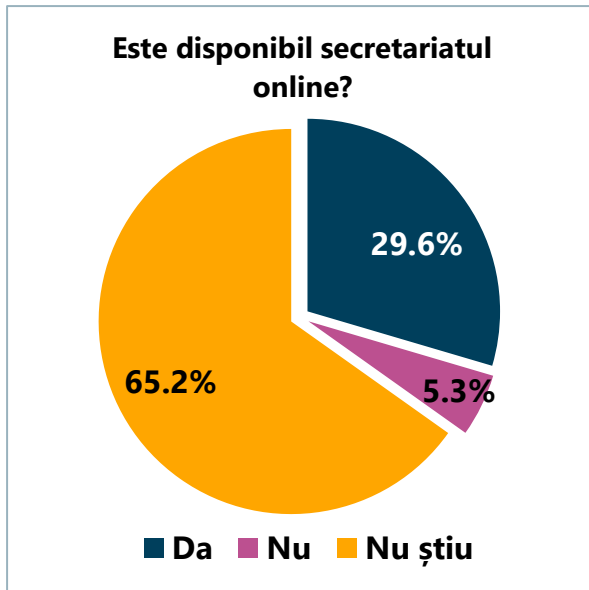
office@anosr.ro

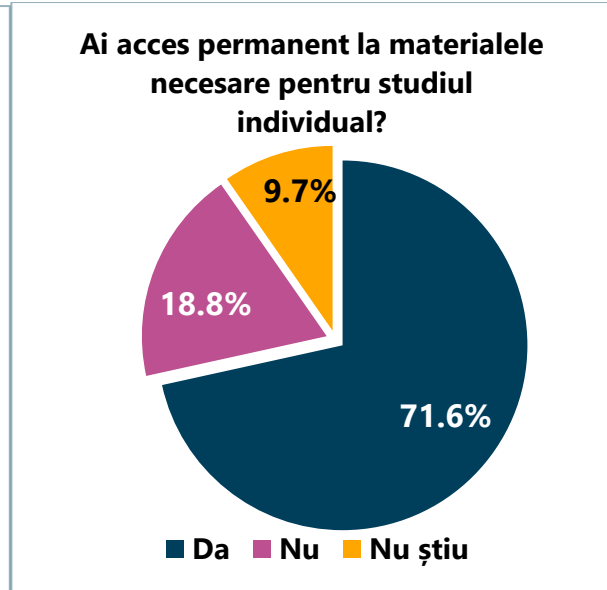
www.anosr.ro

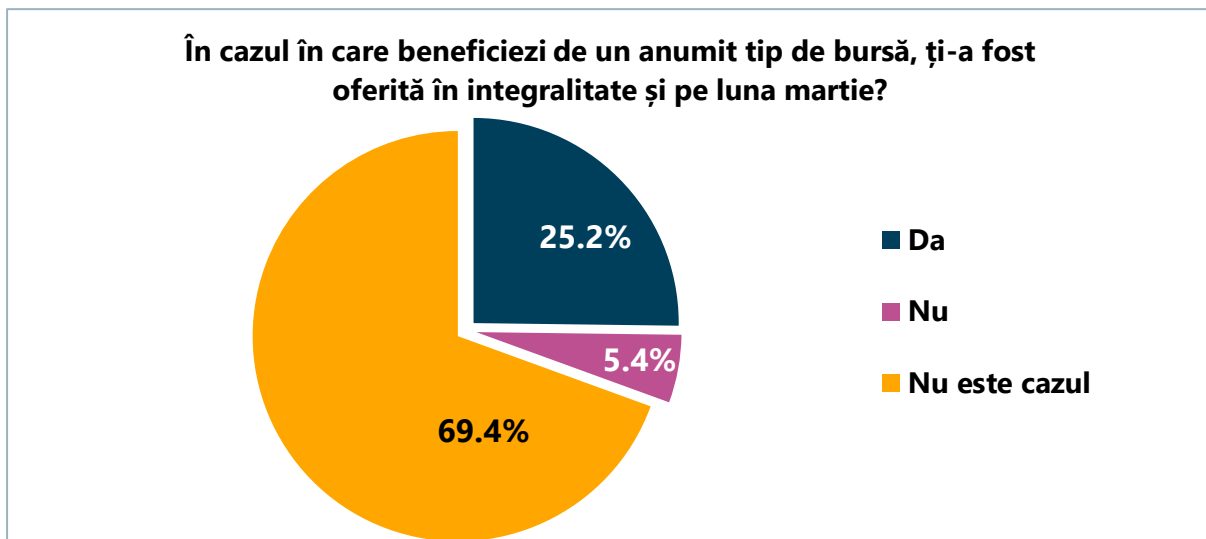
Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 18. Disponibilitatea secretariatului online (pentru eliberarea de adeverințe, a situației școlare, depunerea dosarelor pentru burse etc.)

Figură 19. Accesul la materiale de studiu individual (bibliotecă online, cursuri disponibile pe o platformă, articole științifice din bazele de date internaționale etc.)

Figură 20. Acordarea bursei studentești în luna martie

Cu privire la acordarea bursei studentești (vezi Figura 20), **25,2%** dintre respondenți au răspuns că **au primit bursele integral** pentru luna martie în timp ce **5,4%** au răspuns că **nu au primit bursa în integralitate**. Cu referire la situația privind cazarea în căminele studentești (vezi Figurile 21-22), **32,5%** dintre respondenți **beneficiază de cazare** în căminele universitare. Din cei 32,5% de respondenți care beneficiază de cazare, **3,1% au rămas cazați în cămine** și după declararea stării de urgență, **6,7%** au plătit în continuare **regia pentru cămin** și **10,7%** au fost **nevoiți să elibereze** locul în cămine.

Observăm că ponderea respondenților care **au plătit** în continuare regia pentru cămine este **de două ori mai mare** decât ponderea celor care **au rămas în cămine** și în perioada stării de urgență, sugerând faptul că cel puțin **3,6%** dintre respondenți s-au aflat în situația de **achita serviciile de cazare**, deși **nu au beneficiat** de acestea.

ANOSR este membru în:

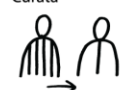
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

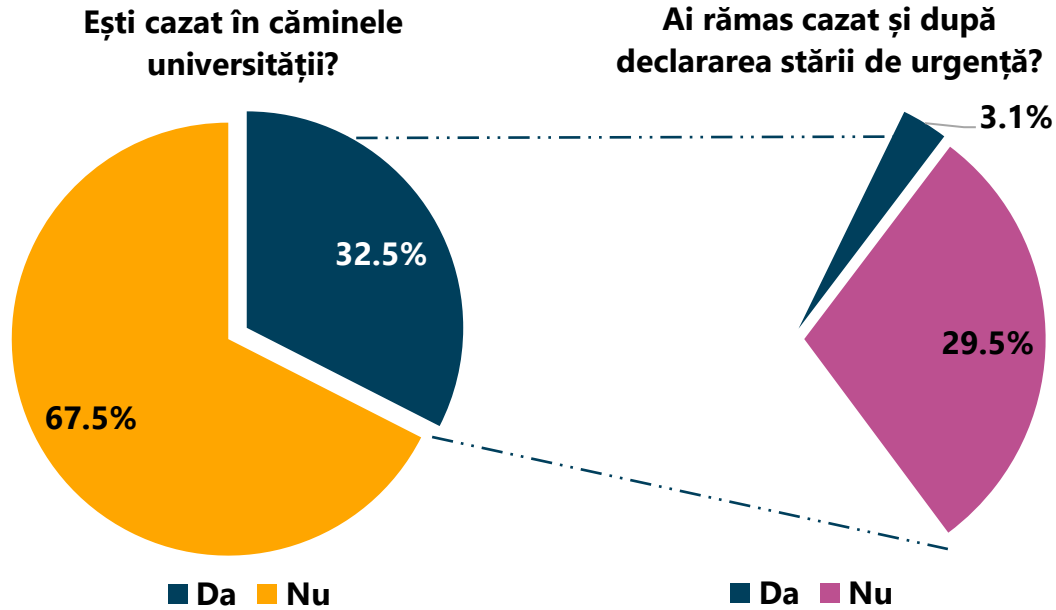

facebook.com/anosr.ro

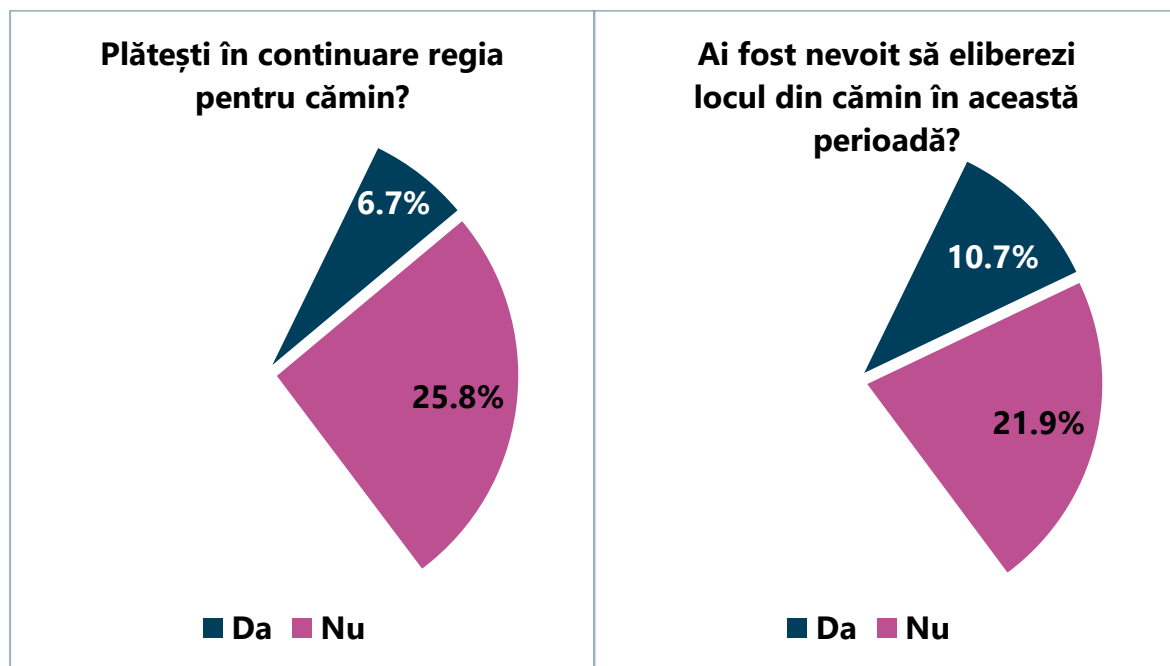
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 21. Situația privind cazarea înainte și în timpul stării de urgență

Figură 22. Situația privind plata taxei de cazare și eliberarea locului din cămin

Următoarea întrebare deschisă a chestionarului a solicitat studenților să **descrie cum a avut loc procesul de eliberare a camerelor**. Din **292** de răspunsuri la acest item, în funcție de relevanța acestora pentru creionarea procesului, au fost validate 278 de răspunsuri sau **95,2%**. În majoritatea cazurilor, studenții au menționat că acestora li s-a **solicitat să părăsească camerele**, cu unele excepții, printre care studenții **angajați** în centrul universitar, studenții **orfani** și/sau studenții ce nu au altă opțiune de locuință. În ceea ce ține de procesul de decazare în sine:

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

1. **64%** dintre răspunsuri menționează că **nu au existat probleme** în procesul de eliberare a camerei;
2. **26,98%** au menționat că **nu au fost anunțați din timp** cu privire la decizia conducerii de a fi eliberate camerele din cămine;
3. **17,63%** au menționat că **au avut la dispoziție prea puțin timp** pentru eliberarea camerei din motive logistice, și anume transportarea tuturor lucrurilor personale;
4. **7,55%** au menționat că a fost o **procedură anevoioasă** luând în considerare necesitatea de a transporta toate obiectele personale;
5. **6,83%** au menționat că au fost informați oficial și/sau informal că obiectele persoanele vor fi **depozitate** de către angajații universității pentru a elibera camera în vederea cazării persoanelor externe. În unele cazuri, studenții **nu au fost informați** despre mutarea sau depozitarea lucrurilor personale, aflând ulterior de la colegii care au rămas în cămine. Punctăm faptul că aceste situații reprezintă o **intruziune gravă în viața intimă și privată a studenților**;
6. **3,6%** au menționat că **au fost anunțați târziu** cu privire decizia de eliberare a camerelor de toate lucrurile personale și **nu au avut posibilitatea de a se deplasa** până la cămine din cauza restricțiilor de circulație impuse în starea de urgență.
 - a. De asemenea, în **cazuri izolate**, studenții au sesizat și alte nemulțumiri, cum ar fi:
7. unii studenți au fost informați oficial și/sau informal că după eliberarea camerelor, **lucrurile rămase vor fi aruncate**, ceea ce a pus unii studenți care nu au avut posibilitatea de a transporta toate lucrurile persoanele într-o situație dificilă și criticabilă. Atragem atenția asupra faptului că asemenea acțiuni sunt **abuzive**, periclitează dreptul studenților la **viața privată**, încălcând de asemenea dreptul de proprietate și prevederile contractuale din contractul de închiriere.
8. unii studenți care s-au întors la cămin să preia lucruri personale necesare sau materiale de studiu din cameră **nu li s-a permis** să intre în cămin.
9. în unele cazuri studenților li s-a solicitat informal, prin intermediul administratorilor de cămine, să elibereze camera **în lipsa unei decizii oficiale** a universității.
10. unii studenți **nu au fost informați** cu privire la modul în care au fost depozitate lucrurile personale rămase în cameră, când și în ce condiții se pot întoarce pentru a le ridica, amânarea, reducerea și/sau achitarea taxei de cazare.

Deși aceste incidente nu au fost raportate de un număr mare de studenți, **este inacceptabilă orice formă de abuz** din partea universității. Serviciile oferite de universități au scopul de a crea **condiții de studiu optime** pentru studenți în vederea sprijinirii parcurgerii studiilor superioare.

Solicitare feedback din partea studenților

În continuare, am întrebat studenții dacă până la momentul completării li s-a cerut **feedback din partea facultății sau a universității** în legătură cu **desfășurarea procesului didactic online**. Astfel, **33,3%** dintre studenți au menționat că **li s-a solicitat feedback și au răspuns**, **7,8%** - li s-a solicitat feedback și **nu au răspuns** și **58,9%** au menționat că **nu li s-a solicitat feedback** din partea facultății sau a universității în legătură cu desfășurarea procesului didactic online (vezi *Figura 23*).

ANOSR este membru în:

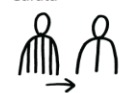
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

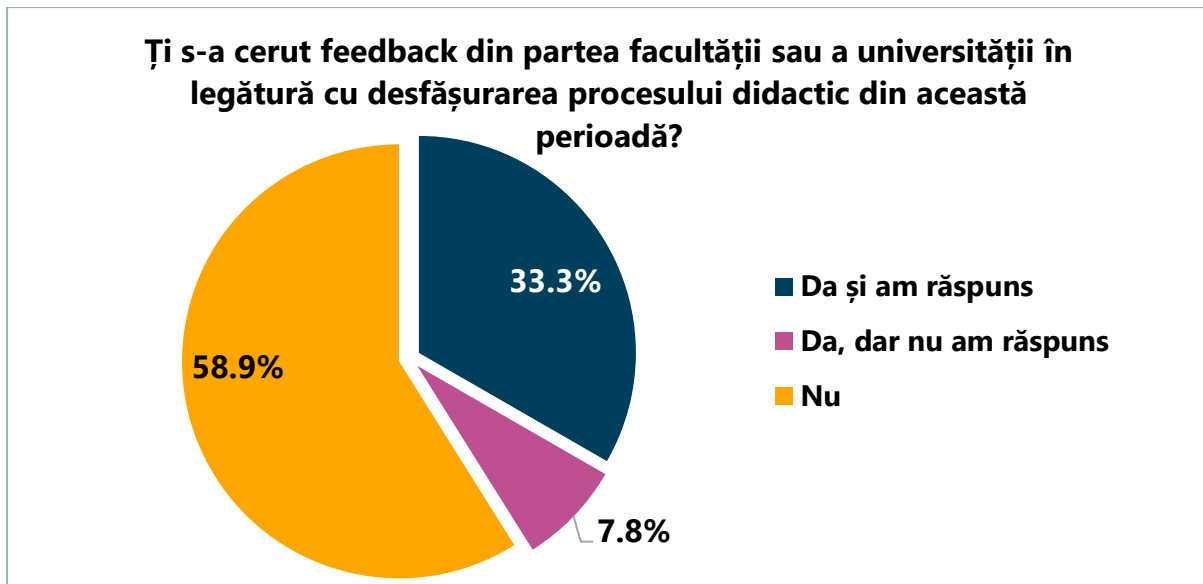

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 23. Solicitarea de feedback din partea facultății sau a universității privind desfășurarea procesului didactic online

Problemele identificate de studenți și soluțiile aferente

În cele ce urmează, vom aborda cât mai fidel răspunsurile studenților la întrebările deschise ale chestionarului referitoare la **aspectele pe care le-ar îmbunătăți la procesul de predare online, sugestiile, recomandările, ideile sau nevoile de sprijin relevante și alte probleme semnalate de aceștia**. Cum printre răspunsurile primite de la studenți au fost raportate atât problemele întâmpinate, cât și sugestiile de îmbunătățire, vom prezenta analiza răspunsurilor în tandemul **problema sesizată - soluțiile aferente**.

Având în vedere faptul că răspunsurile la întrebările deschise au surprins un conținut în mare parte similar, răspunsurile la toate întrebările deschise, cu excepția celei care viza modul de eliberare a căminelor, au fost **analizate împreună**. Astfel, dacă un respondent a răspuns la trei dintre cele patru întrebări deschise, la analiză răspunsurile acestuia au fost concatenate și considerate ca un singur răspuns. În această formă, la întrebările deschise au răspuns **2.293** de studenți, dintre care au fost incluse în analiză **2.138** de răspunsuri (**93,24%**) în funcție de legătura acestora cu **predarea online**.

1. **Aspectele problematice cel mai frecvent raportate** țin de **atitudinea** cadrelor didactice, respectiv relația acestora cu studenții, **disponibilitatea** pentru întrebări și nelămuriri și abilitățile deținute.

1.1. Un număr de **612** studenți (**28,6%**) au raportat probleme în această direcție cum ar fi situații în care:

- 1.1.1. cadrele didactice **refuzau predarea prin videoconferințe** din cauza faptului că nu erau familiarizați cu predarea online;
- 1.1.2. cadrele didactice încărcau studenții cu **multe sarcini** fără a acorda suficiente **explicații și materiale de studiu** pentru rezolvarea acestora;
- 1.1.3. cadrele didactice nu își adaptau metodele de predare, chiar dacă au **primit feedback negativ** din partea studenților;

ANOSR este membru în:

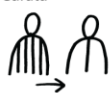
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- 1.1.4. cadrele didactice **comunicau ineficient** cu studenții, anunțau activități didactice și sarcini cu o zi înainte;
- 1.1.5. cadrele didactice **refuzau înregistrarea cursurilor**, chiar dacă unii studenți aveau probleme cu conexiunea și nu reușeau să participe la cursuri integrale, după care investeau mult mai mult timp ulterior pentru înțelegerea materiei ș.a.
- 1.2. Soluții propuse de respondenți sunt următoarele:
- 1.2.1. **Pregătirea cadrelor didactice** privind utilizarea de aplicații/platfome, **implementarea de tehnici de predare online** și îmbunătățirea celor deja implementate (soluții susținute de **195** respondenți, respectiv **31,86%** din cei 612).
- De asemenea, în acest sens, ar putea fi create de către universități **tutoriale sau ghiduri de utilizare a platformelor** universității/utilizate de către universitate, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru studenți.
- 1.2.2. Pe de altă parte, **106** respondenți (**17,32%**) au menționat că își doresc **creșterea implicării, a interesului și a proactivității** cadrelor didactice în cadrul sarcinilor de lucru și al activităților practice, precum și **acordarea de sprijin individual** sau de grup studenților pentru studiul individual.
- 1.2.3. Unii respondenți au menționat nevoia **creșterii receptivității** cadrelor didactice la **nevoile, problemele și feedback-ul studenților, adaptarea** în funcție de acestea și **solicitarea de feedback** din partea studenților cu privire la activitatea de predare. Pe lângă problemele menționate anterior, această soluție vizează și alte aspecte, cum ar fi:
- 1.2.3.1. situații în care cadrele didactice notau ca fiind prezenți doar studenții care se putea conecta cu cameră video, chiar dacă nu toți studenții aveau această posibilitate;
- 1.2.3.2. dacă se întâmpla ca studenții să piardă conexiunea la internet, aceștia erau notați ca fiind absenți la întreaga activitate didactică în format videoconferință.
- 1.2.4. Cât ține de **activitățile didactice practice**, cum ar fi laboratoarele din **domeniul tehnic sau medical**, respondenții au menționat nevoia de **mai multă implicare a cadrelor didactice pentru a explica realizarea temelor de laborator pas cu pas și includerea mai multor activități aplicative în cadrul seminarelor și laboratoarelor**.
- Această soluție a fost susținută de studenții care se aflau în situația de a realiza individual sarcinile de laborator, fără ajutorul cadrului didactic și explicațiile necesare, cum s-ar fi întâmplat în mod normal în cadrul unui laborator fizic. Pe de altă parte, au existat și situații în care în loc de seminare, studenții primeau diverse **teme teoretice în detrimentul interacțiunii** cu cadrul didactic și al realizării de activități practice sau aplicative.

ANOSR este membru în:

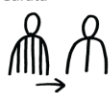
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

2. O altă problemă raportată de către **595** de respondenți (**27,82%**) este **lipsa de interacțiune cu cadrele didactice**, atât în timpul activităților didactice online, cât și în afara acestora, în cazul în care studenții au avut nevoie de explicații sau ajutor.
 - 2.1. Printre soluțiile susținute de studenți sunt **implementarea predării bazate pe interacțiunea studenți – cadre didactice** (prin contribuirea directă a cadrului didactic și a studenților la procesul de învățare, soluție menționată de 233 de respondenți), eficientizarea **utilizării de instrumente online performante** în vederea creșterea interactivității activităților didactice pentru a capta și menține **atenția studenților, îmbunătățirea sau implementarea de canale de comunicare** dintre studenți și cadre didactice mai „prietenoase” și **îmbunătățirea procesului de comunicare** propriu-zis. Lipsa de interacțiune dintre studenți și cadre didactice reprezintă în mod inerent un impediment pentru studenți în înțelegerea și integrarea informațiilor, **cadrul didactic având rolul de a facilita acest proces.**
 - 2.2. Transpunerea în mediul online a **orelor de consultații** ale cadrelor didactice și implementarea acestora prin întâlniri în format videoconferință.
3. Referitor la **sarcinile** primite de studenți în această perioadă, foarte mulți au menționat faptul că la anumite discipline **activitățile didactice au fost înlocuite cu diverse sarcini** cu rolul de acumulare a cunoștințelor necesare. Totuși, cadrele didactice au omis faptul că **realizarea sarcinilor necesită mult mai mult timp decât participarea la activitatea didactică** teoretică sau practică și în loc de a transfera procesul didactic fizic în mediul online, aceștia au transferat procesul de învățare de la unul activ, centrat pe student și nevoile acestuia, la unul **pasiv**; de la un proces de învățare ce implică efortul comun al cadrului didactic și al studentului, la unul care implică în mod principal **efortul studentului, astfel eșuând în a respecta Principiul învățământului centrat pe student.**
 - 3.1. **382** dintre respondenți (**17,86%**) au menționat problema **creșterea cantității de lucru** în urma trecerii la predarea online, însă în lipsa sprijinului, resurselor și utilității necesare și astfel, au sugerat **soluții** cum ar fi **scăderea numărului și/ sau a dificultății temelor și sarcinilor pe care le primesc și oferirea sprijinului și resurselor suficiente pentru realizarea sarcinilor în cauză.**
4. Așa cum comunicarea cu cadrele didactice poate fi mai dificilă sau limitată în mediul online, unii studenți s-au aflat în situația de a primi diverse **sarcini neclare, fără exemple de realizare** sau materiale necesare. În situațiile în care nu a avut loc trecerea anumitor discipline în mediul online, sarcinile primite de studenți **necesitau cunoștințe care nu au fost parcurse** în cadrul activităților didactice.

Totodată, în contextul în care în urma suspendării activităților didactice fizice a existat o perioadă de adaptare necesară universităților și cadrelor didactice care a amânat cu 1-2 săptămâni parcurgerea materiei, ulterior, în unele situații, cadrele didactice au transmis studenților **foarte târziu sau cu un termen extrem de scurt mai multe sarcini pentru a recupera perioada de adaptare.**

 - 4.1. Astfel, având în vedere aceste probleme, alte măsuri propuse în privința sarcinilor și a temelor sunt **transmiterea din timp către studenți a exemplelor și explicațiilor necesare**, acordarea sarcinilor în funcție de **nivelul specific de**

ANOSR este membru în:

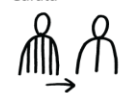
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

integrare a materiei de către studenți și **anunțarea acestora în timp util pentru realizare.**

5. Cât ține de **orarul activităților didactice**, una dintre probleme a reprezentat modificarea orarului activităților didactice fără consultarea în timp util a studenților.
 - 5.1. **Astfel, 333** dintre participanții la studiu (**15,57%**) au semnalat probleme cu privire la **orarul activităților didactice** și au susținut mai multe soluții pentru evitarea acestora, și anume:
 - 5.1.1. stabilirea unui **orar bine definit săptămânal** pentru activitățile didactice online;
 - 5.1.2. introducerea de **pauze într-o durată suficientă între activități**;
 - 5.1.3. **evitarea creșterii numărului de ore** stabilit în planul de învățământ;
 - 5.1.4. **sincronizare între cadrele didactice** privind desfășurarea activităților didactice și **termenele-limită** pentru teme, sarcini și/sau proiecte;
 - 5.1.5. **evitarea comasării grupelor** și/sau a subgrupelor de seminare și laboratoare.
6. Destul de frecvent respondenții au menționat faptul că anumite discipline nu au fost transferate în mediul online, respectiv **nu s-au realizat videoconferințe** și doar au fost transmise materiale de studiu, sarcini și proiecte, neexistând **nicio interacțiune în timp real cu cadrul didactic** (327 de respondenți – **15,29%**).
 - 6.1. Astfel, solicitarea studenților a fost de a **realiza întâlniri video online la toate disciplinele, atât pentru prezentarea informațiilor**, cât și pentru **explicarea neclarităților**, respectiv întâlniri în cadrul cărora **studenții pot acorda în timp real întrebări**, atât pentru cursuri, cât și pentru laboratoare, seminare și alte activități practice.
7. În continuare, **335** dintre respondenți (**15,66%**) s-au lovit de **problema structurii activităților didactice** din perspectiva înțelegerii materiei și a eficienței utilizării timpului alocat.
 - 7.1. Una dintre soluțiile susținute de **106** dintre respondenți este **prezentarea în cadrul activităților didactice și a materialelor de studiu a informațiilor esențiale**, respectiv **eliminarea informațiilor redundante** în contextul predării online.
 - 7.2. De asemenea, unii respondenți au punctat și nevoia de **suport vizual în procesul de predare**, cum ar fi **reprezentări schematice, animații, tutoriale video** ș.a., integrarea în procesul de predare a **mai multor exemple și aplicații practice** în vederea facilitării înțelegerii și integrării teoriei.
 - 7.3. Deși mediul online poate limita interacțiunea dintre studenți și cadre didactice, există multe instrumente prin care acestea din urmă ar putea **crește eficiența predării online**, fie prin crearea de tutoriale, utilizarea **Resurselor Educaționale Deschise**, utilizarea de **instrumente pentru evaluarea nivelului înțelegerii materiei** de către studenți și **adaptarea procesului de predare** ș.a.

Astfel, transferul în mediul online gestionat corespunzător poate oferi indubitabil și o serie de **oportunități** pentru dezvoltarea procesului de predare online.

ANOSR este membru în:

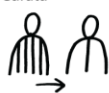
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

8. Un alt aspect problematic menționat de către **329** dintre respondenți (**15,38%**) ține de **platformele utilizate în procesul de predare**, cel mai frecvent studenții menționând **probleme de funcționare a platformelor sau de gestionare a acestora**.
- 8.1. Au existat situații în care platformele de e-learning ale universității aveau probleme de funcționare și/sau se blocau, situații în care cadrele didactice utilizau alte platforme decât cele puse la dispoziție de universitate și studenții erau nevoiți să urmărească câte o platformă diferită pentru fiecare disciplină, toate acestea determinând probleme de comunicare și de organizare a informațiilor. De asemenea, în alte cazuri studenții au primit cu întârziere conținutul pentru a accesa platformele sau a avut dificultăți cu accesarea lor, precum și ipoteze în care studenții care au recontractat discipline din anii anteriori nu au primit acces pe platformă.
- 8.2. Având în vedere cele expuse, se impune ca universitățile să își **pregătească și monitorizeze cât mai bine platformele**, astfel încât să nu existe dificultăți de funcționare a acestora atunci când sunt accesate de mai multe persoane, să rezolve în timp util **problemele de acces** a studenților la platforme, să **utilizeze un număr restrâns de platforme** (la nivel de universitate, facultate sau program de studiu) pentru a facilita obținerea de către studenți a tuturor informațiilor necesare (soluție propusă de 162 dintre respondenți).
- 8.3. Din perspectiva organizatorică, studenții au sugerat **centralizarea prin intermediul platformelor a tuturor sarcinilor** împreună cu cerințe, materiale utile pentru realizarea acestora, deadline-uri, modalitatea de transmitere și rezolvările.
- 8.4. S-a propus în același timp **informarea constantă a studenților** prin intermediul instrumentelor online cu privire la **evoluția pandemiei, măsurile luate de universitate, măsurile igienico-sanitare**, opțiunile existente privind **asistența medicală și consilierea psihologică**, detalii privind condițiile de **cazare**.
- 8.5. De asemenea, este necesară **și suplimentarea numărului de angajați specializați în departamentul IT** de către universități pentru a spori viteza de reacție la problemele ce apar.
- 8.6. Totodată, studenții au propus **integrarea în cadrul platformelor** utilizate de **soft-uri antiplagiat** pentru verificarea proiectelor și a lucrărilor studenților.
9. Chestionarul a arătat că 170 de respondenți (**7,95%**) au considerat că **procesul de predare online a fost implementat fără probleme**, iar o parte dintre respondenți își doresc **menținerea platformelor utilizate** pentru facilitarea transmiterii informațiilor și după revenirea la activitățile didactice față-în-față.
- Amintim și faptul că un număr extrem de redus de studenți, în special studenți angajați sau studenți adulți ce au copii în îngrijire, care ar fi avut un timp redus la dispoziție pentru deplasarea fizică la cursuri, precum și alți studenți care au considerat că procesul de predare online a fost **mai eficient decât predarea tradițională** au optat în privința menținerii predării online pentru cursurile teoretice și după situația pandemică.
- O altă soluție susținută de **143** dintre respondenți este **orientarea spre înțelegerea materiei de către studenți**, respectiv adaptarea **ritmului de predare** în funcție de nivelul de înțelegere al studenților.

ANOSR este membru în:

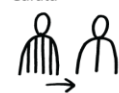
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

10. În continuare, **113** dintre respondenți (**5,28%**) au menționat nevoia de **materiale suplimentare de studiu**, cum ar fi **bibliografie** adițională, **recomandări de Resurse Educaționale Deschise** sau **suport de curs mai explicit**.
- 10.1. Adițional, unii studenți au atras atenția asupra faptului că nu toate cadrele au transmis online studenților suportul de curs sau materialele necesare pentru studiul individual și consideră mai util să le fie **transmise suportul de curs înainte de activitatea didactică**, astfel încât studenții să îl **parcurgă din timp** și să pregătească întrebări sau solicitări pentru explicații și clarificări.
- 10.2. De asemenea, în ceea ce privește materialele suplimentare, 97 dintre respondenți (**4,53%**) au punctat nevoia de diverse **tutoriale**, cum ar fi **tutoriale pentru realizarea activităților practice** de laborator ce implică interacțiunea cu diverse echipamente, cât și **tutoriale pentru utilizarea platformelor de studiu**.
- 10.3. O altă sugestie a studenților **este digitalizarea resurselor bibliotecilor** pentru a le pune la dispoziție studenților resursele de care au nevoie, în cazul suspendării activităților didactice fizice.
11. Având în vedere că nu toți studenții au acces la o **conexiune calitativă la internet**, unii respondenți au menționat că acest fapt a **limitat participarea acestora la activitățile didactice** online.
- 11.1. Pentru a evita problemele respective, una dintre soluții (propusă de 83 respondenți) este ca **activitățile didactice să fie înregistrate și puse la dispoziția studenților**. Ulterior, acestea pot fi folosite și în următorii ani, unde este posibil.
12. Mai mulți studenți au menționat diverse **bariere de acces** la educația online, printre care **lipsa unui device** sau lipsa unui device **suficient de performant** pentru a permite utilizarea platformelor și a aplicațiilor necesare, **accesul limitat** la device-uri, lipsa de conexiune la internet, **lipsa de acces la softurile și aplicațiile necesare sau lipsa licențelor** pentru derularea acestora, dar și lipsa experienței sau a cunoștințelor necesare utilizării. Acest tip de bariere **limitează parțial sau chiar total accesul studenților la educație și ar trebui rezolvate cu prioritate**.
- 12.1. Astfel, este esențial ca universitățile să se asigure că studenții au la dispoziție toate **echipamentele și condițiile necesare accesului la educația online**.
- 12.2. De asemenea, la fel de important este ca și cadrele didactice să dispună de **echipamente de calitate necesare pentru desfășurarea activităților didactice online**, cum ar fi tabletă grafică pentru a înlocui tabla din sala de curs, aplicații, programe și platforme performante.
13. Studenții au resimțit **lipsa feedback-ului** din partea cadrelor didactice cu privire la realizarea sarcinilor și proiectelor.
- 13.1. Una dintre soluțiile aferente ar fi **utilizarea de instrumente online de evaluare periodică**, cu afișarea automatizată a rezultatelor, pentru a **monitoriza nivelul de înțelegere** a materiei de către studenți, pentru a acorda feedback ulterior și pentru a **reveni asupra aspectelor mai puțin înțelese** de majoritatea studenților.
14. Următoarea propunere a studenților este **implementarea unei modalități de monitorizare cantitativă și calitativă a activităților didactice desfășurate**, prin solicitarea de către conducerea facultății sau a universității de **feedback periodic din partea studenților**.

ANOSR este membru în:

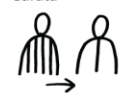
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Cum predarea online încă este în curs de îmbunătățire, este important ca studenții să poată **semnala problemele existente în timp real** și să fie **întrebați periodic** în timpul semestrului despre **calitatea procesului de predare**.

15. Unii studenți s-au arătat nemulțumiți de **modalitatea de evidențiere a prezenței studenților**, în sensul în care prezența se raporta fie la efectuarea unor sarcini de lucru, fie în funcție de sarcinile efectuate, fie în funcție de conectarea în videoconferință cu input video sau audio.

15.1. În această situație, studenții au solicitat **adaptarea acestui mecanism** în funcție de **posibilitățile studenților, fără a discrimina** în baza factorilor ce nu se află în mod necesar sub controlul studentului.

16. Un alt aspect foarte important pus în discuție de studenți este **stresul și presiunea psihologică** resimțite în această perioadă și inerent **accesul la servicii de consiliere psihologică**.

16.1. În acest sens, **ANOSR** a propus³ **sprijinirea psihologică** a studenților afectați prin creșterea numărului de consilieri sau psihologi angajați în cadrul **Centrelor de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC)** și **operaționalizarea unui TELVERDE** pentru studenți și cadre didactice pentru a se acorda sprijin psihologic și la distanță.

17. Referitor la **sprijinirea studenților** afectați din punct de vedere **financiar**, una dintre sugestiile respondenților care se regăsește și în propunerile ANOSR³, este **amânarea achitării taxei** de școlarizare și a **altor taxe** universitare pentru a **diminua constrângerile financiare** generate de pandemie, precum și eliminarea penalităților de întârziere pentru această perioadă.

18. Printre propunerile studenților se regăsește și crearea de **programe de sprijin academic** de la student la student ce pot fi facilitate fie de universități, fie de asociațiile studentești.

19. Un aspect ce necesită atenție specială este legat de **activitățile didactice practice ce implică interacțiunea cu echipamente și materiale**, cum ar fi în cazul programelor de medicină, farmacie, științe tehnice, arhitectură, vocaționale, precum și în cazul stagiilor de practică ș.a. Mulți respondenți au susținut că activitățile practice din cadrul programului de studiu în care sunt înscriși **nu pot fi adaptate la mediul online** dint motive clare și intuitive.

19.1. Având în vedere specificul acestor activități, este important să se militeze de către toți actorii decizionali pentru menținerea sau alegerea ulterioară a scenariului **învățământului hibrid**, respectiv realizarea cursurilor online și a activităților practice fizic – o soluție de compromis în beneficiul **siguranței comunității academice și calității studiilor**, în măsura în care situația pandemică permite o asemenea alegere.

20. În urma evaluării deciziilor luate la nivel universitar începând cu momentul suspendării activităților didactice, studenții au atras atenția asupra **nevoii de a îmbunătăți procesul decizional la nivelul universității**.

Soluții propuse de studenți sunt:

³ <https://www.anosr.ro/propunerile-anosr-la-intalnirea-grupului-de-lucru-pentru-pregatirea-viitorului-an-universitar/>

ANOSR este membru în:

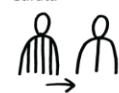
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- 20.1. **Asigurarea transparenței decizionale** față de studenți cu privire la toate deciziile ce îi privesc direct, inclusiv derularea procesului educațional și dimensiunea socială a ÎS prin publicarea lor **într-un loc vizibil pe site și prin anunțuri pe platformele de comunicare**;
- 20.2. **Consultarea studenților** cu privire la deciziile ce îi privesc, inclusiv prin lansarea de analize de nevoi, consultarea acestora în vederea alegerii platformelor și a aplicațiilor cele mai potrivite și accesibile și referitor la modalitatea de evaluare și examinare;
- 20.3. **Reglementarea și standardizarea procesului de predare online** la nivel de universitate.

Nu în ultimul rând, există un număr **sugestiv de răspunsuri contradictorii**, însă este important de menționat că aceste divergențe de percepție și raportare se datorează incidenței a diverși factori, cum ar fi importanța percepută a contactului uman, **specificul disciplinelor** și a specializării, **platformele și instrumentele de e-learning**, **pregătirea** cadrelor didactice pentru predarea online, **familiaritatea** studenților cu instrumentele online, **adresarea nevoilor** studenților în cadrul procesului de predare, **activitățile extra curriculare** și altele.

Totuși, **calitatea** transpunerii activităților didactice în mediul online are un impact semnificativ vizavi de **percepția studenților** asupra învățământului online și asupra preferinței sau nu pentru acesta. Considerăm că aceste contradicții sunt inevitabile, însă pot fi **ameliorate** prin **îmbunătățirea actului de predare online**, cu atât mai mult cu cât ar crește șansele ca predarea în regim online să se prelungească în acest an universitar.

ANOSR este membru în:

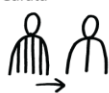
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Chestionar – Desfășurarea procesului didactic online – Cadre didactice

Prezentarea chestionarului

Chestionarul adresat **cadrelor didactice** a fost disponibil pentru **completare** în perioada **3-14 aprilie**. Întrebările cuprinse în chestionar sunt prezentate în *Anexa 2* a acestui document. Întrebările privesc aspecte ce țin de **proiectarea activităților** didactice online, **sprijinul** primit, **inovările** aduse în practica pedagogică, **dificultățile** întâlnite, atât studenți, cât și de către cadrele didactice în realizarea activităților didactice online, **platformele și instrumentele** utilizate, modul în care se raportează cadrele didactice la procesul de predare online, formarea acestora din perspectiva tehnicilor de predare online și altele.

La finalizarea perioadei de completare, chestionarul a fost **început** de către **375 de cadre didactice**, dintre care **256 au completat în întregime chestionarul**. La analiza datelor au fost luate în considerare doar **completările integrale** ale chestionarului.

Date demografice

Conform *Figurii 24*, completările sunt echitabil **distribuite între mai multe universități de stat** din România, primele 3 universități cu cele mai multe completări fiind *Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu (9,4%* dintre completări), *Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu (7%)* și *Universitatea Politehnica Timișoara (7%)*.

Cu privire la **completările în funcție de gen**, avem în vedere o repartitie aproximativ egală, cu **53,9%** dintre completări de sex feminin și **46,1%** dintre completări de sex masculin (vezi *Figura 25*). Raportat la **gradul didactic sau poziția profesională**, cele mai multe completări revin lectorilor (**38,0%**), conferențiarilor (**30,6%**) și profesorilor (**24,0%**), iar cele mai puține revin asistenților (**5,0%**) și doctoranzilor (**2,3%**) – vezi *Figura 26*.

În funcție de **nivelul de învățământ predominant** în cadrul căruia respondenții predau la momentul completării chestionarului, avem o distribuție **dispersată** între nivelurile și anii de studiu, cele mai multe completări revenind cadrelor didactice care desfășoară predominant activități didactice în cadrul ciclului de studii *Licență anul I (19,3%)*, *anul II (21,6%)* și *anul III (20,3%)* – vezi *Figura 27*.

Un alt aspect important reflectat prin intermediul chestionarului a fost **vechimea cadrelor didactice respondente în învățământul superior**. Conform *Figurii 28* putem observa că majoritatea completărilor aparțin cadrelor didactice cu o vechime de **peste 21 de ani (49,2%)**. Restul răspunsurilor sunt împărțite între respondenții cu o vechime între **11 și 20 de ani (36,8%)**, între **6 și 10 ani (8,5%)** și mai puțin de **5 ani (5,4%)**.

ANOSR este membru în:

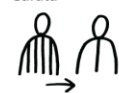
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

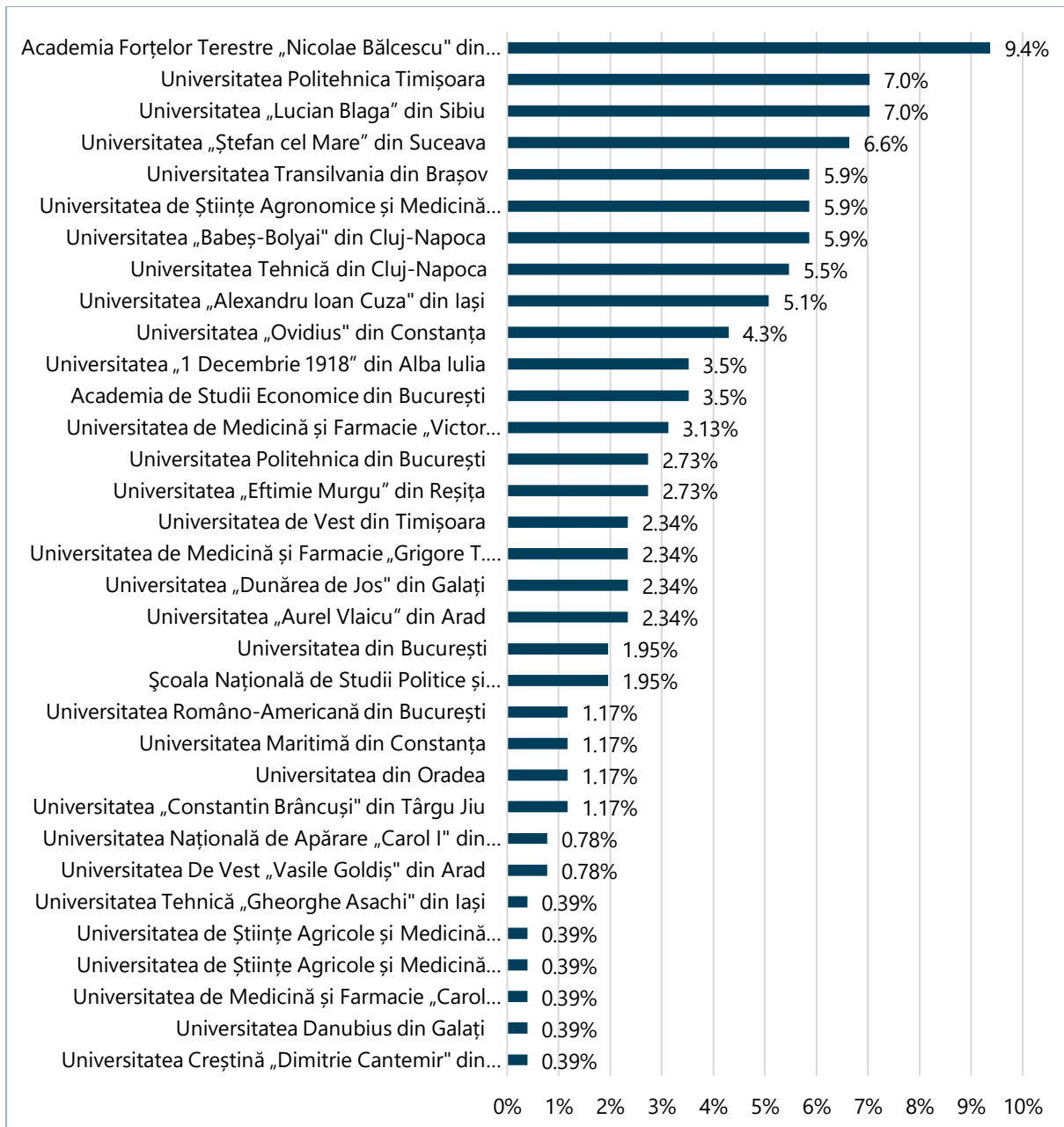
office@anosr.ro

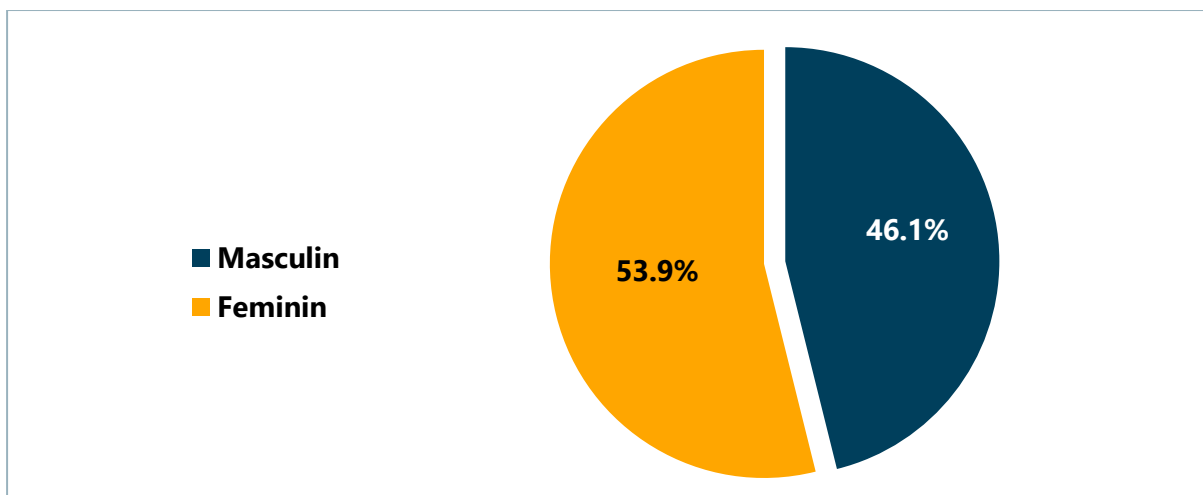
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 24. Numărul de completări în funcție de universitate

ANOSR este membru în:

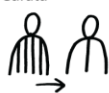
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

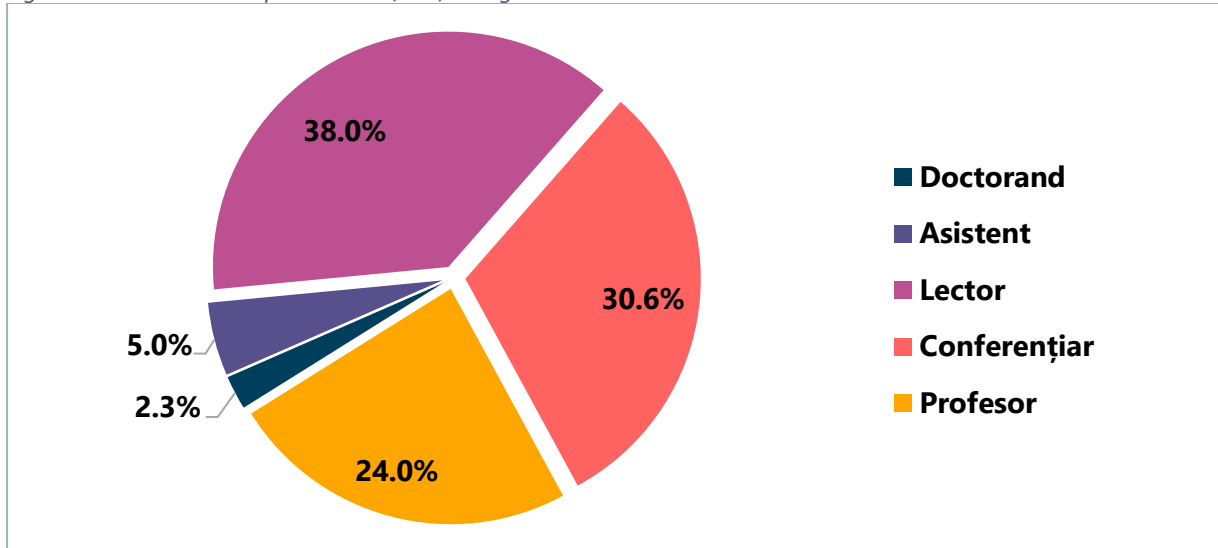
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

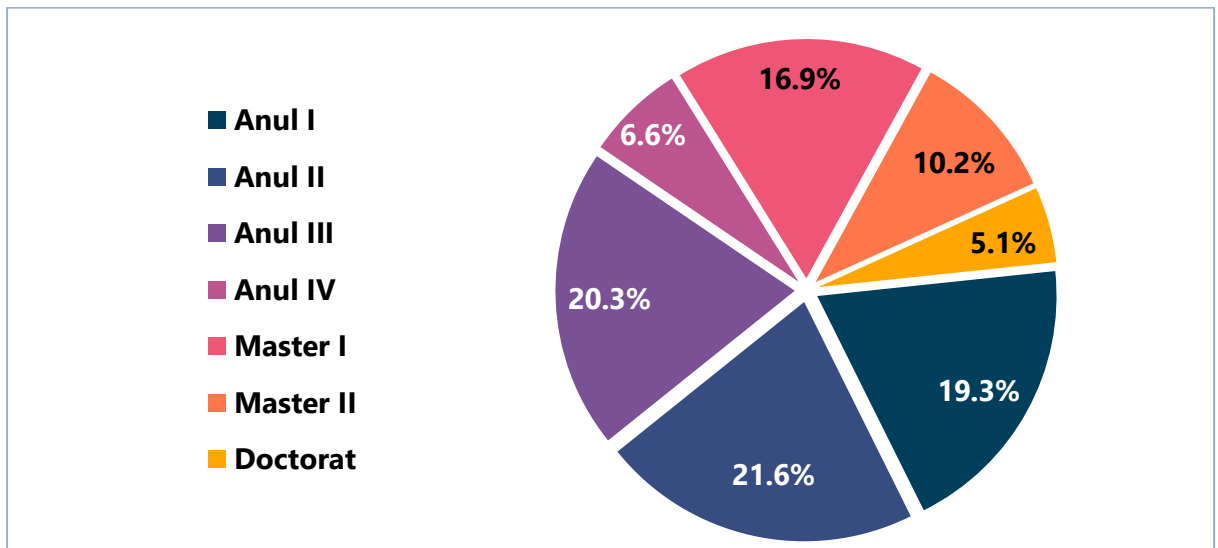
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

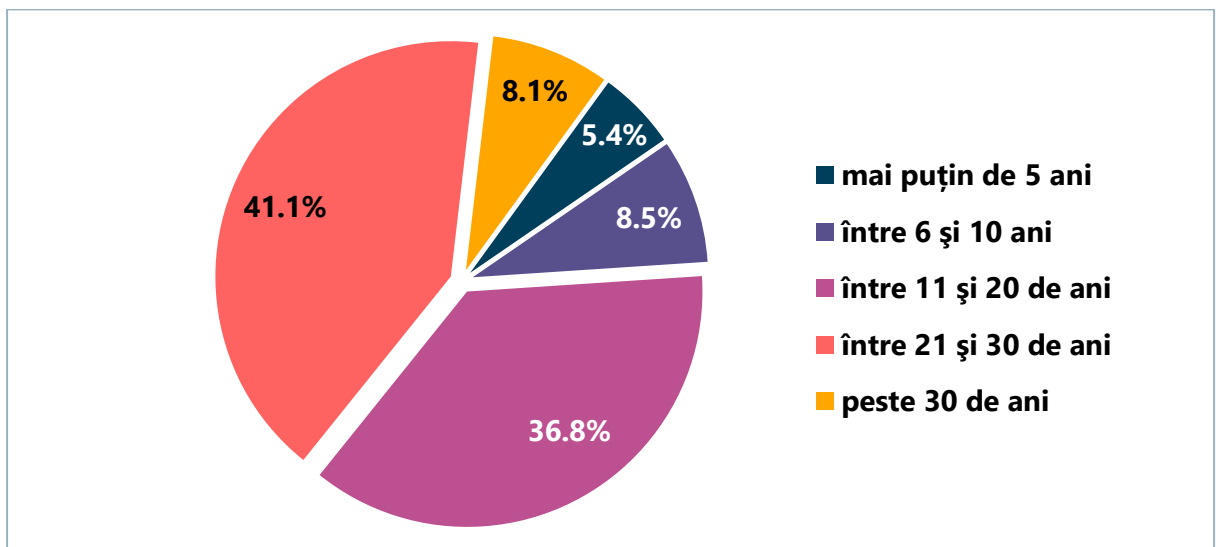
Figură 25. Ponderea completărilor în funcție de gen

Figură 26. Ponderea completărilor în funcție de gradul didactic sau poziția profesională

Figură 27. Ponderea completărilor în funcție de nivelul de învățământ predominant în cadrul căruia cadrul didactic predă

Figură 28. Ponderea completărilor în funcție de vechimea în învățământul superior

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

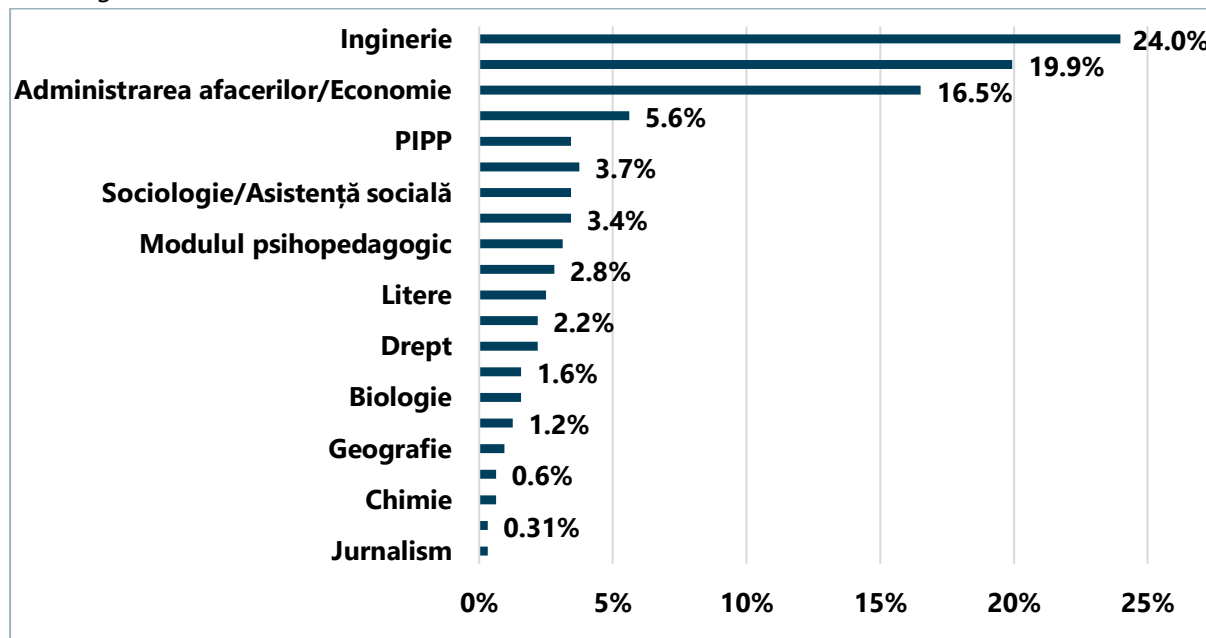
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În continuare, prezentăm completările cadrelor didactice în funcție de **specializarea/domeniul** în cadrul căruia acestea **susțin activități didactice**. Astfel, aproape o pătrime dintre completări revin domeniului *Inginerie* (**24%**), **19,9%** revin altor specializări sau domenii ce nu au fost incluse în chestionar și **16,5%** revin domeniului *Administrarea afacerilor/ Economie* (vezi Figura 29).

Figură 29. Numărul de completări în funcție de specializarea în cadrul căreia cadrul didactic susține activități didactice

Analiza datelor

Analiza datelor va prezenta atât evaluarea cantitativă, cât și calitativă realizată în urma aplicării chestionarului, urmând a aborda diverse aspecte, începând de la **metodele inovative** de predare implementate în perioadă predării online, **dificultățile** întâlnite de cadrele didactice și de studenți, **sprijinul** primit de la colegi și/sau universitate și altele.

Primul item al chestionarului a vizat **aspectele** cele mai **relevante** în **proiectarea și desfășurarea activităților** de învățare eficiente la distanță (cu suport digital), și anume:

- Cea mai mare parte dintre respondenți (**55,7%**) a considerat că pentru proiectarea și desfășurarea de activități de învățare eficiente în mediul online cel mai mult contează **aspectele pedagogice**, cum ar fi **gestionarea situației** de învățare, **comunicarea didactică**, **alegerea metodelor și a instrumentelor potrivite** pentru interacțiuni și evaluare, **oferirea de feedback**, **monitorizarea progresului** și sprijin în învățare;
- **34,7%** s-au referit la **aspectele tehnice** specifice utilizării noilor tehnologii, cum ar fi **crearea de conturi**, instalarea de **software**, inițierea de **sesiuni sincrone** - videoconferință/webinar;
- **9,6%** au menționat **aspecte de conținut** al disciplinei, cum ar fi **cunoștințe** în domeniul de specializare, **stăpânirea temeinică a materiei**) – vezi Figura 30.

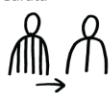
Cu privire la **nevoile de sprijin** în sfera didactică, o largă majoritate a cadrelor didactice (**75,6%**) a menționat că a avut cea mai mare nevoie de îndrumare în ceea ce ține de **aspectele**

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

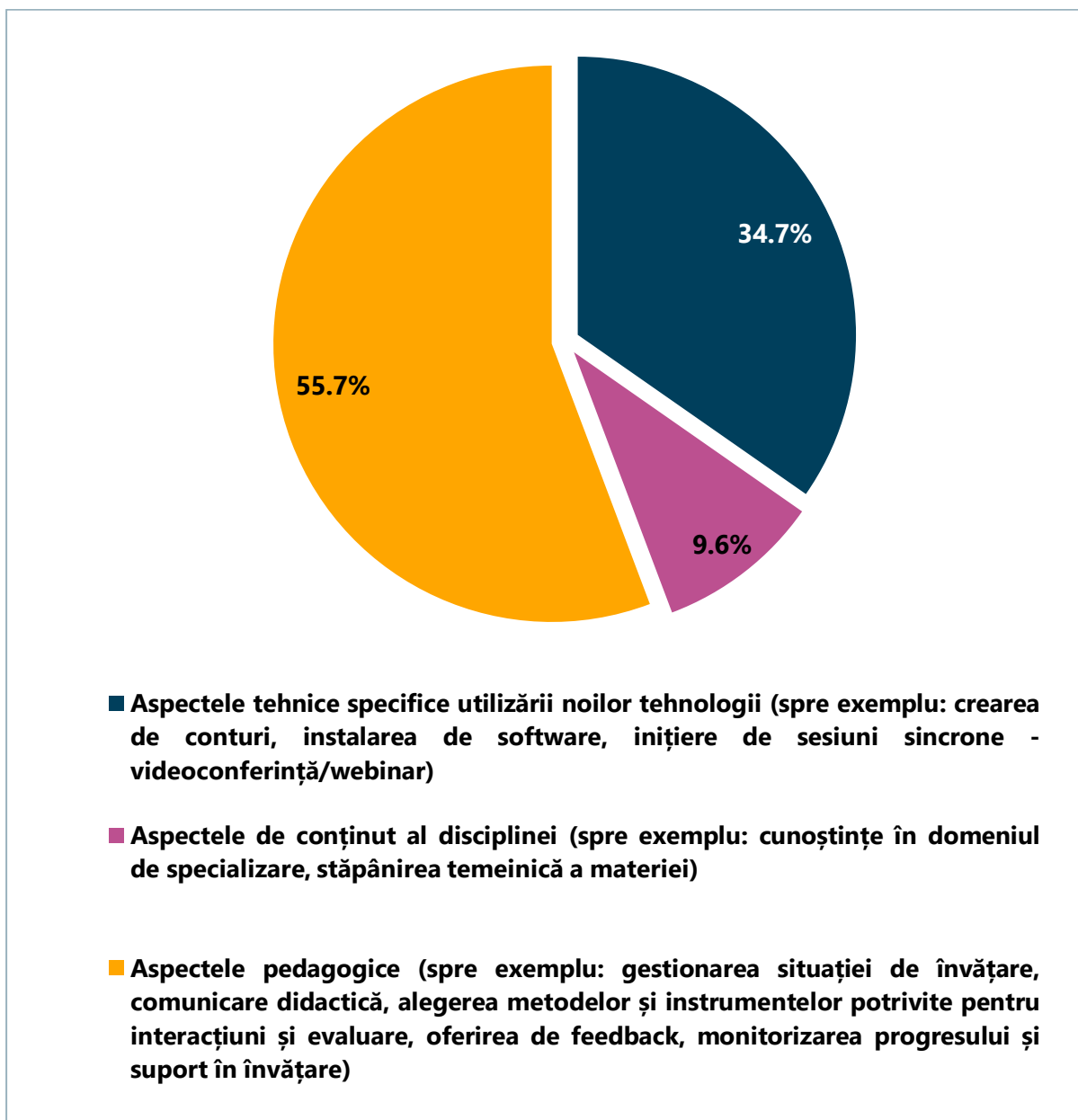
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

tehnice ale predării online, acest fapt susținând **nevoia de formare a cadrelor didactice din perspectiva metodelor de predare online și utilizarea softurilor, a platformelor și a aplicațiilor pentru facilitarea predării online**. Doar **12,6%** dintre respondenți au menționat nevoia de sprijin în **aspectele pedagogice** și **11,8%** au menționat nevoia de sprijin privind **aspectele de conținut al disciplinei** – vezi Figura 31.

Pe de altă parte, referitor la *principala sursă de sprijin primit* de cadrele didactice în **perioada de suspendare a activității didactice față-în-față**, cei mai mulți (**43,3%**) au indicat **conducerea universității** sau grupul special constituit la nivelul universității, **21,7%** au menționat **conducerea facultății** sau grupul special constituit la nivelul facultății, **26,2%** s-au referit la **colegi**, **5,8%** la prieteni din afara mediului universitar și **3,1%** din partea studenților – vezi Figura 32.

Figură 30. Aspectele relevante în proiectarea și desfășurarea activităților didactice online

ANOSR este membru în:

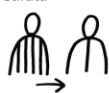
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

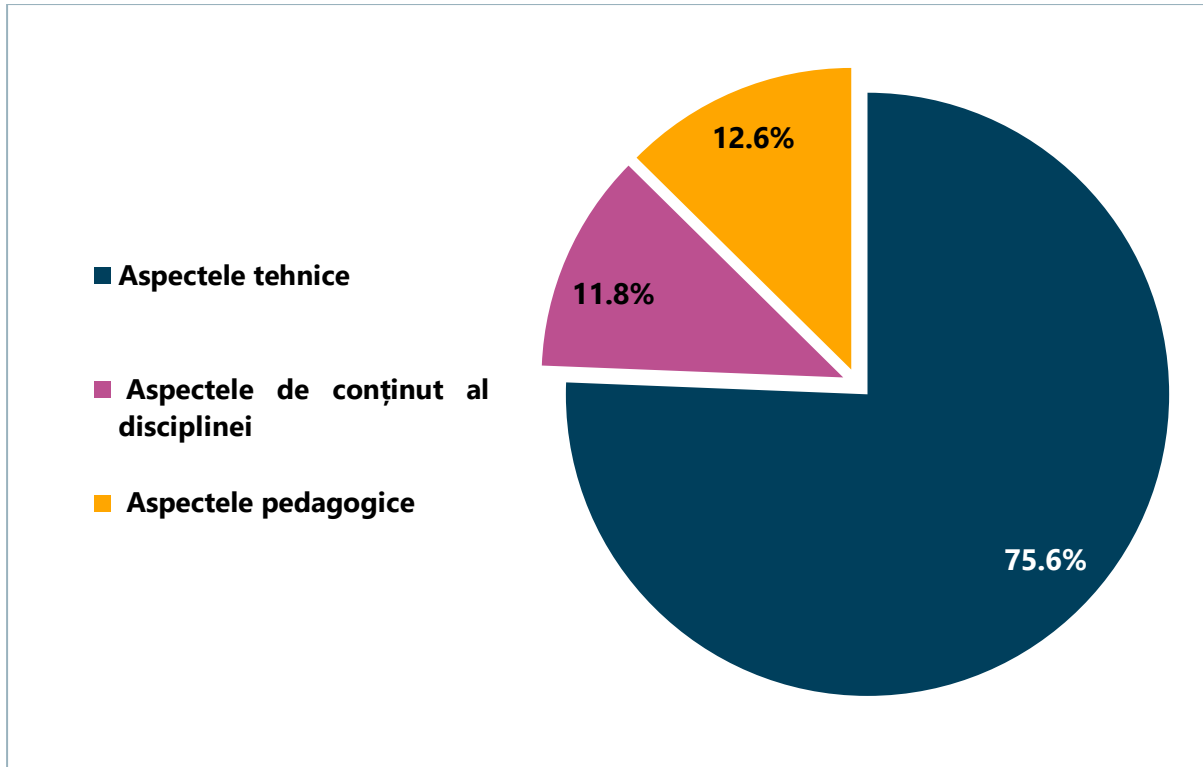

facebook.com/anosr.ro

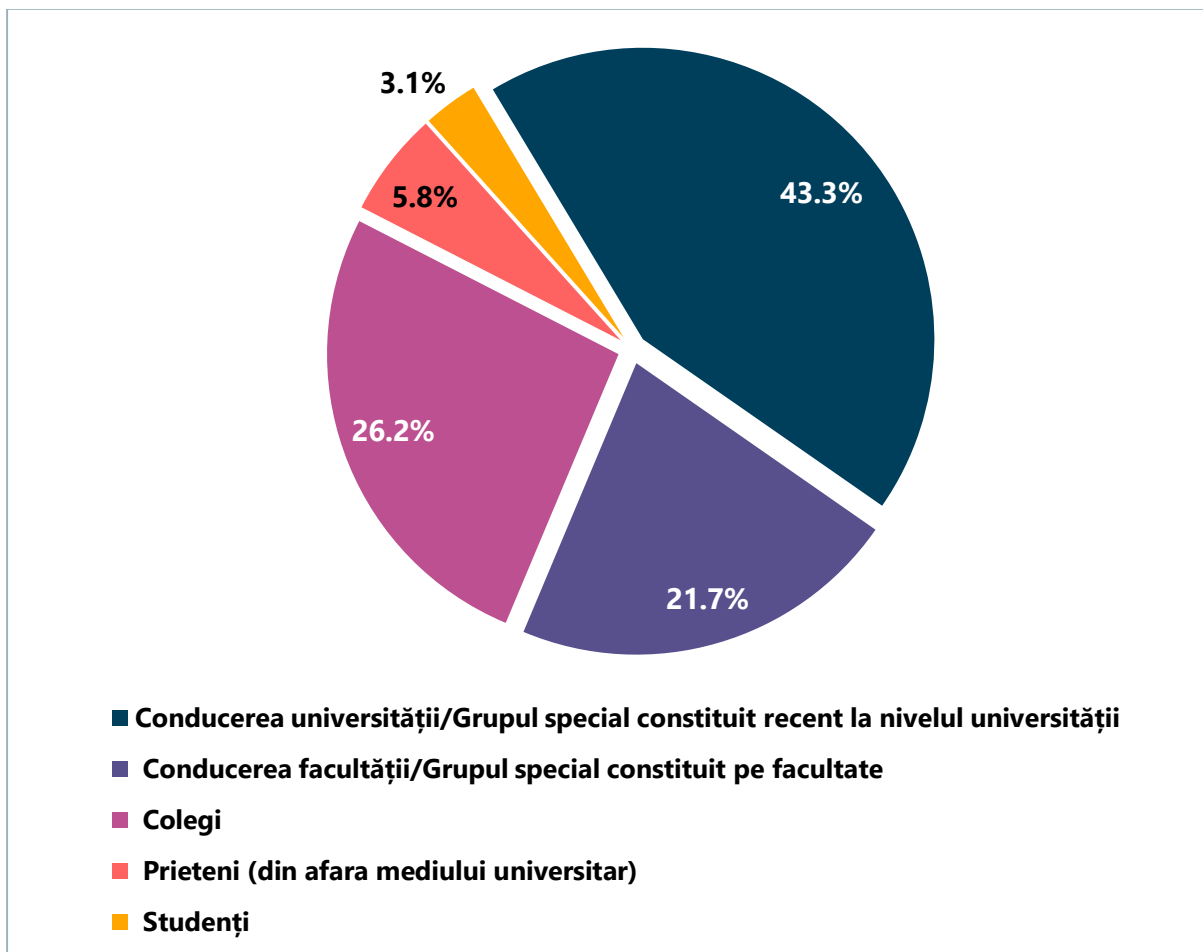
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 31. Ariile predominante în funcțiile de nevoie de sprijin și îndrumare

Figură 32. Principalele surse de sprijin primit de cadrele didactice

ANOSR este membru în:

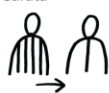
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

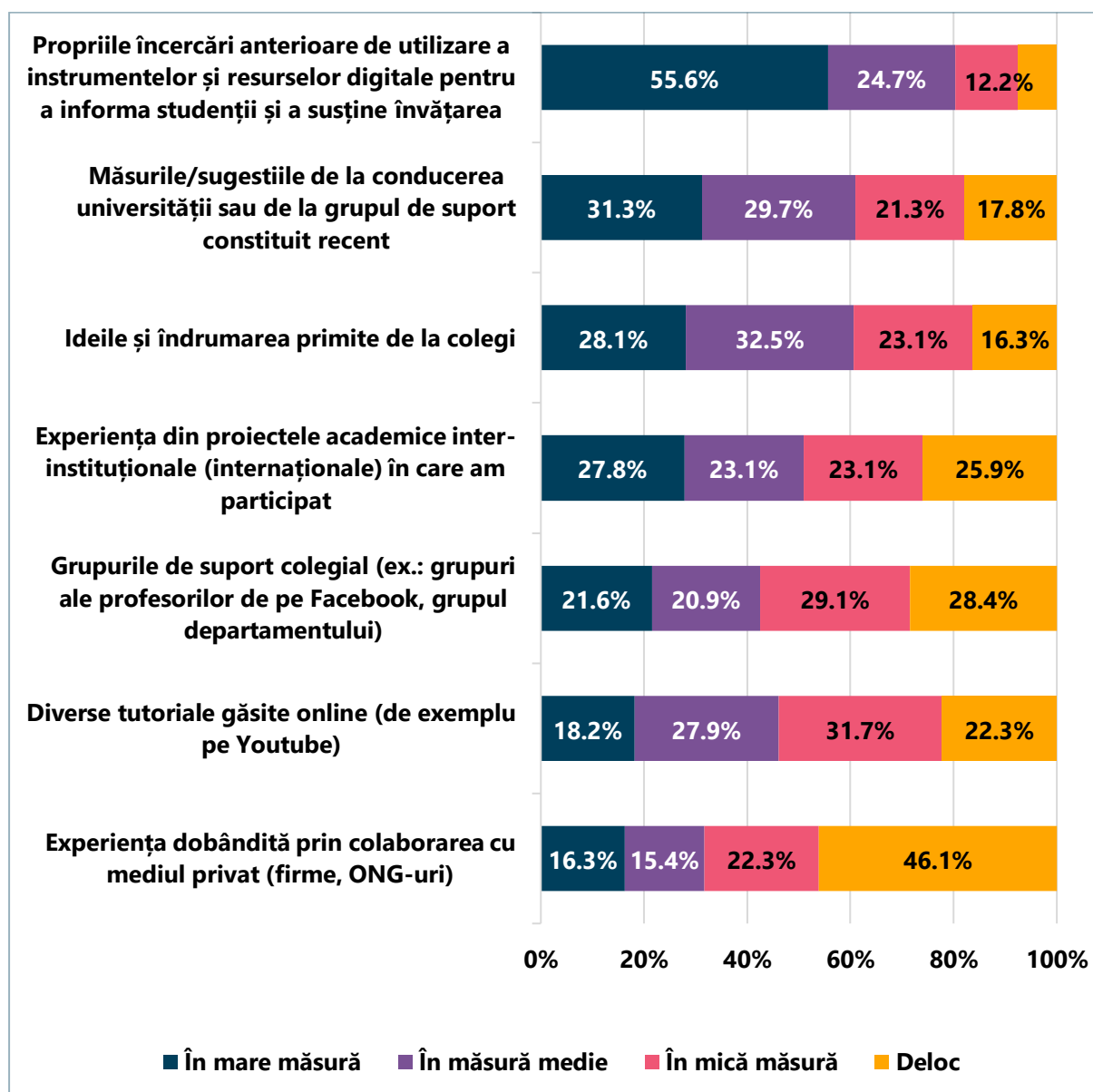
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În continuare, am solicitat respondenților să indice care au fost **principalele surse de ajutor** pentru **proiectarea și organizarea** cursurilor/seminarelor online (vezi Figura 33). Astfel, cele mai utilizate surse (apreciate cu calificativul „În mare măsură”) de cadrele didactice sunt **propriile încercări** anterioare de utilizare a instrumentelor și a resurselor digitale pentru a informa studenții și a susține învățarea (**55,63%**), măsurile/sugestiile venite din partea **conducerii universității** sau de la grupul de sprijin (**31,25%**) și **ideile și îndrumarea primite de la colegi** (**28,13%**).

Pe de altă parte, cele mai puțin folosite surse (apreciate cu calificativul „Deloc”) sunt **experiența** dobândită prin **colaborarea cu mediul privat** (firme, ONG-uri) (**46%**), grupurile de **sprijin colegial** (**28,44%**) și **experiența** din **proiectele academice** interinstituționale (internaționale) (**25,94%**).

Figură 33. Principalele surse de ajutor pentru proiectarea și organizarea cursurilor/seminarelor la distanță

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Următorul item a vizat **dificultățile** cel mai frecvent întâlnite de către cadrele didactice în procesul de trecere la predarea online. Aspectele raportate cel **mai frecvent** drept cauze ale **dificultăților** întâlnite în realizarea activităților didactice sunt **limitele cauzate de specificul disciplinei**, respectiv dificultăți de transpunere a activităților didactice în mediul online (**21,6%** au răspuns cu calificativul „În măsură medie” și **12,5%** - „În mare măsură”), lipsa experienței dobândite prin **colaborarea cu mediul privat** (**15,4%** au răspuns cu calificativul „În măsură medie” și **16,3%** - „În mare măsură”) și **dificultățile tehnice** (**20,4%** au răspuns cu calificativul „În măsură medie” și **7,8%** - „În mare măsură”).

Pe de altă parte, **chestiunile** cel mai frecvent raportate ca **nefiind problematice** în procesul de realizare a activităților didactice în mediul online sunt **lipsa unui computer suficient de performant** (**61,6%** din respondenți au apreciat acest aspect cu calificativul „Deloc”), **lipsa motivației** (**67,8%**) și **accesul limitat la internet** (**69,7%**) – vezi Figura 34. Totuși, atragem atenția că deși aceste aspecte *nu au fost problematice pentru majoritatea respondenților*, există un număr restrâns pentru care lipsurile de mai sus **au generat dificultăți** într-o măsură mare. Astfel, chiar dacă un număr scăzut de cadre didactice a avut probleme în acest sens, în final **e afectat un număr mare de studenți** și în orice caz atât **conducerea universității, cât și a facultății ar trebui să monitorizeze îndeaproape situația fiecărui cadru didactic pentru a interveni în timp util.**

Cadrele didactice au apreciat de asemenea **cauzele dificultăților** întâlnite de studenți în realizarea activităților didactice online. Astfel, din **perspectiva cadrelor didactice cauzele cel mai des întâlnite pentru dificultățile întâmpinate de studenți** sunt **lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii** (**29,1%** au răspuns cu calificativul „În măsură medie” și **13,4%** - „În mare măsură”), **lipsa controlului și a monitorizării constante a activității studenților** (**27,2%** au răspuns cu calificativul „În măsură medie” și **10%** - „În mare măsură”) și **dificultățile tehnice** (**24,4%** au răspuns cu calificativul „În măsură medie” și **8,1%** - „În mare măsură”).

De cealaltă parte, **cauzele evaluate** cel mai des cu calificativul „Deloc” sunt **nivelul insuficient al competențelor digitale** (**36,9%** au apreciat acest aspect cu calificativul „Deloc”), **lipsa unui program bine structurat**, determinând sincope de învățare (**36,3%**) și **lipsa unui computer sau tabletă sau telefon smart** (**33,8%**) – vezi Figura 35.

O altă întrebare din chestionar viza **măsura în care cadrele didactice evaluează faptul că studenții reușesc să parcurgă cursurile** cadrului didactic conform planificărilor existente în funcție de **performanțele academice** individuale. Conform Figurii 36 putem observa **discrepanțe** apreciate între **studenții** evaluați ca fiind cu rezultate **slabe** și studenții cu rezultate **bune și foarte bune**. Dacă în cazul studenților cu rezultate bune cadrele didactice consideră că **70,8%** reușesc să parcurgă **integral** cursurile, atunci în cazul studenților cu rezultate **slabe** ponderea este de doar **7,1%**, aproape de 10 ori mai mică.

Este astfel nevoie de **măsuri sistematice și punctuale** de intervenție și **sprijin individual** pentru **micșorarea** acestui **decalaj** evaluat ca fiind crescut de contextul învățământului online.

ANOSR este membru în:

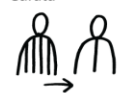
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

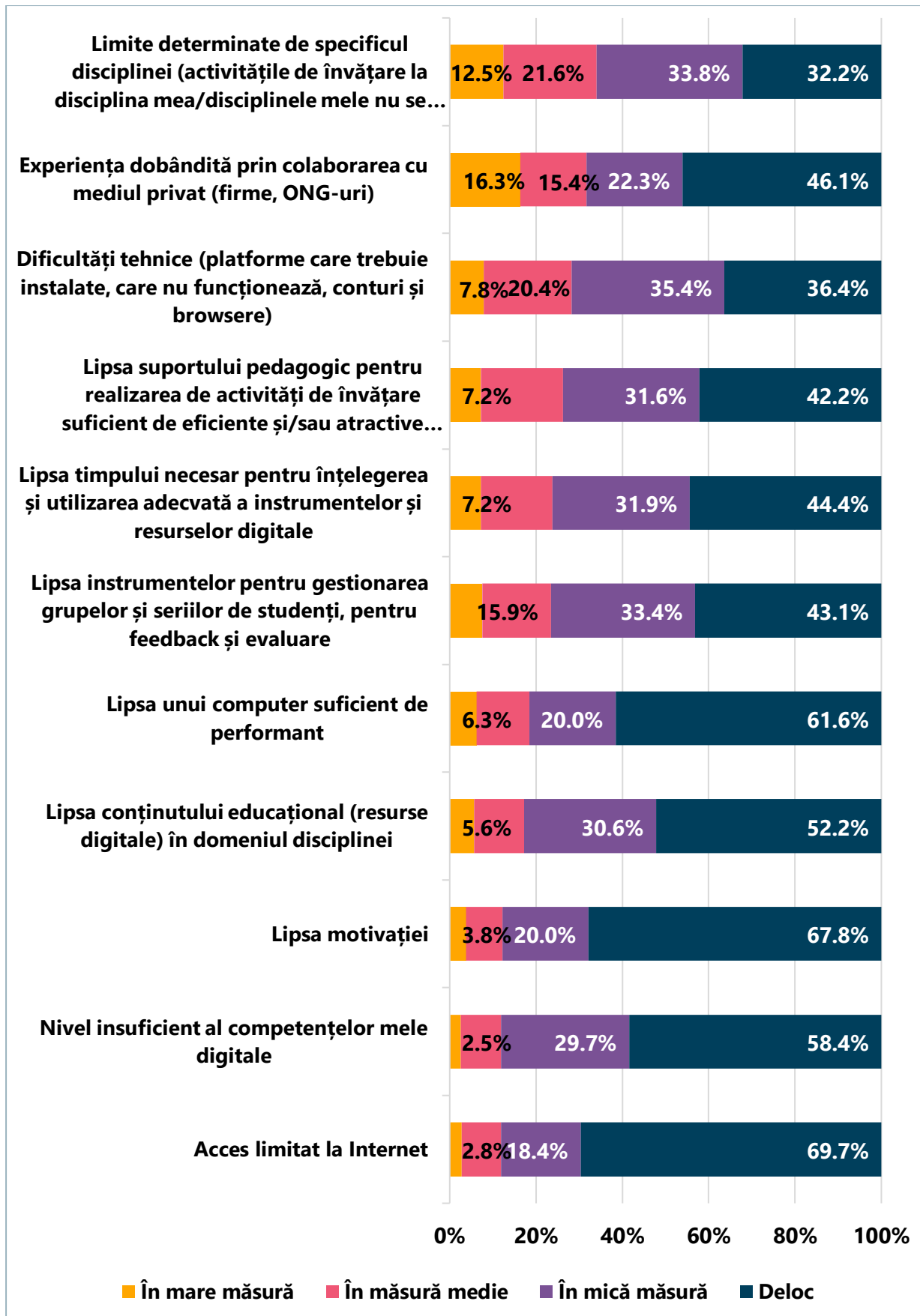
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 34. Aprecierea măsurii în care diverse aspecte au cauzat dificultăți în realizarea activităților didactice online

ANOSR este membru în:

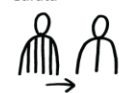
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

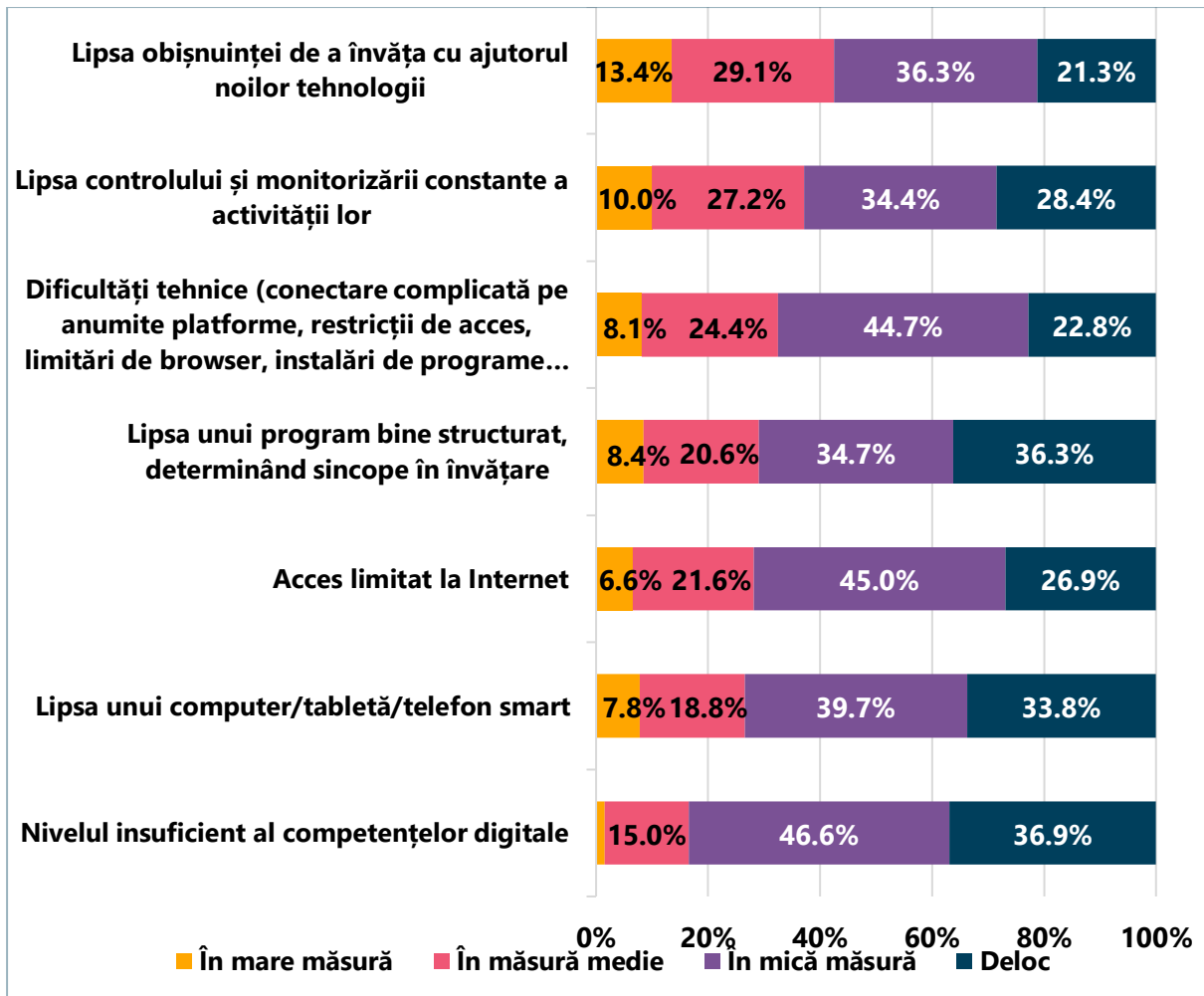

facebook.com/anosr.ro

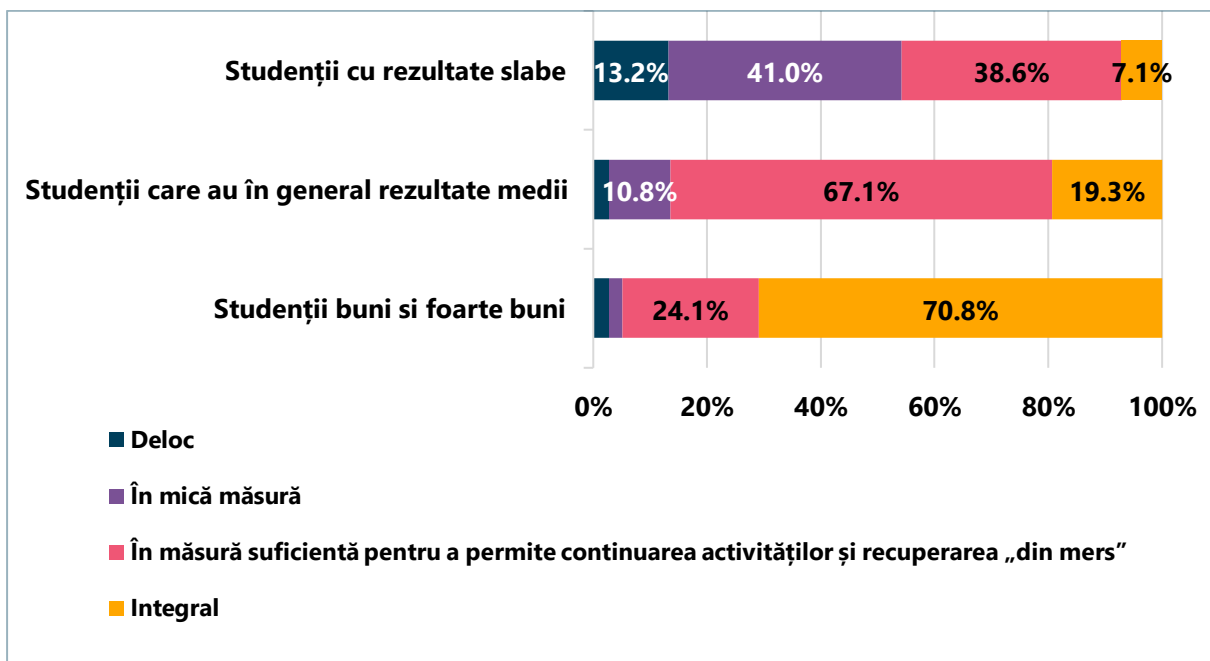
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 35. Aprecierea măsurii în care diverse aspecte au cauzat dificultăți pentru studenți în realizarea activităților didactice online

Figură 36. Măsura în care studenții au reușit să parcurgă cursurile în funcție de performanța academică

ANOSR este membru în:

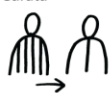
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

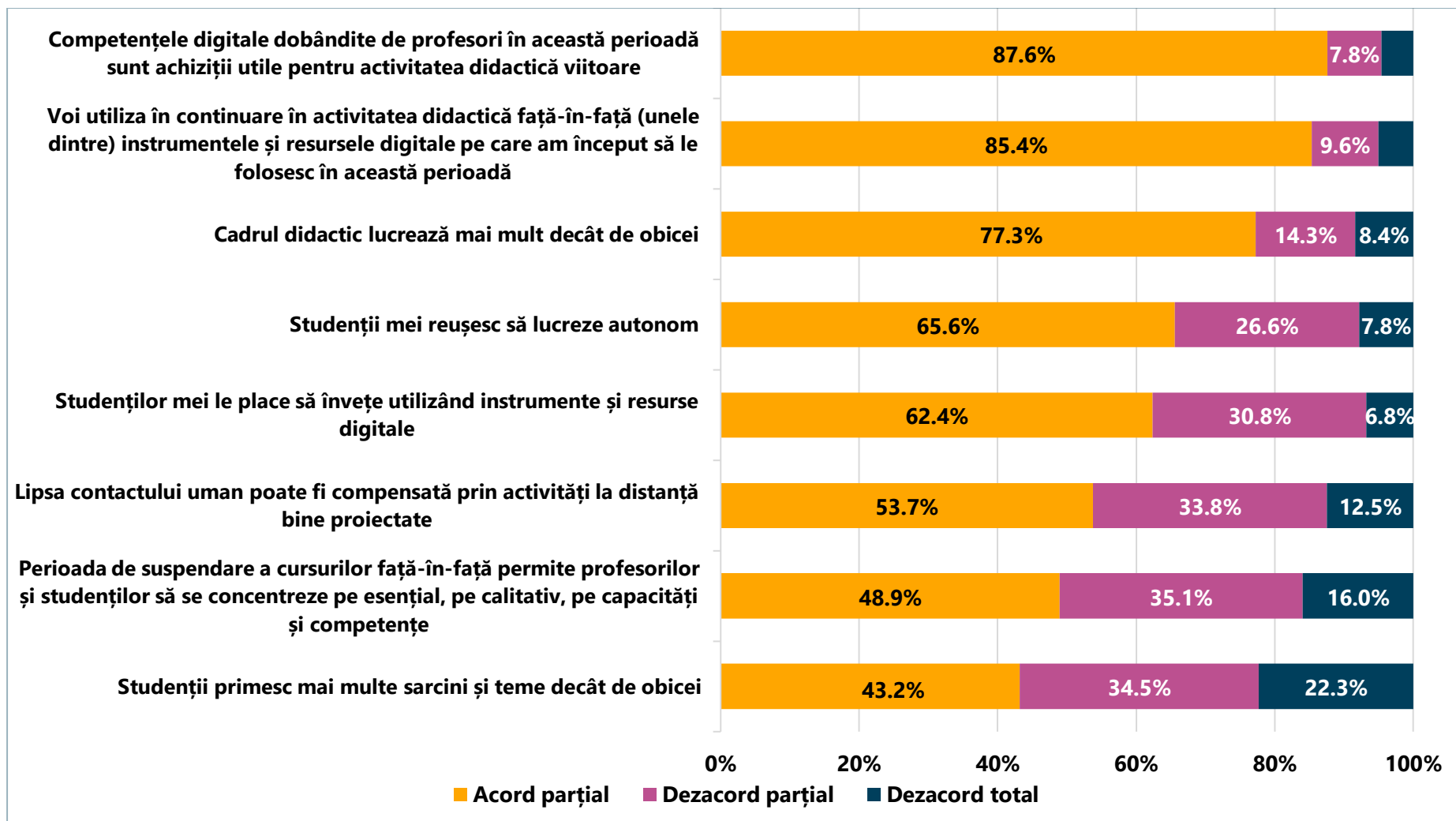

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

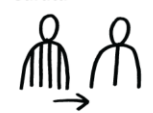
Figură 37. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (1/2), organizate descrescător în funcție de măsura în care respondenții au fost în acord cu afirmațiile propuse (Acord parțial și Acord total)

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

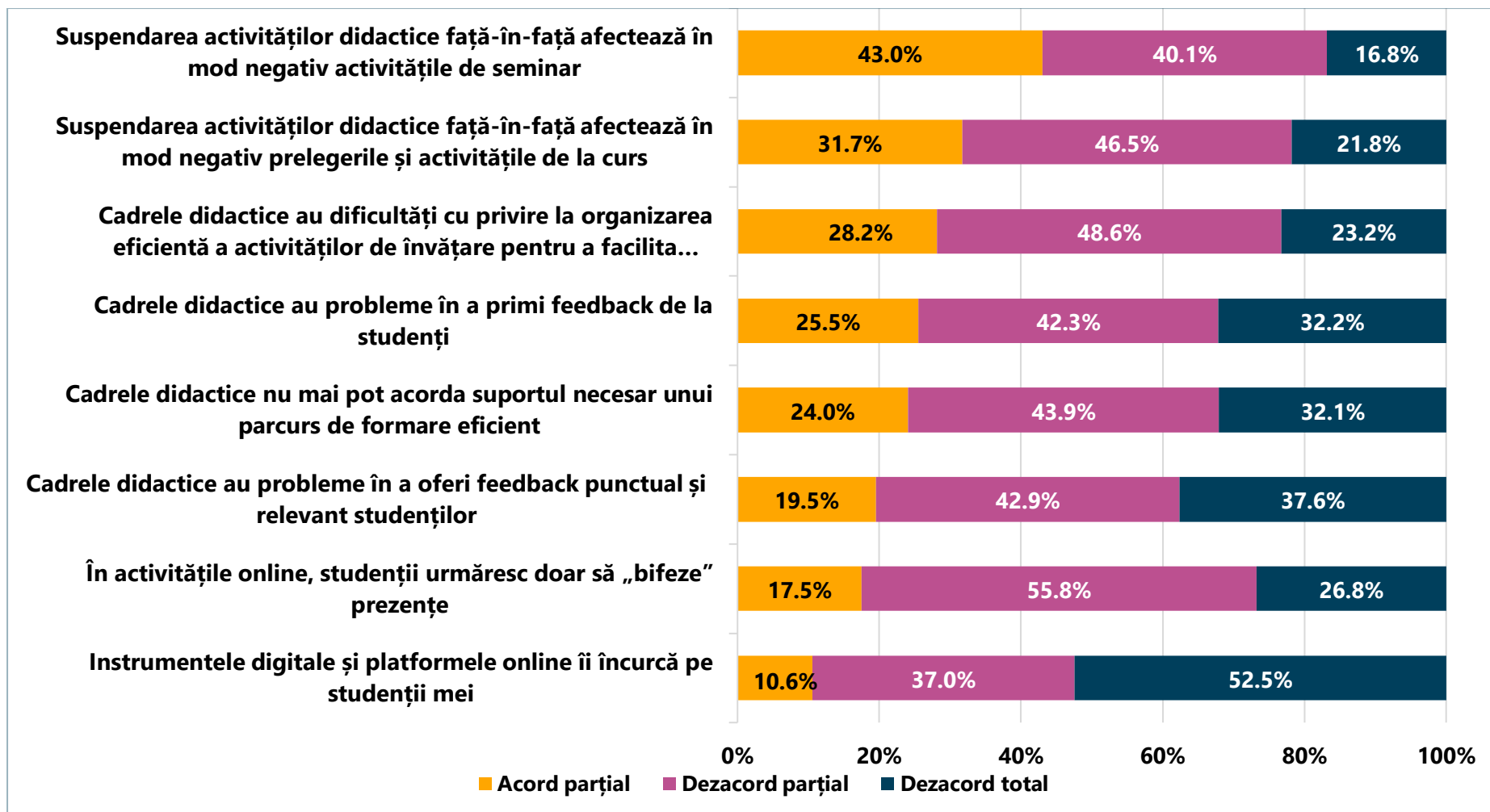
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 38. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (2/2), organizate descrescător în funcție de măsura în care respondenții au fost în acord cu afirmațiile propuse (Acord parțial și Acord total)

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Itemul următor a vizat modul în care se raportează cadrele didactice **la învățământul online** în baza unei serii de afirmații. Astfel, respondenții au menționat în ce **măsură sunt de acord** cu **afirmațiile propuse**.

Din câte putem observa în *Figurile 37 și 38*, afirmațiile cu care au fost **de acord** mai mult de **50%** dintre respondenți sunt următoarele:

- „**Competențele digitale** dobândite de cadrele didactice în această perioadă sunt **achiziții utile** pentru activitatea didactică viitoare” - au apreciat ca fiind de acord (Acord parțial și Acord total) **87,59%** dintre respondenți;
- „Voi utiliza în continuare în activitatea didactică față-în-față (unele dintre) instrumentele și resursele digitale pe care am început să le folosesc în această perioadă” - **85,36%** dintre respondenți;
- „Cadrul didactic lucrează mai mult decât de obicei” - **77,27%** dintre respondenți;
- „Studenții mei reușesc să lucreze **autonom**” - **65,6%** dintre respondenți;
- „Studenților mei le place să învețe utilizând instrumente și resurse digitale” - **62,41%** dintre respondenți;
- „Lipsa contactului uman poate fi compensată prin activități la distanță bine proiectate” – **53,74%** dintre respondenți.

Pe de altă parte, afirmațiile cu care au fost în **dezacord** (Dezacord parțial și Dezacord total) mai mult de **50%** dintre respondenți sunt următoarele:

- „Instrumentele digitale și platformele online îi încurcă pe studenții mei” – au fost în dezacord (Dezacord parțial și dezacord total) **89,43%** dintre respondenți;
- „În activitățile online, studenții urmăresc doar să „bifeze” prezențe” – **82,53%** dintre respondenți;
- „Cadrele didactice au probleme în a oferi feedback punctual și relevant studenților” – **83,49%** dintre respondenți;
- „Cadrele didactice nu mai pot acorda sprijinul necesar unui parcurs de formare eficient” – **75,96%** dintre respondenți;
- „Cadrele didactice au probleme în a primi feedback de la studenți” – **74,48%** dintre respondenți;
- „Cadrele didactice au dificultăți cu privire la organizarea eficientă a activităților de învățare pentru a facilita interacțiunea dintre studenți” – **71,83%** dintre respondenți;
- „Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în mod negativ prelegerile și activitățile de la curs” – **58,31%** dintre respondenți;
- „Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în mod negativ activitățile de seminar” – **56,99%** dintre respondenți.

În concluzie, cadrele didactice care au completat chestionarul își propun **utilizarea** în continuare a **instrumentelor online** în procesul de predare, au raportat faptul că în perioada suspendării cursurilor față-în-față **au investit mai mult timp decât înainte**, în mare parte din cauza nevoii de a **adapta conținutul** materiei la mediul online, consideră că **studenții** reușesc să lucreze **autonom** și le **place să lucreze cu instrumentele online**, iar lipsa contactului uman poate fi **compensată** prin activități online bine proiectate.

Cât ține de afirmațiile cu care respondenții au fost în **dezacord**, aceștia consideră că **instrumentele online nu îi încurcă pe studenți**, cadrele didactice **nu ar avea probleme în a oferi feedback** studenților, **pot acorda sprijinul necesar** formării eficiente a studenților, **nu**

ANOSR este membru în:

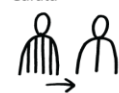
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

au probleme cu acceptarea feedbackului studenților, nu au dificultăți legate de activitățile de predare **eficiente online, nu** consideră că **suspendarea** activităților didactice a afectat în mod **negativ** prelegerile, activitățile de curs și activitățile de seminar.

Următorul item al chestionarului a vizat **aspectele** din activitatea didactică uzuală ce **nu s-au putut transfera online** și au **afectat negativ** procesul de formare a studenților. Astfel, aspectele raportate în principal de cadrele didactice sunt **comunicarea autentică**, respectiv relaționarea umană (**26,7%**), **aplicațiile și proiectele**, fie de seminar sau de laborator (**15,5%**) și **sprijinul personalizat** sau **consilierea individuală** (**14,3%**) – vezi *Figura 39*.

La capitolul „*Altceva*” cadrele didactice au menționat **următoarele situații care au afectat negativ** procesul de formare a studenților. O parte dintre cele menționate au surprins **latura de interacțiune față-în-față** în cadrul relației student – cadru didactic, respectiv:

- cadrele didactice au considerat ca fiind problematică **limitarea interacțiunii și a comunicării non-verbale** în mediul online, respectiv posibilitățile limitate de exprimare prin gestică și mimică;
- **limitarea posibilităților de a implica studenții** cu rezultate mai slabe în mediul online;
- **lipsa contactului vizual cu studenții**, respectiv a **feedback-ului non-verbal** cu privire la înțelegerea materiei;
- **imposibilitatea de a verifica** dacă studenții răspund din ce au reținut sau din sursele din apropiere;
- **dificultățile** în gestionarea atmosferei generale și **menținerea atenției** studenților pe toată durata activității didactice;
- **lipsa dialogului** față-în-față și posibilitățile limitate de monitorizare a activității studenților, limitarea empatizării în cadrul relației student – cadru didactic.

Alte aspecte semnalate țin de unii factori externi, cum ar fi:

- lipsa izolării fonice;
- situația de a avea în grijă copii în timpul desfășurării activităților didactice.

De asemenea, în cadrul itemului au fost menționate **dificultățile** și probleme **tehnice** întâmpinate de studenți, **dificultățile** sau imposibilitatea de a **transpune în mediul online activitățile** și/sau disciplinele **practice/aplicative** (cum ar fi colectarea de date în teren, activitățile practice de tipul învățarea prin practică - *learning by doing* - sau laboratoare experimentale) și **imposibilitatea** de a **desfășurarea examene scrise** (în regim fizic).

ANOSR este membru în:

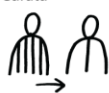
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

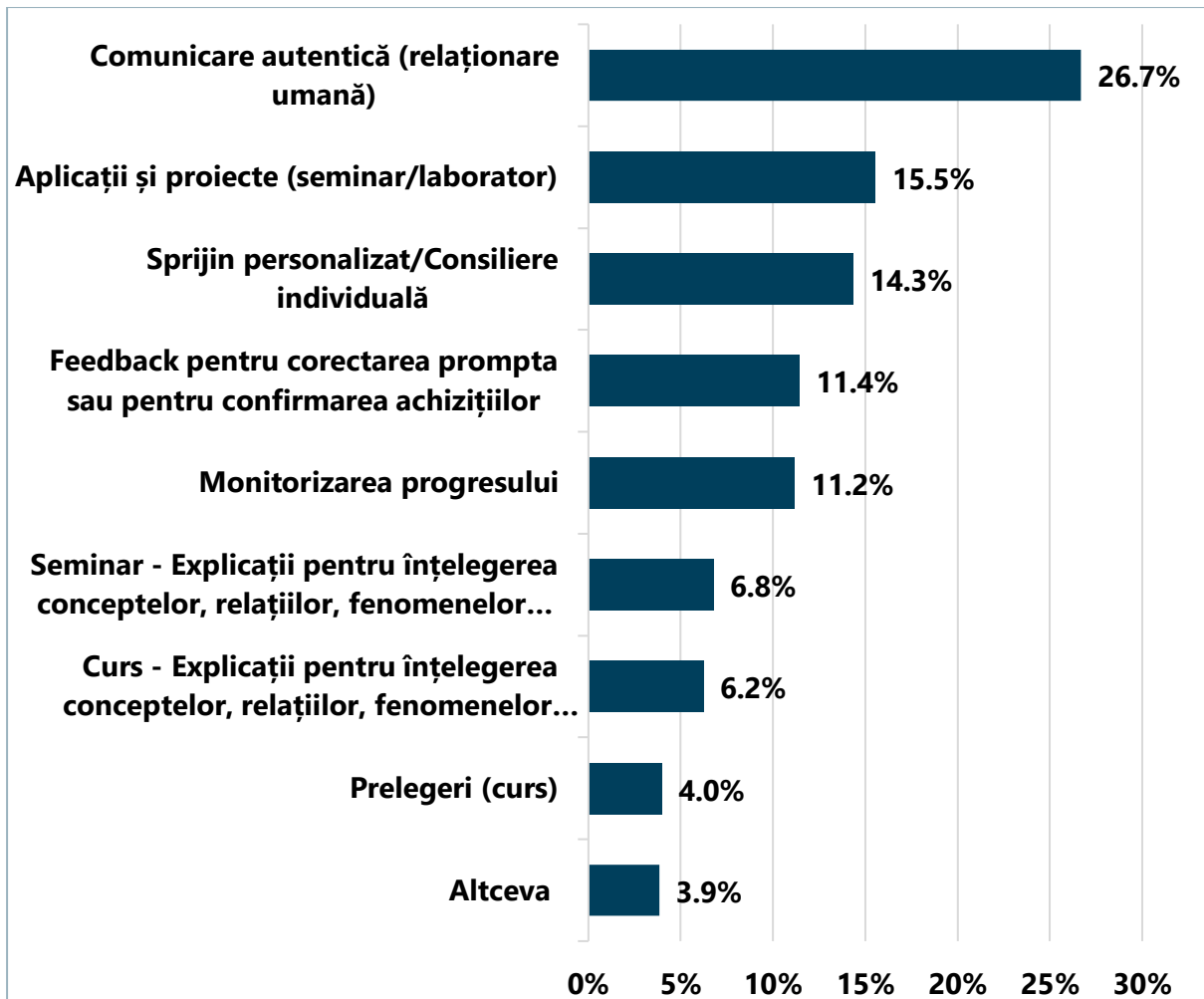

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

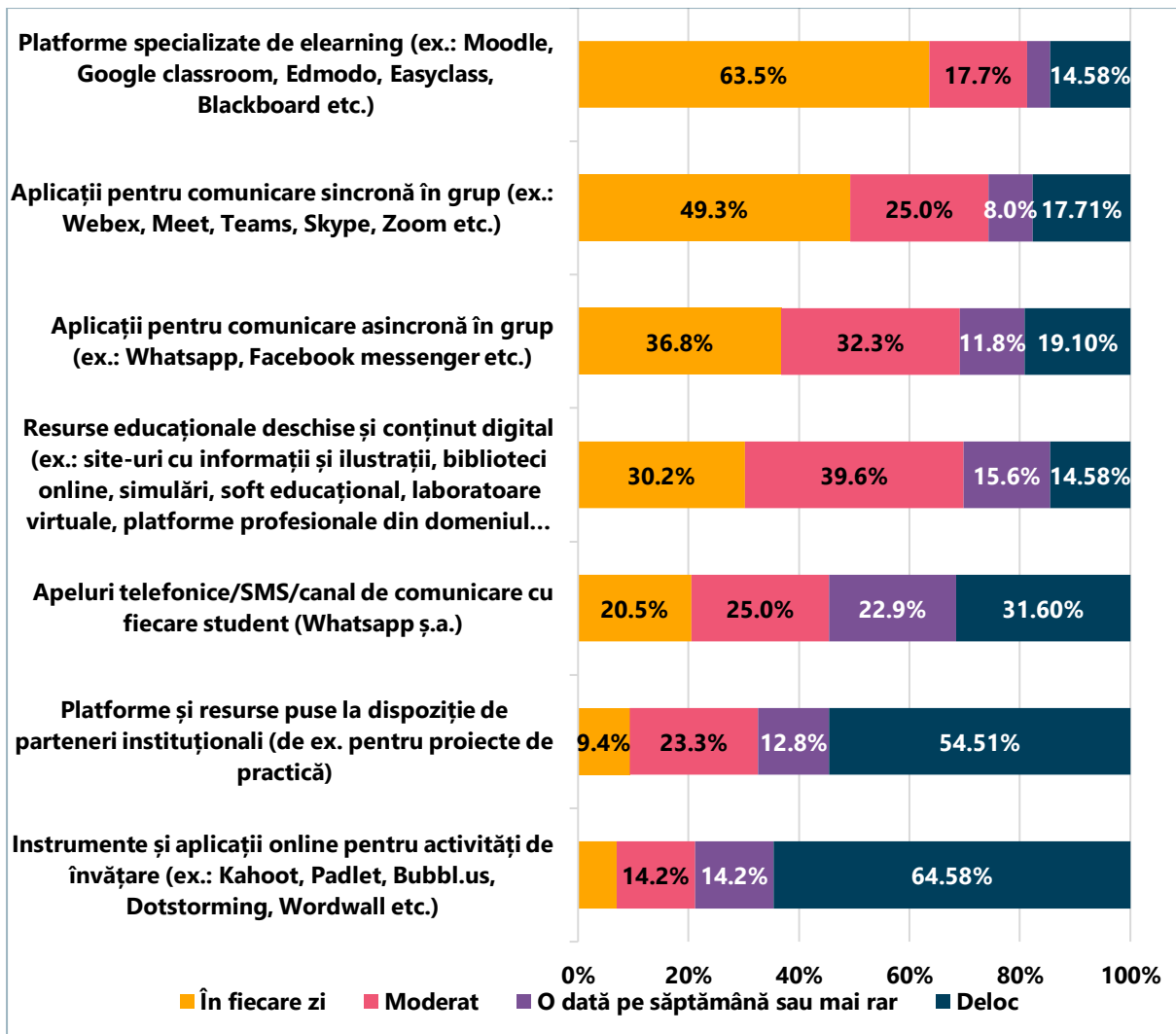

Figură 39. Aspectele ce nu s-au putut transfera online și au afectat negativ procesul de învățare

Referitor la **resursele online utilizate** în procesul de predare, cel mai frecvent respondenții au afirmat că **folosesc zilnic aplicații pentru comunicare asincronă** în grup, cum ar fi Whatsapp, Facebook Messenger ș.a. (**63,5%**), **aplicații pentru comunicare sincronă** în grup precum Cisco Webex, Google Meet, Microsoft Teams, Skype, Zoom ș.a. (**49,3%**) și **platforme specializate de e-learning** - Moodle, Google Classroom, Edmodo, Easyclass, Blackboard ș.a. (**36,8%**) – vezi Figura 40.

În ceea ce ține de **platformele de e-learning** utilizate pentru **managementul seriilor sau grupelor** și a activităților de învățare, cei mai mulți respondenți au utilizat platforma **Moodle (39,9%)**, **Google Classroom (25%)** și o **altă platformă** decât cele menționate în chestionar (**21,2%**) – vezi Figura 41.

La capitolul **Altă platformă** s-au evidențiat următoarele platforme: Zoom, Microsoft Team, Google Drive, Facebook, Chamilo, Campus virtual, Skype, iar în cazuri izolate: Microsoft Office, Sakai, SUMS - Students' Union Management System, One Note, Piazza, Trello, Cisco Webex, iSpring. Totodată, au existat și răspunsuri care semnalau că **universitatea nu le-a pus cadrelor didactice la dispoziție o platformă de e-learning**.

Figură 40. Resursele online utilizate de către cadrele didactice pentru managementul seriilor sau grupelor și a activităților de învățare

Aplicațiile preponderent utilizate pentru realizarea **videoconferințelor** sunt **Zoom (36,9%), Google Meet/ Hangout (18,7%) și Skype (11,6%)** – vezi Figura 42.

La capitolul *Altă soluție*, cadrele didactice au menționat următoarele: Microsoft Teams, BigBlueButton, Moodle, Google Meet, Facebook Messenger și în cazuri izolate: ILIAS, Jitsi, FreeConferenceCall.com, Sakai, OBS Studio, Mentimeter și Discord.

Referitor la componentele de **acces** a cadrelor didactice la **instrumentele online**, **jumătate** dintre respondenți (**50,5%**) au transmis faptul că **dețin o licență de utilizare** oferită de **universitate** pentru soluția de videoconferință utilizată preponderent, **5,9%** și-au **procurat individual** licența de utilizare, **26,5%** folosesc **versiunea gratuită** și **7%** au menționat că **nu dețin licența de utilizare și nici nu își permit procurarea uneia** – vezi Figura 43.

Atragem atenția asupra numărului ridicat de cadre didactice care **nu dețin o licență de utilizare asigurată de universitate** pentru soluția de **videoconferință** preponderent utilizată, fiind imperios ca universitățile să asigure **toate condițiile** de lucru necesare.

ANOSR este membru în:

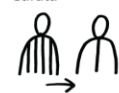
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

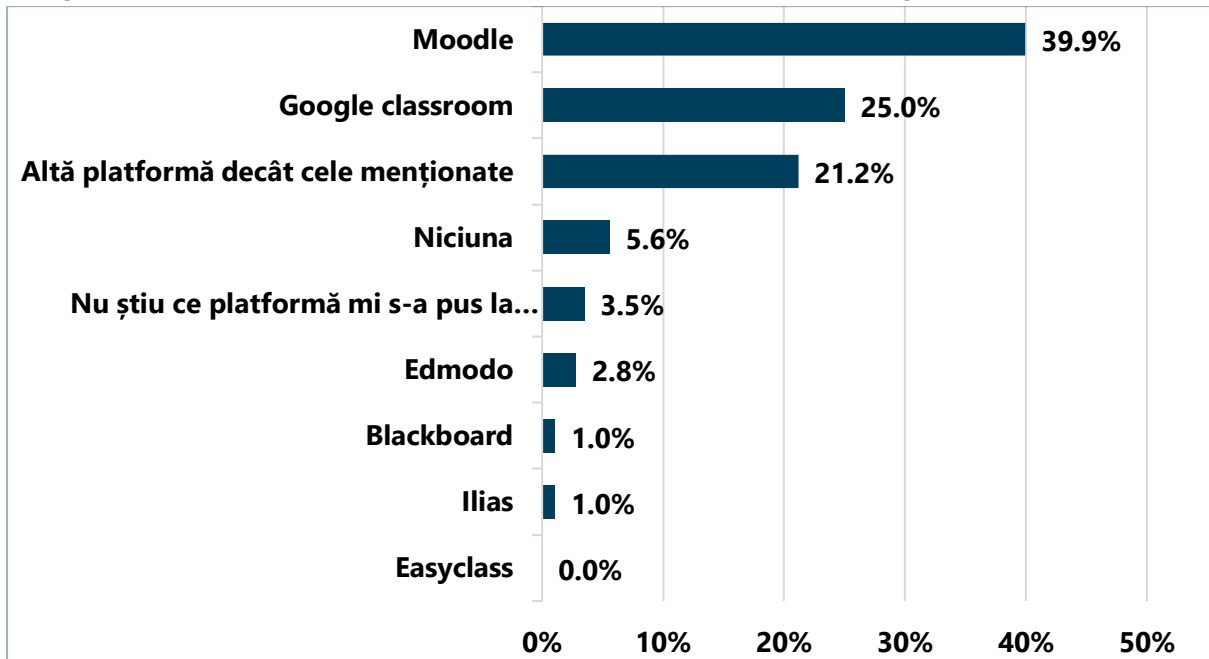
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

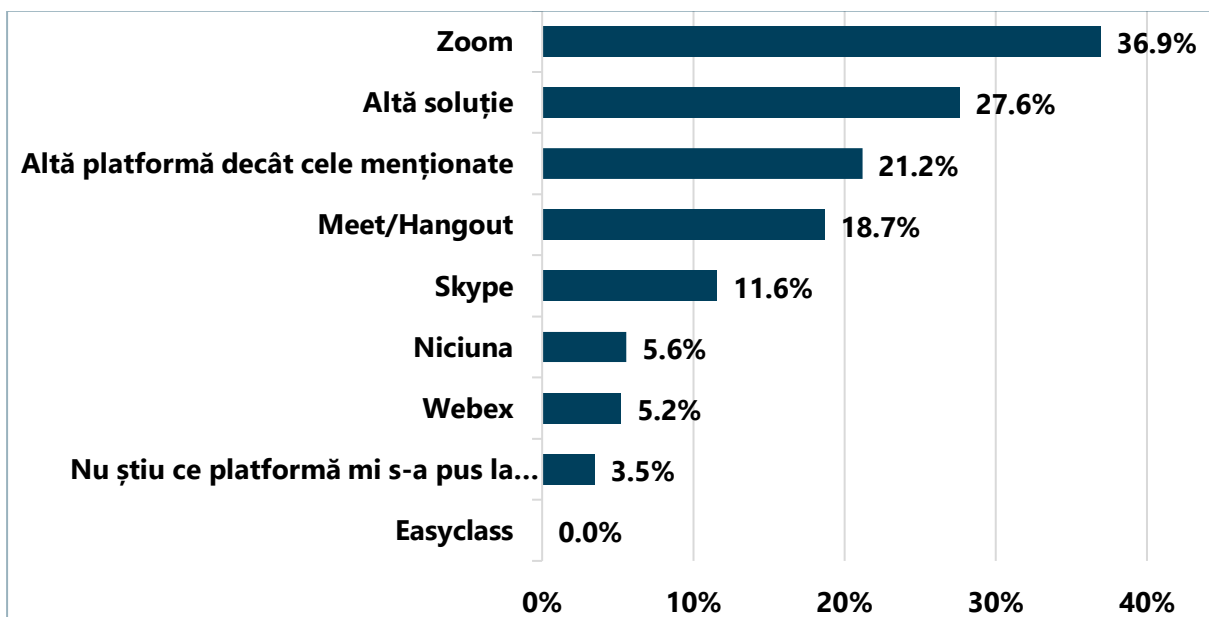
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

În continuare, am întrebat cadrele didactice dacă foloseau în procesul de predare **anterior suspendării cursurilor** față-în-față **materiale sau suport prin mijloace online pentru studenți**. Astfel, doar **17,6%** dintre respondenți au comunicat că **nu au considerat necesară** transmiterea de materiale sau suport pentru studenți în acest mod, în timp ce restul le utilizau și distribuiau către studenți prin **grupurile de comunicare asincronă**, cum ar fi Whatsapp, Facebook Messenger ș.a. (**25%**), pe o **pagină/platformă dedicată**, dezvoltată de către cadrul didactic (**11,1%**), pe o **pagină/platformă dedicată**, dezvoltată împreună cu alți colegi (**4%**) și pe **platforma facultății/ universității** (**42,3%**) – vezi *Figura 44*.

Figură 41. Platformele utilizate pentru managementul seriilor sau grupelor și a activităților de învățare

Figură 42. Aplicațiile cel mai frecvent utilizate pentru derularea videoconferințelor

ANOSR este membru în:

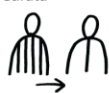
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

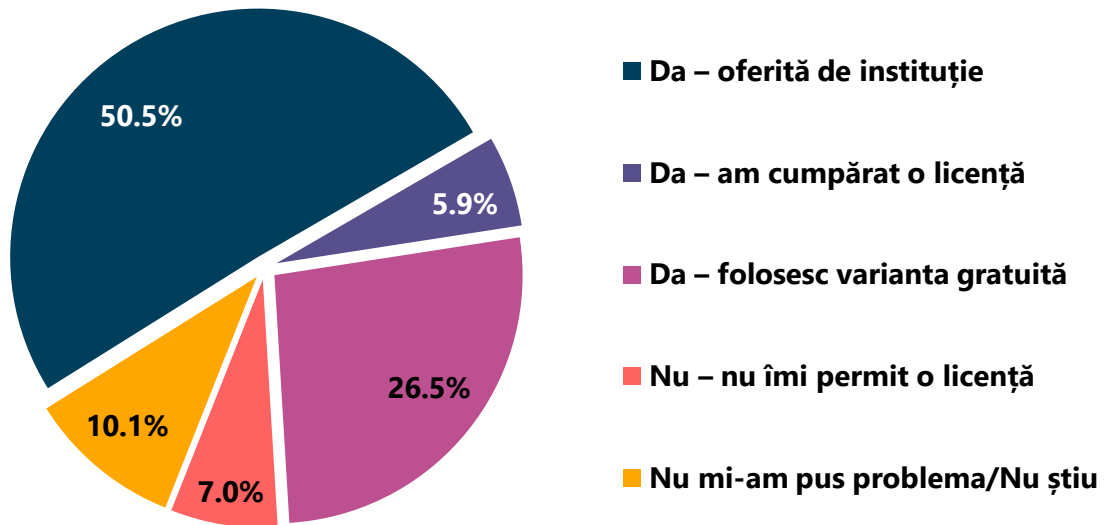
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

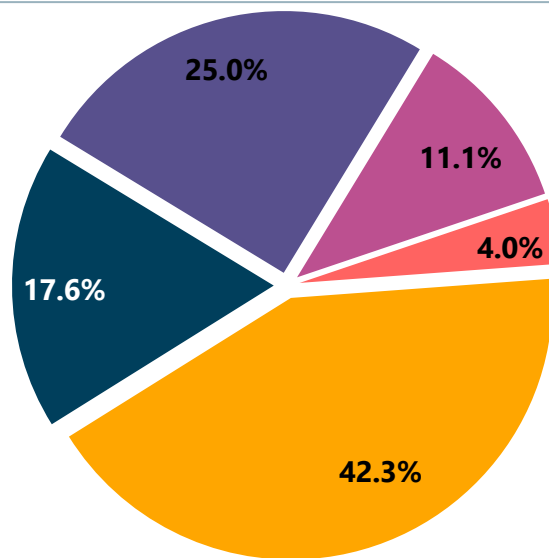
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Aveți licență de utilizare pentru soluția de videoconferință utilizată preponderent?

Figură 43. Modalitate de acces la soluția de videoconferință utilizată preponderent

Figură 44. Utilizarea de materiale sau suport pentru studenți la distanță în perioada anterioară suspendării activităților didactice fizice

Chestionarul a prezentat de asemenea o serie de afirmații pentru a stabili **modul în care cadrele didactice se raportează la procesul didactic online** (vezi Figura 45). Astfel, afirmațiile cu care au fost de acord („Acord” și „Acord total”) **mai mult de jumătate dintre respondenți** sunt următoarele:

ANOSR este membru în:

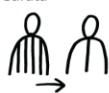
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- „Îmi este ușor să devin priceput/-ă în implementarea educației la distanță/online” - **44%** dintre respondenți au fost **de acord** și **20,6%** - **în acord total**;
- „Pentru mine educația la distanță/online este ușor de implementat” - **38,5%** dintre respondenți au fost **de acord** și **24%** - **în acord total**;
- „Modul în care realizez educația la distanță/online este clar și ușor de explicat/înțeles” – **43,6%** dintre respondenți au fost **de acord** cu această afirmație și **13,8%** - **în acord total**;
- „Educația la distanță/online mă ajută să îmi îmbunătățesc activitatea didactică” – **39,7%** dintre respondenți au fost **de acord** cu această afirmație și **14,9%** - **în acord total**
- „Educația la distanță/online este utilă pentru facilitarea învățării studenților”- **39,6%** dintre respondenți au fost **de acord** cu această afirmație și **12%** - **în acord total**.

Pe de altă parte, principalele afirmații cu care **mai mult de jumătate dintre respondenți** au fost în **dezacord** sau **dezacord total** sunt următoarele:

- „Îmi este dificil să folosesc uneltele necesare pentru realizarea educației la distanță/online” – **30,5%** dintre respondenți **nu au fost în acord** cu această afirmație și **45,4%** au fost în **dezacord total**;
- „Să învăț cum să implementez educația la distanță/online este dificil pentru mine” – **33,3%** dintre respondenți au fost în **dezacord** și **35,46%** în **dezacord total**;
- „Uneltele pentru implementarea educației la distanță/online mi se par rigide și inflexibile” – **36,5%** dintre respondenți au fost în **dezacord** și **24,8%** în **dezacord total**.

Următorul item a vizat **resursele utilizate** de către cadrele didactice în perioada suspendării activităților didactice fizice pentru **dezvoltarea profesională**. Astfel, **cel mai frecvent** cadrele didactice au folosit în acest scop **articolele științifice, studiile și rapoartele în domeniul de specializare (51,24%** dintre respondenți au apreciat această resursă cu calificativul „În mare măsură”), **suportul colegial** prin intermediul grupurilor de discuții și schimb de practici (**25,4%**), **cursurile pentru dezvoltare profesională** continuă oferite intern de facultate/universitate (**20,1%**) și **articole științifice, studii și rapoarte despre educația la distanță (19,4%)** – vezi *Figura 46*.

Raportat la **nivelul de utilizare a computerului** (competențe TIC), cea mai mare parte (**56,8%**) dintre respondenți consideră că deține un nivel de utilizare al computerului **avansat**, **27%** - **mediu**, **11,5%** - nivel de **programator** și **2,9%** - nivel **începător** – vezi *Figura 47*.

Cât ține de participarea respondenților la **un curs sau o sesiune de formare privind educația online**, conform *Figurii 48*, observăm că puțin mai mult de jumătate dintre respondenți au participat la **cel puțin una sau mai multe** activități de acest fel (**54,7%**), în timp ce **45,3%** dintre respondenți au răspuns că **nu au participat**.

ANOSR este membru în:

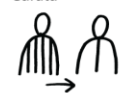
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

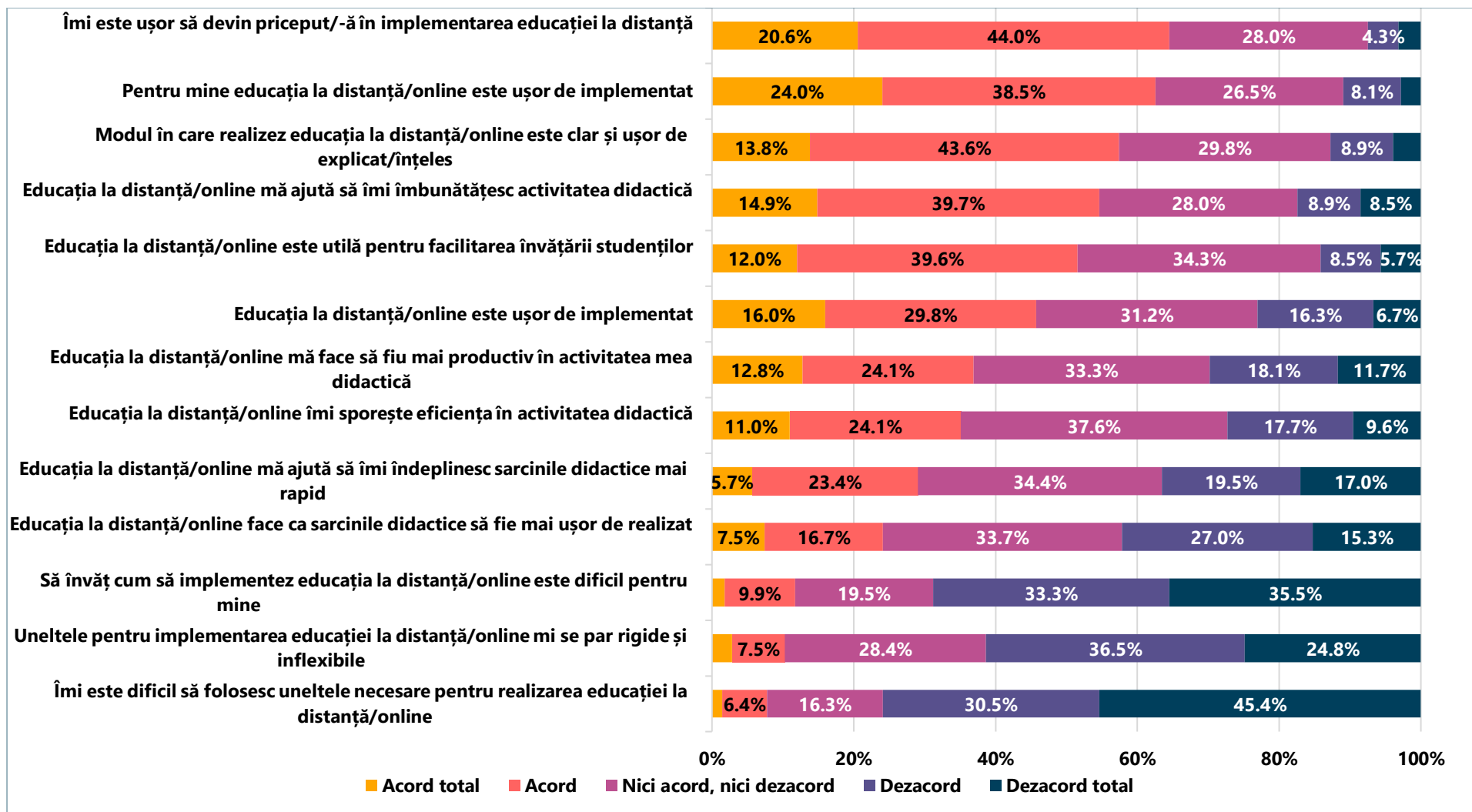

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 45. Percepția cadrelor didactice cu privire la procesul de predare online

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

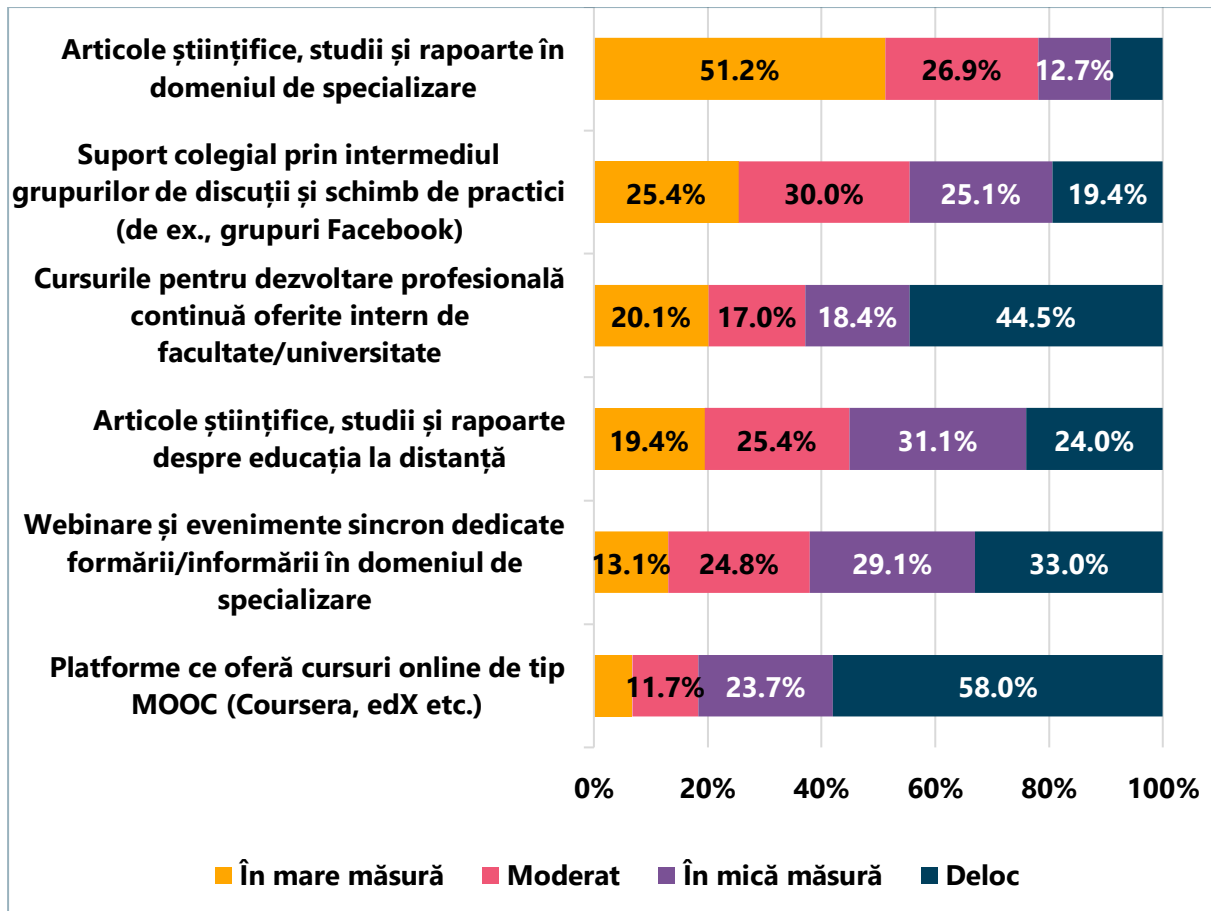
facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

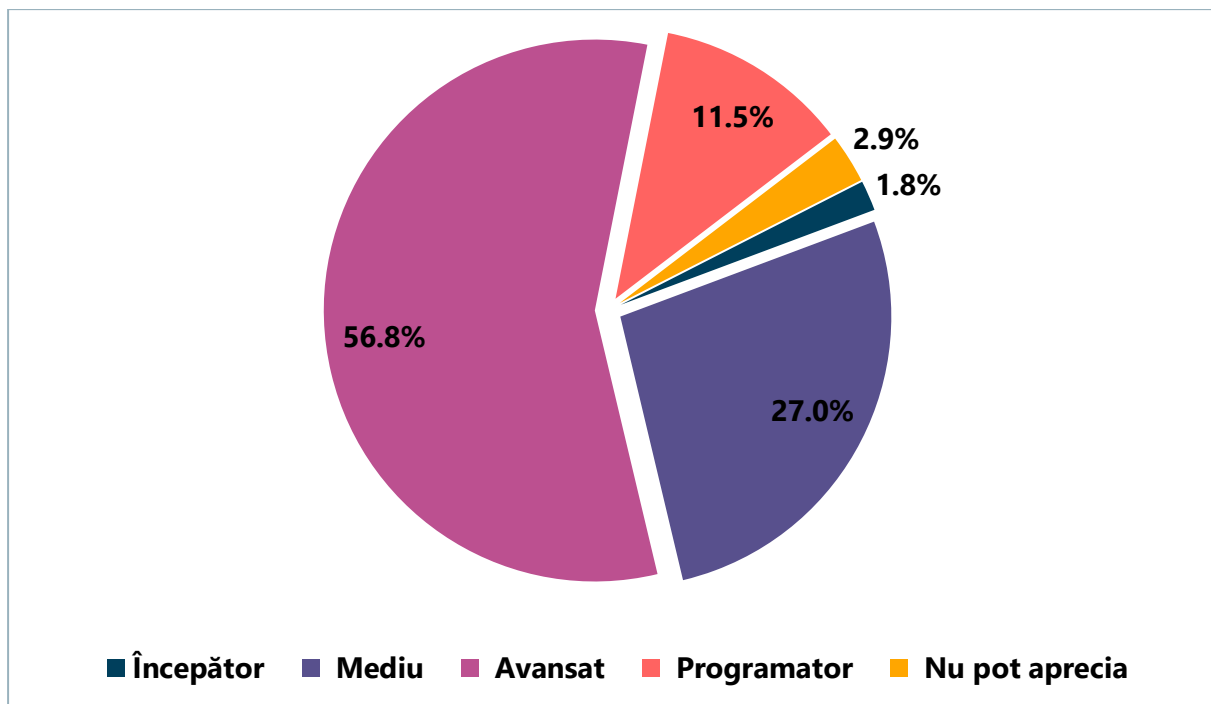
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 46. Resursele utilizate de cadre didactice în perioada suspendării activităților didactice cu scopul dezvoltării profesionale

Figură 47. Nivelul de competențe de utilizare a computerului (competențe TIC) ale cadrelor didactice

ANOSR este membru în:

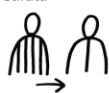
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

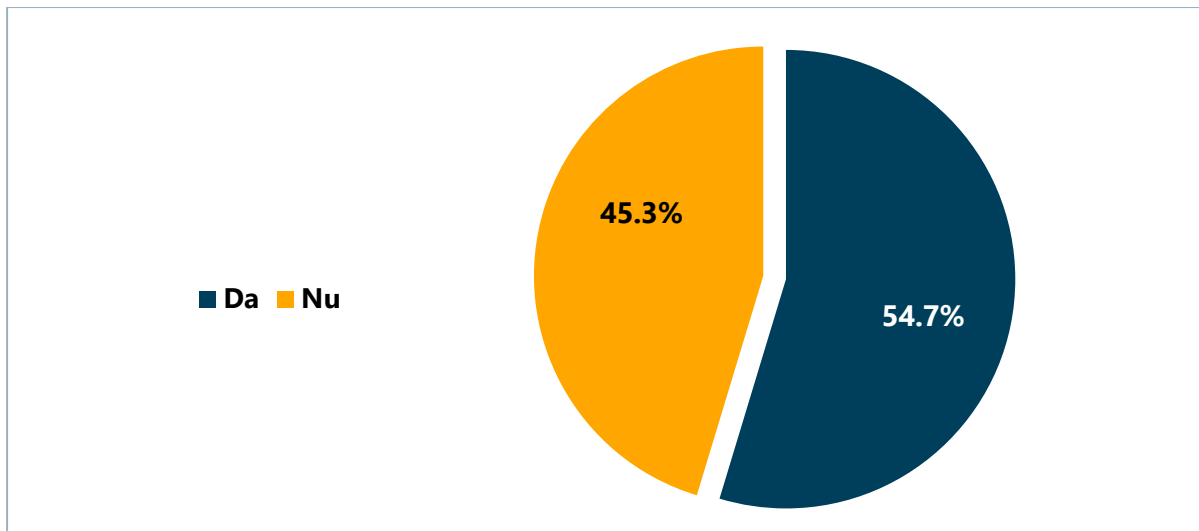

facebook.com/anosr.ro

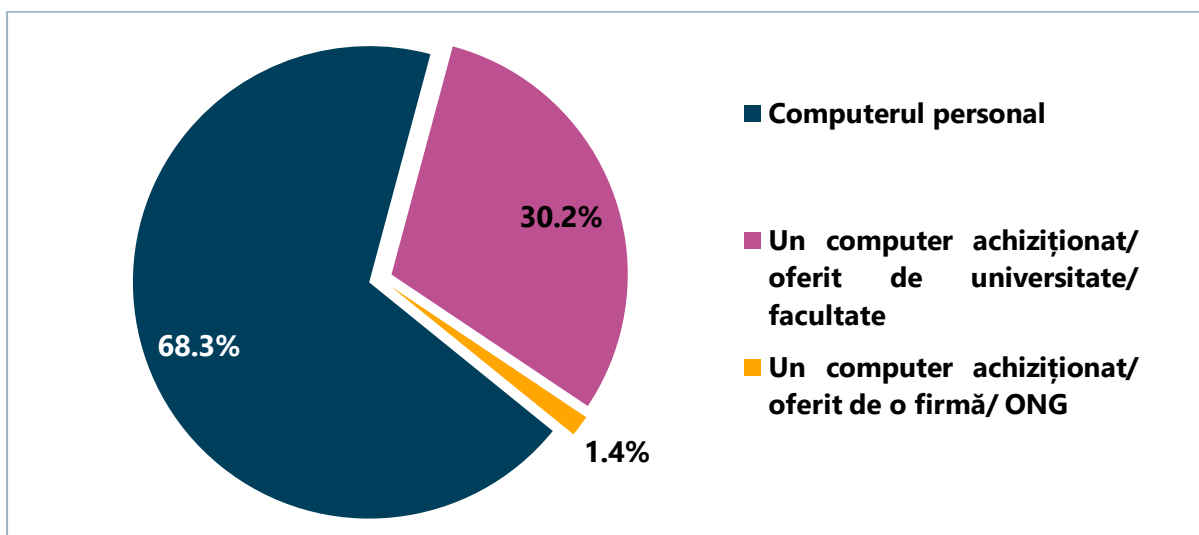
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 48. Situația cu privire la participarea la un curs sau o sesiune de formare privind educația online

Figură 49. Situația cu privire la computerul utilizat de cadre didactice în vederea realizării activităților didactice

Referitor la **computerul folosit** de cadrele didactice în vederea **realizării activităților didactice online**, majoritatea respondenților (**68,3%**) au menționat că a folosit computerul personal, **30,2%** - un **computer achiziționat** sau oferit de **universitate/facultate** și **1,4%** - un **computer achiziționat** sau oferit de o **firmă/ONG** – vezi *Figura 49*.

În continuare, cadrele didactice au fost întrebată cu privire la **soluțiile pe care le consideră viabile** în cazul în care se prelungește perioada de suspendare a activităților didactice față-în-față (vezi *Figura 50*). Soluțiile cu care au fost de acord **mai mult de jumătate** dintre respondenți sunt următoarele:

- „Echivalarea (parțială) a unor activități didactice cu activități realizate de studenți în mod non-formal sau pe platforme complementare” – au fost de acord **79,7%** dintre respondenți;
- „Păstrarea structurii actuale a anului universitar în curs” - **77,8%**;
- „Susținerea examenului de licență la distanță, prin videoconferință” - **68,7%**;
- „Prelungirea cu 2-4 săptămâni a anului universitar în curs” - **52,3%**.

ANOSR este membru în:

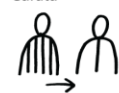
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

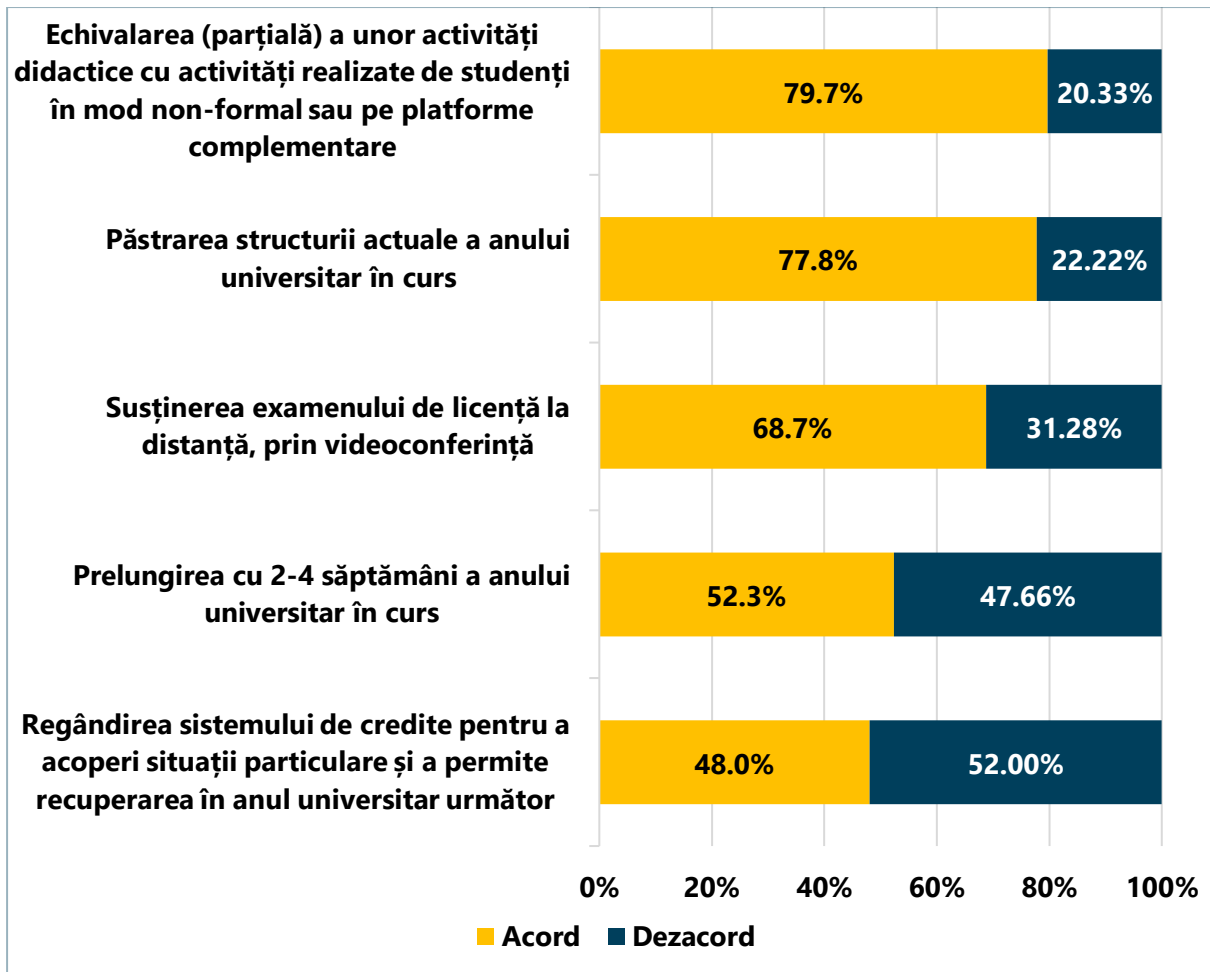

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Figură 50. Soluțiile considerate de cadrele didactice în beneficiul studenților în eventualitatea prelungirii perioadei de suspendare a cursurilor față-în-față

Interpretarea răspunsuri deschise

Doi dintre itemii chestionarului au vizat **inovările** aduse de către cadrele didactice în practica didactică atât în ceea ce privește realizarea cursurilor, cât și în materia orelor practice. În cele ce urmează vom prezenta **inovările** menționate în cadrul răspunsurilor la cei doi itemi. Astfel, acestea sunt:

1. Integrarea în procesul de predare a **mai multor resurse și instrumente disponibile online**, cum ar fi **aplicațiile online adaptate** și potrivite eficientizării procesului de retenție a informațiilor specifice disciplinei:
 - a. Utilizarea diverselor opțiuni disponibile: opțiunea de **separare** a participanților din cadrul unei întâlniri online în **grupuri mai mici** (*split meeting rooms*), opțiunea de partajare de ecran (*screen share*), funcția Whiteboard (Zoom) prin care studenții au posibilitatea de a **interveni direct** în cadrul celor prezentate prin funcția de adnotare (*annotate*) sau utilizarea aplicației TeamViewer cu același scop, opțiunea de **divizare a ecranului** pentru a vizualiza concomitent canalul de comunicare cu studenții și prezentarea PPT sau alte materiale, utilizarea de **documente partajate online** (cum ar fi prin Google Drive) pentru

ANOSR este membru în:

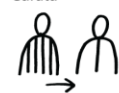
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- a înlocui tabla din sala de curs sau utilizarea *Google Forms* pentru **centralizarea temelor** realizate de către studenți.
- b. Utilizarea de **tablete grafice** sau **stylus** și **laptop convertibil** pentru a compensa absența suportului de scris de tip tablă. De exemplu, unul dintre cadrele didactice a menționat că la prezentarea cursurilor folosește un stylus și laptop convertibil conectat la proiector prin OneNote iar ulterior exportează desenele realizate în format PDF și le încarcă pe platforma Moodle.
 - c. Utilizarea de **simulatoare, laboratoare virtuale** (de exemplu simulator de laborator hardware, de laboratoare virtuale pentru securitate cibernetică și cloud computing, laboratoare online pentru desfășurarea de experimente) aplicații interactive online în cadrul cărora pot fi create situații ipotetice și exerciții ce implică schimbul de idei și realizarea de modele practice pe calculator pentru a facilita înțelegerea fenomenelor studiate.
 - d. Integrarea periodică de materiale video prin diverse modalități, cum ar fi pregătirea unei liste de materiale video sau filme documentare dedicate studenților prin intermediul unor aplicații de partajare video online, suplinirea activităților practice cu **materiale video** ale experimentelor realizate în laborator și a lucrărilor de laborator, în unele cazuri cu materiale video ce surprind opiniile specialiștilor în domeniu.
 - e. **Adaptarea constantă** a disciplinei și a modului de predare în funcție de **feedback-ul studenților**.
2. În vederea **evaluării parcursului studenților** și a evaluării **gradul de reținere** a informațiilor prezentate în cadrul cursurilor și al laboratoarelor, un număr mare de cadre didactice menționează că au utilizat **teste grilă/quiz-uri online**, cu generarea automată a punctajului și transmiterea către studenți a răspunsurilor corecte, cu sau fără luarea în considerare a rezultatelor la nota finală. Alte acțiuni realizate pentru a evalua parcursul studenților sunt următoarele:
- a. Implementarea de **fișe de lucru, de seminar, de studiu individual, de observație/reflecție asupra disciplinei și teste de aprofundare** și consolidare a cunoștințelor;
 - b. Lansarea de **întrebări** studenților în timpul activităților didactice, fie acordarea de teme de reflecție după fiecare activitate didactică și realizarea de teste online recapitulative după fiecare curs;
 - c. Acordarea studenților de **teme** verificate în timp util și transmise cu sugestii și explicații individuale. Totodată, cadrele didactice au menționat acordarea studenților de teme interactive și/sau personalizate și individualizate în funcție de nivelul de retenție a materiei și **acordarea de feedback** individual studenților în urma evaluării temelor realizate (s-a menționat, de exemplu, sarcina de **prezentare a concluziilor extrase** din materialele primite de către student și susținerea lor printr-un **material video de 10 minute**, în dorința încurajării unei exprimări libere prin expunerea informațiilor);

ANOSR este membru în:

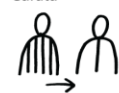
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- d. Realizarea de **discuții interactive în urma completării testelor** online specific pe itemii testelor și de **discuții individuale** cu studenții pentru a evalua gradul de retenție a materiei parcurse;
 - e. Monitorizarea, încurajarea și **verificarea progresului** studenților pe durata îndeplinirii **sarcinilor de laborator** la nivel individual sau de grup;
 - f. Realizarea evaluării prin intermediul unei **platforme de micro-learning**⁴.
3. Integrarea de mai multe **aplicații practice** în cadrul activităților didactice online, inclusiv aprofundarea componentei practice în cadrul temelor și **corelarea** materiei și a temelor cu **rezultatele studiilor științifice** recente în domeniu.
 4. Adaptarea materiei la platformele disponibile și la posibilitățile oferite de mediul online, inclusiv prin **accentuarea elementelor esențiale** și/sau mai dificile necesare studenților sau crearea de fragmente de informații cu scopul de a fi înțelese și integrate mai rapid și facil de către studenți. Alte inovări menționate sunt:
 - a. Transmiterea după activitatea didactică a PPT-ului împreună cu documente de tip text ce cuprind o serie de **explicații adiționale** discutate în timpul activității didactice.
 - b. Completarea PPT-urilor și a suportului de curs cu **informații adiționale relevante** mai detaliate, suport pentru **aplicațiile practice, recapitulări** și materiale suplimentare pentru **studiul individual**, creșterea numărului de **imagini explicative**, scheme, reprezentări grafice. De exemplu, un cadru didactic a menționat că inserează comentarii audio în PPT-uri, le salvează în format video și le încarcă pe platforma de partajare video online pentru a fi puse la dispoziția studenților.
 - c. Invitarea de **experți** în domeniu în cadrul activităților didactice online.
 5. **Compensarea** lipsei contactului fizic prin **interacțiunea și comunicarea constantă sincronă și asincronă cu studenții** prin intermediul platformelor instituționale și nu numai. Activitățile și tehnicile menționate de cadrele didactice sunt următoarele:
 - a. Integrarea de **exerciții de dialog, dezbateri** online, discuții libere, cum ar fi **discuții pe rezolvările** problemelor/sarcinilor de lucru în timp real cu studenții, **discuții în baza articolelor** științifice recent publicate în domeniu, în baza a diverse articole din presă ce țin de domeniul de studiu și colaborarea mai apropiată cu studenții în procesul de predare online ș.a.
 - b. Integrarea de **diverse tehnici didactice** în procesul de predare online, cum ar fi: brainstorming, studii de caz interactive și/sau studii de caz clinice în cascadă, conversația euristică, seminarul socratic, învățarea prin cooperare, metoda reflecției, tehnica celor 7Q: Ce? Cine? De ce? Unde? Cum? Când? Care?, Problem-based learning, Tehnica PRES – P - puncte de vedere existente privind subiectul predat, R - rațiuni justificative pentru aspectele puse în discuție, E - exemple, S - sinteză, concluzii.

⁴ Micro-learning-ul este o strategie de învățare emergentă cunoscută pentru acoperirea rapidă a lacunelor în ceea ce ține formarea de abilități și acumularea de cunoștințe.

ANOSR este membru în:

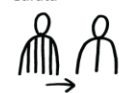
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- c. **Îmbunătățirea** comunicării în mediul online cu studenții prin integrarea de modalități alternative de comunicare, crearea de grupuri de discuții (cum ar fi prin intermediul platformelor de social-media) online pe tema cursurilor, intensificarea și flexibilizarea comunicării și **informarea** studenților în timp util cu privire la schimbările survenite.
 - d. Realizarea de **întâlniri suplimentare** opționale pentru a răspunde studenților la neclaritățile rămase și pentru a discuta mai aprofundat conceptele mai complexe.
6. Sprijinirea studenților și crearea unui context de învățare mai **prietenos, deschis, empatic** cu scopul de a **minimiza presiunea psihologică** asociată perioadei de distanțare fizică, inclusiv prin acordarea de **sprijin individual** studenților la solicitarea acestora, **încurajarea** studenților de a se **implica** în activitățile didactice și transmiterea unui **plan de activitate** la materiile care necesită reținerea unui volum mare de informații. Totodată, în cazul activităților didactice practice, separarea studenților în **grupuri mai mici** decât cele prestabilite pentru a facilita **interacțiunea cât mai eficientă** cu fiecare student.
 7. **Flexibilizarea programului de activități didactice** pentru a permite participarea unui număr cât mai mare de studenți și respectarea cu strictețe a orarului sau a planificării activităților didactice realizate împreună cu studenții.
 8. Realizarea activităților didactice cu ajutorul **instrumentelor de comunicare sincronă cu suport audio și video** și asigurarea **interacțiunii** între cadru didactic și student (în regim de videoconferință). Unul dintre respondenți a menționat că utilizează concomitent chatul și suportul audio-video în timpul activităților didactice, astfel încât studenții care accesează mai târziu cursul reușesc să recupereze din discuțiile din chat.
 9. **Încurajarea și antrenarea autonomiei studenților** în explorarea materiei în afara procesului didactic prin stabilirea de responsabilități individuale, încurajarea de a stabili individual modul de acumulare a cunoștințelor, oferirea de sugestii de aplicații suport pentru autocontrol și managementul timpului și prezentarea modalităților **de identificare și evaluare a fiabilității articolelor științifice din domeniu**.
 10. Creșterea nivelului de **interactivitate** a activităților didactice, inclusiv prin prezentarea proiectelor studenților și **evaluarea colegială** a acestora, respectiv încurajarea studenților de a veni cu sugestii și observații asupra proiectelor colegilor în timp real sau încurajarea studenților de **se implica în procesul de predare** prin identificarea și partajarea de scheme și imagini relevante pentru conținutul materiei în cadrul activităților didactice.

Sugestii, recomandări și idei propuse de cadrele didactice

În continuare, am solicitat respondenților să ne transmită **sugestii, recomandări, idei sau nevoi de sprijin relevante** pentru situația la momentul completării chestionarului:

1. Cadrele didactice au susținut nevoia de a se realiza de către universități **sesiuni de formare** continuă pentru începători și avansați, schimburi de bune practici privind

ANOSR este membru în:

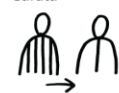
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

educația online pentru **cadrele didactice**, respectiv care să prezinte *cum poate fi adaptat conținutul disciplinei în mediul online*. Această sugestie a fost propusă de respondenți pornind de la faptul că **abordarea perspectivei educației online nu este uniformă** printre cadrele didactice și din cauza faptului că majoritatea cursurilor se desfășoară mai deficitar decât în regim fizic.

Totodată, formarea și pregătirea cadrelor didactice pentru educație online se poate obține și prin alte modalități, cum ar fi:

- a. Realizarea de către universități de **materiale informative** (format text și/sau format video) despre instrumentele accesibile online și a unui ghid de utilizare a acestora.
 - b. Crearea de **grupuri de colaborare** între cadrele didactice, **valorificarea** cadrelor didactice **performante** în cadrul acestor grupuri, acordarea sprijinului necesar în vederea **utilizării mai multor metode de predare** alternative online și inițierea de parteneriate externe pentru **transferul de cunoștințe** în privința învățământului online.
 - c. Pregătirea unei **strategii de acțiune** la nivel de universitate în vederea **instituirii culturii calității educației online**.
2. Acordarea **de sprijin financiar** din partea universității studenților și cadrelor didactice în vederea **procurării de echipamente digitale performante** necesare accesului la educația online, achiziționarea de licențe de softuri și platforme necesare și/sau asigurarea posibilității ca studenții și cadrele didactice să utilizeze **echipamentele digitale ale universității**. Raportat la această sugestie, unii respondenți au susținut nevoia ca aceste **achiziții** să fie realizate de **Ministerul Educației și Cercetării (MEC)**. În acest sens, au existat cazuri în care cadrele didactice și-au procurat licențe de utilizare și echipamente din resurse financiare proprii.
 3. Asigurarea de **servicii de consiliere psihologică online gratuite și accesibile** din partea universității pentru toți studenții și cadrele didactice și implicit **creșterea capacității** Centrelor de Consiliere și Orientarea în Carieră (CCOC) în privința angajaților specializați și a resurselor de care dispun.
 4. Acordarea de **sprijin** adițional studenților din anii terminali în vederea **realizării lucrării de finalizare a studiilor**.
 5. **Înregistrarea activităților didactice** pentru a **facilita procesul de învățare** al studenților, în special al studenților cu o conexiune deficitară la internet, al celor cu dizabilități și cu dificultăți de învățare.
 6. Creșterea de către universități a numărului de personal IT specializat, astfel încât să fie **gestionate eficient și îmbunătățite** platformele de e-learning ale universității și totodată crearea unei **unități de sprijin** pentru **utilizarea platformelor online** la nivel de facultate/universitate.
 7. **Instituirea unor măsuri remediale de recuperare** odată cu revenirea la activitățile didactice față-în-față.

ANOSR este membru în:

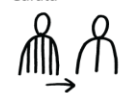
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

8. **Menținerea unor componente ale predării și evaluării online** și după revenirea la condiții normale pentru a oferi studenților posibilitatea de a **recupera** orele la care nu pot participa.
9. Crearea și menținerea unui **canal constant de comunicare** prin intermediul instrumentelor online între studenți, cadre didactice, personalul administrativ și conducerea facultății/universității pentru a facilita **schimbul constant de informații**.
10. Utilizarea unui **număr limitat de platforme** în vederea **uniformizării** modului de desfășurare a procesului didactic online la nivel de program de studii.
11. Realizarea unui **set de recomandări** la nivel național privind **implementarea** eficientă a educației online și realizarea unei **platforme de e-learning naționale**.
12. Stabilirea la nivelul universității a unei **proceduri riguroase de monitorizare** a desfășurării activităților didactice online, prin prisma componentei calitative și cantitative.
13. **Stabilirea unui set de măsuri preventive** în vederea evitării **fraudării** testelor/temelor online.
14. **Evaluarea gradului de utilizare** a platformelor de învățare online și a echipamentelor procurate ponduri europene de către universități.
15. **Flexibilizarea** procesului de evaluare instituțională și a programelor de studii și deschiderea pentru autorizarea unui număr mai mare de programe la distanță.

Percepția cadrelor didactice cu privire la implementarea învățământului online

În cadrul răspunsurilor la itemii deschiși s-au regăsit și o serie de **opinii și percepții** cu privire la **educația online**. Astfel, pentru a le prezenta, au fost analizate toate răspunsurile deschise și au fost centralizate și sumarizate separat opiniile transmise.

1. Unii respondenți au considerat că în mediul online studenții au fost **mai prezenți, mai conectați, mai încrezători și mai dezinhibați** în cadrul procesului didactic și au **răspuns mai activ** decât în ipoteza activităților față-în-față. Totuși, pe de altă parte, au existat și opinii în sensul că **implicarea studenților în mediul online este minimală**. În continuare, au existat atât păreri **în favoarea** învățământului online, cât și **împotriva** acestuia, care pornesc fie de la faptul că în mediul online studenților le-a fost mai ușor să urmărească informațiile prezentate, fie de la faptul că studenții depind într-o măsură mare de ghidarea oferită de cadrul didactic.
2. Au existat cadre didactice care au considerat „frustrantă” **incertitudinea** dacă studentul este atent sau nu. Totodată, au considerat că este **dificilă monitorizarea** în mediul online a **măsurii** în care studenții au înțeles materia predată.

De asemenea, a fost sugerat faptul că studenții din cadrul ciclului de Licență ar manifesta mai multă **reticență față de predarea online** în comparație cu colegii din cadrul ciclului de Master.

ANOSR este membru în:

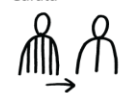
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

3. Studenții și cadrele didactice au întâmpinat **dificultăți în lucrul cu platformele online** puse la dispoziție de către universități, iar în anumite situații cadrele didactice au menționat fie că platforma universității nu funcționează, fie că este neatractivă. Pe de altă parte, au existat și situații în care studenții și cadrele didactice s-au **adaptat foarte rapid** la predarea online.
4. Cadrele didactice au susținut faptul că **grilele online** sunt mai ușor de verificat, componenta de **încărcare a temelor pe platforma de e-learning** și alte instrumente online (cum ar fi partajarea ecranului) au fost extrem de utile și și-au propus menținerea în procesul de predare a instrumentelor online.
5. Unele cadre didactice afirmă că au reușit în mediul online să demonstreze **mai multă deschidere față de nevoile studenților**.
6. Unele cadre didactice au punctat faptul că este o problemă stringentă **asigurarea tuturor** studenților și a cadrelor didactice cu **acces la internet, la device-uri digitale performante și la instrumentele și platformele online**.

În contextul accesului la instrumente de predare online, unele cadre didactice au menționat că nu au primit niciun sprijin din partea universității și au fost nevoite să **achiziționeze din resurse proprii echipamente digitale și conturi pe diverse platforme**.

7. Când ține de posibilitățile de adaptare la mediul online, cadrele didactice au menționat faptul că **tabletele grafice au eficientizat** într-o măsură mare procesul didactic online.
8. În cazuri particulare, predarea online a facilitat **practica de supervizare** în consiliere psihologică și psihoterapie, inclusiv prin posibilitatea desfășurării ședințelor în paralel.
9. Un alt aspect sesizat este faptul că deși pregătirea activităților didactice online necesită mai mult timp, unii **studenții reușesc să rețină informațiile** mai ușor dacă studiul este eșalonat pe parcurs. În același timp, cadrele didactice au venit cu observația că studenții cu rezultate bune s-au **adaptat mai eficient** la mediul online, în timp ce studenții cu rezultate slabe întâmpină **și mai multe dificultăți** decât de obicei. Acest aspect atrage atenția asupra **nevoii de intervenții punctuale remediale** în cazul acestor studenți.
10. Cu privire la activitățile didactice practice, inerent au existat observații despre faptul că unele **laboratoare sau lucrări practice nu pot fi transferate în mediul online** având în vedere specificul disciplinei.

ANOSR este membru în:

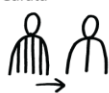
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro
 office@anosr.ro
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Concluzii

La momentul actual, este incontestabilă lipsa posibilității de a prezice evoluția pandemiei generate de SARS-CoV-2, însă principala contramăsură ce poate fi luată de universități este **creșterea capacității de reacție la scenariile posibile**. Studenții, în calitate de **beneficiari principali ai educației** terțiare, au nevoie de **încredere** în modul în care instituțiile de învățământ superior se pliază pe noua realitate și de **predictibilitate** cu privire la cum va arăta procesul didactic în continuare.

Instrumentele și tehnicile de predare online au potențialul de a **flexibiliza** și consolida **predarea online**, asigurând astfel **continuitatea experienței de învățare** de calitate și **accesul echitabil** la educație **indiferent de factorii externi** care ar putea perturba acest demers. În schimb, implementarea procesului implică **efort** depus în timp, **adaptarea conținutului**, structurarea activităților, **îmbinarea posibilităților** oferite de mediul online în procesul de învățare cu scopul de ghida studenții și de a dezvolta autonomia de învățare a acestora.

Educația online este influențată **de relația dintre student și cadrul didactic**. **Învățământul centrat pe student (ÎCS)** reprezintă una dintre principalele asumări din cadrul **Procesului Bologna** la care a aderat și România, precum și unul dintre **principiile fundamentale** ale sistemului educațional din România, conform *Legii Educației Naționale nr. 1/2011*. Acesta necesită **încredere** reciprocă și un **sistem circular de feedback**, de la studenți la cadre didactice și conducerea instituției și de la cadrele didactice către studenți.

La nivel instituțional, Învățământul Centrat pe Student, inclusiv în context pandemic, presupune **consultarea studenților** în deciziile instituționale care îi privesc și în cadrul procesului de predare, **deschiderea universității și a cadrelor didactice** spre provocări și **adaptabilitate la diverși factori**.

Rezultatele aplicării chestionarului aduc în atenția noastră o serie de **probleme recurente** în cadrul procesului de predare online. Atât studenți, cât și cadrele didactice au atras atenția asupra **transformării mediului universitar** în vederea eficientizării predării online, pornind de la **managementul instituției** prin crearea **condițiilor suficiente** și asigurarea de **sprijin și suport tehnic** și până la nevoia de **formare continuă a cadrelor didactice** pe plan pedagogic și privind utilizarea instrumentelor digitale.

O altă componentă frecvent menționată este necesitatea implementării de conducerea universității și a facultăților a unei serii de **proceduri și mecanisme pentru monitorizarea desfășurării activităților didactice online**, atât pe componenta **cantitativă**, cât și pe componenta **calitativă** și demararea de **intervenții punctuale** pentru a **remedia** problemele apărute în timp util.

Totodată, o altă observație prezentată frecvent de către cadrele didactice ține de **mărirea discrepanțelor existente** între studenții cu rezultate bune și cei cu rezultate slabe în contextul educației online. În această situație, sunt necesare **măsuri punctuale de intervenție** și sprijin individual pentru acești studenți cât mai curând posibil.

Desigur, studenții și cadrele didactice au resimțit **lipsa comunicării autentice**, a **activităților practice** și lipsa **sprijinul personalizat** sau a consilierii individuale. Totuși, aceste

ANOSR este membru în:

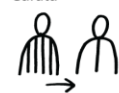
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

aspecte **pot fi compensate prin învățământul hibrid**, prin **îmbunătățirea canalelor de comunicare** între cadre didactice și studenți, cât și **prin eficientizarea serviciilor CCOC**.

Un ultim aspect ce nu poate rămâne neobservat este **distribuția larg dispersată a valențelor aprecierii învățământului online**. Au existat atât cadre didactice care s-au adaptat foarte ușor și au fost extrem de **mulțumite** de modul în care s-a desfășurat predarea online și au existat și cadre didactice care s-au **poziționat ferm împotriva** educației online.

În esență, atragem atenția asupra faptului că soluțiile propuse prin chestionar trebuie transpuse în concret și în raport cu situația fiecărei universități, ținând de competența managementului și de responsabilitatea cadrelor didactice și a universităților să găsească măsurile optime și, în plus, să solicite propriilor studenți și cadre didactice să comunice **nevoile și problemele** întâlnite pentru a **adapta** procesul de predare online la **nevoile reale ale acestora**.

ANOSR este membru în:

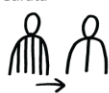
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figuri și grafice

Figură 1. Numărul de completări în funcție de universitate	4
Figură 2. Numărul de completări în funcție de anul de studii	4
Figură 3. Numărul de completări în funcție de ciclul de studii.....	5
Figură 4. Distribuția completărilor în funcție de vârstă	5
Figură 5. Numărul de completări în funcție de sex	5
Figură 6. Numărul de completări în funcție de mediul de reședință.....	5
Figură 7. Principalele surse de suport primit de către studenți.....	6
Figură 8. Măsura în care studenții au participat la cursurile/seminarele/laboratoarele din cadrul programului de studii frecventat.....	8
Figură 9. Aspectele ce au cauzat dificultăți în participarea la activitățile didactice în funcție de ponderea participării (1/3).....	9
Figură 10. Aspectele ce au cauzat dificultăți în participarea la activitățile didactice în funcție de ponderea participării, (2/3)	10
Figură 11. Aspectele ce au cauzat dificultăți în participarea la activitățile didactice în funcție de ponderea participării, (3/3)	11
Figură 12. Disciplinele pentru care s-a raportat dificultăți vizavi de participarea activă la predare în funcție de domenii fundamentale	12
Figură 13. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (1/2), organizate descrescător în funcție de măsura în care respondenții au fost de acord cu afirmațiile propuse (Acord total și acord parțial).....	15
Figură 14. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (2/2), organizate crescător în funcție de măsura în care respondenții au fost în dezacord cu afirmațiile propuse (Dezacord parțial și Dezacord total).....	16
Figură 15. Frecvența cu care respondenții au utilizat diverse instrumente de învățare online	18
Figură 16. Alte resurse și aplicații online folosite.....	19
Figură 17. Disciplinele la care interacțiunea din timpul activităților didactice NU a fost mutată online în funcție de domenii fundamentale.....	20
Figură 18. Disponibilitatea secretariatului online (pentru eliberarea de adeverințe, a situației școlare, depunerea dosarelor pentru burse etc.)	22
Figură 19. Accesul la materiale de studiu individual (bibliotecă online, cursuri disponibile pe o platformă, articole științifice din bazele de date internaționale etc.)	22
Figură 20. Acordarea burselor studențești în luna martie	22
Figură 21. Situația privind cazarea înainte și în timpul stării de urgență	23
Figură 22. Situația privind plata taxei de cazare și eliberarea locului din cămin.....	23
Figură 23. Solicitarea de feedback din partea facultății sau a universității privind desfășurarea procesului didactic online.....	25
Figură 24. Numărul de completări în funcție de universitate.....	34
Figură 25. Ponderea completărilor în funcție de gen.....	35
Figură 26. Ponderea completărilor în funcție de gradul didactic sau poziția profesională	35
Figură 27. Ponderea completărilor în funcție de nivelul de învățământ predominant în cadrul căruia cadrul didactic predă.....	35
Figură 28. Ponderea completărilor în funcție de vechimea în învățământul superior.....	35

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Figură 29. Numărul de completări în funcție de specializarea în cadrul căreia cadrul didactic susține activități didactice.....	36
Figură 30. Aspectele relevante în proiectarea și desfășurarea activităților didactice online	37
Figură 31. Ariile predominante în funcțiile de nevoie de sprijin și îndrumare	38
Figură 32. Principalele surse de sprijin primit de cadrele didactice	38
Figură 33. Principalele surse de ajutor pentru proiectarea și organizarea cursurilor/seminarelor la distanță.....	39
Figură 34. Aprecierea măsurii în care diverse aspecte au cauzat dificultăți în realizarea activităților didactice online.....	41
Figură 35. Aprecierea măsurii în care diverse aspecte au cauzat dificultăți pentru studenți în realizarea activităților didactice online.....	42
Figură 36. Măsura în care studenții au reușit să parcurgă cursurile în funcție de performanța academică	42
Figură 37. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (1/2), organizate descrescător în funcție de măsura în care respondenții au fost în acord cu afirmațiile propuse (Acord parțial și Acord total).....	43
Figură 38. Măsura în care următoarele afirmații sunt valabile pentru respondenții la chestionar (2/2), organizate descrescător în funcție de măsura în care respondenții au fost în acord cu afirmațiile propuse (Acord parțial și Acord total).....	44
Figură 39. Aspectele ce nu s-au putut transfera online și au afectat negativ procesul de învățare	47
Figură 40. Resursele online utilizate de către cadrele didactice pentru managementul seriilor sau grupelor și a activităților de învățare.....	48
Figură 41. Platformele utilizate pentru managementul seriilor sau grupelor și a activităților de învățare	49
Figură 42. Aplicațiile cel mai frecvent utilizate pentru derularea videoconferințelor.....	49
Figură 43. Modalitate de acces la soluția de videoconferință utilizată preponderent.....	50
Figură 44. Utilizarea de materiale sau suport pentru studenți la distanță în perioada anterioară suspendării activităților didactice fizice	50
Figură 45. Percepția cadrelor didactice cu privire la procesul de predare online.....	52
Figură 46. Resursele utilizate de cadre didactice în perioada suspendării activităților didactice cu scopul dezvoltării profesionale	53
Figură 47. Nivelul de competențe de utilizare a computerului (competențe TIC) ale cadrelor didactice	53
Figură 48. Situația cu privire la participarea la un curs sau o sesiune de formare privind educația online.....	54
Figură 49. Situația cu privire la computerul utilizat de cadre didactice în vederea realizării activităților didactice.....	54
Figură 50. Soluțiile considerate de cadrele didactice în beneficiul studenților în eventualitatea prelungirii perioadei de suspendare a cursurilor față-în-față	55

ANOSR este membru în:

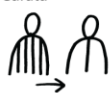
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Anexa 1. Chestionar - Desfășurarea procesului didactic online – Studenți

Studiu realizat de ANOSR cu sprijinul CDA-UVT.

Întrebările marcate cu * sunt obligatorii.

Acest chestionar urmărește să identifice practicile de educație la distanță utilizate în acest moment în derularea programului de studiu pe care-l urmezi, precum și sprijinului de care ai nevoie pentru continuarea activității de studiu. Contribuția ta este importantă pentru identificarea nevoilor și a celor mai eficiente modalități de suport pe care le-am putea solicita conducerii universității unde îți urmezi studiile.

Răspunsurile sunt anonime și nu pot fi atribuite persoanei tale. Comunicarea rezultatelor obținute se va face prin prelucrări statistice și exemple care nu permit identificarea persoanelor care au completat chestionarul.

Completarea chestionarului durează aproximativ 15 minute.

1. În această perioadă de suspendare a cursurilor față-în-față, ai primit suport și îndrumare predominant de la:

- conducerea universității/ Grupul de suport constituit recent la nivelul universității
- conducerea facultății/ Grupul de suport constituit pe facultate
- colegi
- prieteni (din afara mediului universitar)
- organizația studentască din universitatea ta
- nu am primit ajutor
- alte situații, care?

2. În această perioadă, în ce măsură ai participat la cursurile/ seminarele/ laboratoarele din cadrul programului de studii pe care-l urmezi?

- 0-25%
- 25% - 50%
- 50%-75%
- 75% - 100%

ANOSR este membru în:

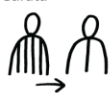
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

3. Ai dificultăți în a participa la activități didactice la distanță, din cauza următoarelor aspecte:

	Deloc	În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
Nivel insuficient al competențelor mele digitale	☐	☐	☐	☐
Dificultăți tehnice (platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, conturi și browsere)	☐	☐	☐	☐
Acces limitat la Internet	☐	☐	☐	☐
Lipsa unui computer suficient de performant	☐	☐	☐	☐
Lipsa conținutului educațional (resurse digitale) puse la dispoziție de către cadrele didactice	☐	☐	☐	☐
Lipsa instrumentelor pentru gestionarea grupelor și seriilor de studenți, pentru feedback și evaluare din partea cadrului didactic	☐	☐	☐	☐
Lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale	☐	☐	☐	☐
Lipsa motivației	☐	☐	☐	☐
Lipsa controlului și monitorizării constante a activității mele de către cadrele didactice	☐	☐	☐	☐
Lipsa unui orar de activități didactice bine structurat	☐	☐	☐	☐
Lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii	☐	☐	☐	☐
Limite datorate specificului unor discipline (activitățile de învățare la disciplina mea/ disciplinele mele nu	☐	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

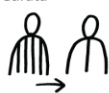
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro
 office@anosr.ro
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

se pot transpune cu ușurință în activități la distanță)

3.1 Dacă la ultimul item de mai sus ai răspuns cu una din variantele În mică măsură, În măsură medie sau În mare măsură, te rugăm să enumeri acele discipline la care faci referire.

4. În ce măsură următoarele afirmații sunt valabile pentru tine, în contextul actual al susținerii cursurilor și seminarelor la distanță?

	Nu știu/ Nu se aplică	Nu Dezacord total	Dezacord parțial	Acord parțial	Acord total
Sunt mulțumit de modul de desfășurare în online a procesului de predare-învățare aferent programului de studiu pe care-l urmez	☐	☐	☐	☐	☐
Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în mod negativ prelegerile și activitățile de la curs	☐	☐	☐	☐	☐
Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în mod negativ activitățile de seminar/laborator	☐	☐	☐	☐	☐
Cadrele didactice nu mai pot acorda suportul necesar unui parcurs de formare eficient	☐	☐	☐	☐	☐
Cadrul didactic lucrează mai mult decât de obicei	☐	☐	☐	☐	☐
Studenții primesc mai multe sarcini și teme decât de obicei	☐	☐	☐	☐	☐
În activitățile online, studenții urmăresc doar să bifeze" prezențe	☐	☐	☐	☐	☐
Cadrele didactice au dificultăți cu privire la organizarea eficientă a activităților de învățare pentru a facilita interacțiunea dintre studenți	☐	☐	☐	☐	☐
Cadrele didactice au dificultăți cu privire la structurarea eficientă a conținutului disciplinei predare în format adecvat activităților la distanță	☐	☐	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

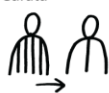
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Cadrele didactice au probleme în a oferi feedback punctual și relevant studenților

Cadrele didactice au probleme în a primi feedback de la studenți

Instrumentele digitale și platformele online îi încurcă pe studenți

Reușesc să lucrez autonom

Îmi place să învăț utilizând instrumente și resurse digitale

Lipsa contactului uman poate fi compensată prin activități la distanță bine proiectate

Perioada de suspendare a cursurilor față-în-față permite profesorilor și studenților să se concentreze pe esențial, pe calitativ, pe capacități și competențe

Competențele digitale dobândite în această perioadă sunt achiziții utile pentru activitatea didactică viitoare

Sper să se utilizeze în continuare în activitatea didactică față-în-față (unele dintre) instrumentele și resursele digitale pe care am început să le folosim în această perioadă

Simt că pot învăța la fel ca în perioada când activitățile didactice se desfășurau în regim față în față

La toate disciplinele pe care le urmez, îmi sunt foarte clare sarcinile pe care le am de rezolvat

La toate disciplinele pe care le urmez, știu cum voi fi evaluat pentru finalizarea materiei

Îmi pot susține online fără probleme lucrarea de finalizare a studiilor

ANOSR este membru în:

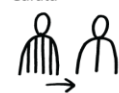
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Mutarea activităților didactice în online nu a afectat cu nimic calitatea acestora

5. În această perioadă, pentru a susține activitățile de învățare la distanță, utilizați:

	Deloc	O dată pe săptămână sau mai rar	Moderat	În fiecare zi
Platforma de e-learning a universității	☐	☐	☐	☐
E-mailul instituțional primit de la universitate	☐	☐	☐	☐
Skype	☐	☐	☐	☐
Zoom	☐	☐	☐	☐
Moodle	☐	☐	☐	☐
E-mailul personal	☐	☐	☐	☐
Microsoft Teams	☐	☐	☐	☐
Google Meets	☐	☐	☐	☐
Cisco Webex	☐	☐	☐	☐
Whatsapp	☐	☐	☐	☐
Facebook Messenger	☐	☐	☐	☐
Padlets	☐	☐	☐	☐
Google classroom	☐	☐	☐	☐
Edmodo	☐	☐	☐	☐
Easyclass	☐	☐	☐	☐
Blackboard	☐	☐	☐	☐
Kahoot	☐	☐	☐	☐
Padlet	☐	☐	☐	☐
Bubbl.us	☐	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

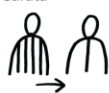
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Dotstorming	☐	☐	☐	☐
Wordwall	☐	☐	☐	☐
Resurse educaționale deschise și conținut digital (ex.: site-uri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, platforme profesionale din domeniul de specializare etc.)	☐	☐	☐	☐

5.1 Ce alte resurse și aplicații online utilizați pentru a susține învățare la distanță?

6. Te rugăm să alegi gradul în care ești de acord cu următoarele afirmații referitoare la modul în care te raportezi tu personal la acest tip de educație la distanță/online.

	Dezacord total	Dezacord	Nici acord, nici dezacord	Acord	Acord total
Educația la distanță/online mă ajută să îmi îndeplinesc sarcinile didactice mai rapid	☐	☐	☐	☐	☐
Să mă comport ca student în contextul educației la distanță/online este dificil pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐
Educația la distanță/online mă ajută să îmi îmbunătățesc activitatea de învățare	☐	☐	☐	☐	☐
Îmi este dificil să folosesc uneltele necesare pentru realizarea educației la distanță/online	☐	☐	☐	☐	☐
Este ușor să beneficiezi ca student de acțiuni de educație la distanță/online	☐	☐	☐	☐	☐
Educația la distanță/online mă face să fiu mai productiv în activitatea mea student	☐	☐	☐	☐	☐
Modul în care iau parte ca student la acțiunile de educație la distanță/online este clar și ușor de explicat/înțeles	☐	☐	☐	☐	☐
Educația la distanță/online îmi sporește eficiența în activitatea de studiu	☐	☐	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

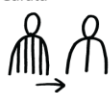
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Uneltele pentru implementarea educației la distanță/online mi se par rigide și inflexibile

Educația la distanță/online face ca sarcinile didactice să fie mai ușor de realizat

Îmi este ușor să devin priceput/-ă în implementarea educației la distanță

Educația la distanță/online este utilă pentru facilitarea învățării studenților

Pentru mine educația la distanță/online este ușor de implementat

7. Există discipline la care interacțiunea din timpul activităților didactice NU a fost mutată online? Dacă da, te rugăm să ne specificeți.

8. Ce ai îmbunătăți la procesul de predare online?

9. Ce alte sugestii, recomandări, idei sau nevoi de sprijin relevante pentru situația curentă ne poți semnala?

Servicii auxiliare

1. Este disponibil secretariatul online (pentru eliberarea de adeverințe, a situației școlare, depunerea dosarelor pentru burse etc.)?

- DA
- NU
- NU ȘTIU

2. Ai acces permanent la materialele necesare pentru studiul individual? (bibliotecă online, cursuri disponibile pe o platformă, articole științifice din bazele de date internaționale etc.)

- DA
- NU
- NU ȘTIU

Dimensiunea socială

1. În cazul în care beneficiezi de un anumit tip de bursă, ți-a fost oferită în integralitate și pe luna martie?

- DA

ANOSR este membru în:

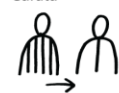
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- NU
- NU ESTE CAZUL

2. Ești cazat în căminele universității?

- DA
- NU

2.1. Ai rămas cazat și după declararea stării de urgență?

- DA
- NU

2.2. Plătești în continuare regia pentru cămin?

- DA
- NU

2.3. Ai fost nevoit să eliberezi locul din cămin în această perioadă?

- DA
- NU

2.4. Dacă da, cum s-a desfășurat procesul de eliberare a camerei?

Altele...

1. Ți s-a cerut feedback din partea facultății sau a universității în legătură cu desfășurarea procesului didactic din această perioadă?

- Da și am răspuns
- Da, dar nu am răspuns
- Nu

2. Dorești să ne transmiți ceva (probleme notificate, recomandări etc.) și nu te-am întrebat?

Date demografice

1. Universitatea la care studiezi

2. Facultatea

3. Ciclul de studii

4. Programul de studii

5. Anul de studii

ANOSR este membru în:

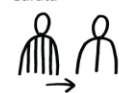
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

6. Te rugăm să precizezi ce vârstă ai, în ani împliniți.

7. Care este genul tău?

- masculin
- feminin
- nu menționez

8. Care este mediul tău de rezidență?

- rural
- urban
- urban - oraș reședință de județ

9. Alte informații despre tine, dacă dorești să ne transmiți

Finalizați completarea chestionarului

ANOSR este membru în:

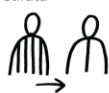
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Anexa 2. Chestionar - Desfășurarea procesului didactic online – Cadre didactice

Studiu realizat de ANOSR cu sprijinul CDA-UVT și al colaboratorilor centrului.

CHESTIONAR pentru cadre didactice din învățământul superior

Acest chestionar urmărește să identifice practicile de educație la distanță la care faceți apel în această perioadă, precum și sprijinului de care aveți nevoie pentru continuarea activității. Contribuția dvs. este importantă pentru identificarea nevoilor și a celor mai eficiente modalități de suport pe care conducerea universității/ facultății le poate oferi.

Chestionarul se adresează cadrelor didactice din învățământul superior.

Răspunsurile sunt anonime și nu pot fi atribuite persoanei dvs. Comunicarea rezultatelor obținute se va face prin prelucrări statistice și exemple care nu permit identificarea persoanelor care au completat chestionarul.

Totuși, respondenții care doresc un feedback personalizat, au posibilitatea să completeze adresa de e-mail pentru a primi acest feedback.

Completarea chestionarului durează aproximativ 15 minute.

1. Din experiența acestei perioade, dvs. ați remarcat că pentru proiectarea și desfășurarea de activități de învățare eficiente la distanță (cu suport digital), cel mai mult contează:

- Aspectele tehnice specifice utilizării noilor tehnologii (spre exemplu: crearea de conturi, instalarea de software, inițiere de sesiuni sincrone - videoconferință/webinar)
- Aspectele de conținut al disciplinei (spre exemplu: cunoștințe în domeniul de specializare, stăpânirea temeinică a materiei)
- Aspectele pedagogice (spre exemplu: gestionarea situației de învățare, comunicare didactică, alegerea metodelor și instrumentelor potrivite pentru interacțiuni și evaluare, oferirea de feedback, monitorizarea progresului și suport în învățare)

2. În această perioadă de suspendare a cursurilor față-în-față, aveți nevoie de suport și îndrumare predominant pentru:

- Aspectele tehnice
- Aspectele de conținut al disciplinei
- Aspectele pedagogice
- Nu am nevoie de ajutor

ANOSR este membru în:

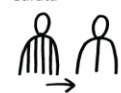
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

3. În această perioadă de suspendare a cursurilor față-în-față, ați primit suport și îndrumare predominant de la:

- Conducerea universității/ Grupul de suport constituit recent la nivelul universității
- Conducerea facultății/ Grupul de suport constituit pe facultate
- Colegi
- Prieteni (din afara mediului universitar)
- Studenți
- Nu am primit ajutor

4. În această perioadă, cu siguranță ați adus inovări în practica dvs. didactică. Vă rugăm să împărtășiți cu noi una două din aceste abordări pe care le-ați adoptat în orele de curs.

5. În această perioadă, cu siguranță ați adus inovări în practica dvs. didactică. Vă rugăm să împărtășiți cu noi una două din aceste abordări pe care le-ați adoptat în orele de seminar/laborator, pentru a menține caracterul aplicativ și interactiv al acestui tip de activitate didactică universitară (seminar/laborator).

6. Pentru proiectarea și organizarea cursurilor/ seminarelor la distanță, v-au fost de ajutor:

Deloc În mică măsură În măsură medie În mare măsură

Măsurile/ sugestiile de la conducerea universității sau de la grupul de suport constituit recent

Măsurile/ sugestiile de la conducerea facultății sau de la grupul de suport pe facultate

Ideile și îndrumarea primite de la colegi

Diverse tutoriale găsite online (de exemplu pe Youtube)

Propriile încercări anterioare de utilizare a instrumentelor și resurselor digitale pentru a informa studenții și a susține învățarea

Experiența din proiectele academice inter-instituționale (internaționale) în care am participat

ANOSR este membru în:

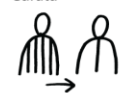
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Experiența dobândită prin colaborarea cu mediul privat (firme, ONG-uri)

Grupurile de suport colegial (ex.: grupuri ale profesorilor de pe Facebook, grupul departamentului)

7. Aveți dificultăți în a realiza activități didactice la distanță, din cauza următoarelor aspecte:

Deloc În mică măsură În măsură medie În mare măsură

Nivel insuficient al competențelor mele digitale

Dificultăți tehnice (platforme care trebuie instalate, care nu funcționează, conturi și browsere)

Acces limitat la Internet

Lipsa unui computer suficient de performant

Lipsa conținutului educațional (resurse digitale) în domeniul disciplinei

Lipsa instrumentelor pentru gestionarea grupelor și seriilor de studenți, pentru feedback și evaluare

Lipsa suportului pedagogic pentru realizarea de activități de învățare suficient de eficiente și/ sau atractive pentru studenți

Lipsa timpului necesar pentru înțelegerea și utilizarea adecvată a instrumentelor și resurselor digitale

Lipsa motivației

ANOSR este membru în:

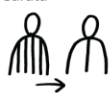
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

Limite datorate specificului disciplinei (activitățile de învățare la disciplina mea/ disciplinele mele nu se pot transpune cu ușurință în activități la distanță)

8. Studenții dvs. au dificultăți în a realiza activități de învățare la distanță, din cauze precum:

	Deloc	În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
Nivelul insuficient al competențelor digitale	☐	☐	☐	☐
Dificultăți tehnice (conectare complicată pe anumite platforme, restricții de acces, limitări de browser, instalări de programe suplimentare etc.)	☐	☐	☐	☐
Acces limitat la Internet	☐	☐	☐	☐
Lipsa unui computer/ tabletă/ telefon smart	☐	☐	☐	☐
Lipsa controlului și monitorizării constante a activității lor	☐	☐	☐	☐
Lipsa unui program bine structurat, determinând sincope în învățare	☐	☐	☐	☐
Lipsa obișnuinței de a învăța cu ajutorul noilor tehnologii	☐	☐	☐	☐

9. În ce măsură următoarele afirmații sunt valabile pentru dvs. și pentru studenții dvs., în contextul actual al susținerii cursurilor și seminarelor la distanță?

	Dezacord total	Dezacord parțial	Acord parțial	Acord total	Nu știu/ Nu se aplică
Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în mod negativ prelegerile și activitățile de la curs	☐	☐	☐	☐	☐
Suspendarea activităților didactice față-în-față afectează în mod negativ activitățile de seminar	☐	☐	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

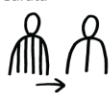
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

Cadrele didactice nu mai pot acorda suportul necesar unui parcurs de formare eficient

Cadrul didactic lucrează mai mult decât de obicei

Studentii primesc mai multe sarcini și teme decât de obicei

În activitățile online, studenții urmăresc doar să „bifeze” prezențe

Cadrele didactice au dificultăți cu privire la organizarea eficientă a activităților de învățare pentru a facilita interacțiunea dintre studenți

Cadrele didactice au dificultăți cu privire la structurarea eficientă a conținutului disciplinei predare în format adecvat activităților la distanță

Cadrele didactice au probleme în a oferi feedback punctual și relevant studenților

Cadrele didactice au probleme în a primi feedback de la studenți

Instrumentele digitale și platformele online îi încurcă pe studenții mei

Studentii mei reușesc să lucreze autonom

Studenților mei le place să învețe utilizând instrumente și resurse digitale

Lipsa contactului uman poate fi compensată prin activități la distanță bine proiectate

Perioada de suspendare a cursurilor față-în-față permite profesorilor și studenților să se concentreze pe esențial, pe calitativ, pe capacități și competențe

ANOSR este membru în:

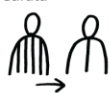
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Competențele digitale dobândite de profesori în această perioadă sunt achiziții utile pentru activitatea didactică viitoare

Voi utiliza în continuare în activitatea didactică față-în-față (unele dintre) instrumentele și resursele digitale pe care am început să le folosesc în această perioadă

10. După părerea dvs., în ce măsură reușesc studenții să parcurgă cursul/ cursurile dvs. conform planificărilor existente?

	Deloc	În mică măsură	În măsură suficientă pentru a permite continuarea activităților și recuperarea „din mers”	Integral
Studenții buni și foarte buni	☐	☐	☐	☐
Studenții care au în general rezultate medii	☐	☐	☐	☐
Studenții cu rezultate slabe	☐	☐	☐	☐

11. Ce anume din activitatea didactică uzuală (față-în-față) considerați că nu s-a putut face online/ la distanță, având astfel un impact negativ asupra formării?

- Prelegeri (curs)
- Explicații pentru înțelegerea conceptelor, relațiilor, fenomenelor (curs)
- Explicații pentru înțelegerea conceptelor, relațiilor, fenomenelor (seminar)
- Aplicații și proiecte (seminar/ laborator)
- Monitorizarea progresului
- Feedback pentru corectarea promptă sau pentru confirmarea achizițiilor
- Sprijin personalizat/ Consiliere individuală
- Comunicare autentică (relaționare umană)
- Altceva. Ce anume?

ANOSR este membru în:

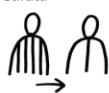
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

12. În această perioadă, pentru a susține activitățile de învățare la distanță cu studenții, utilizați:

	Deloc	O dată pe săptămână sau mai rar	Moderat	În fiecare zi
Platforme specializate de e-learning (ex.: Moodle, Google classroom, Edmodo, Easyclass, Blackboard etc.)	☐	☐	☐	☐
Instrumente și aplicații online pentru activități de învățare (ex.: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, Dotstorming, Wordwall etc.)	☐	☐	☐	☐
Platforme și resurse puse la dispoziție de parteneri instituționali (de ex., pentru proiecte de practică)	☐	☐	☐	☐
Resurse educaționale deschise și conținut digital (ex.: site-uri cu informații și ilustrații, biblioteci online, simulări, soft educațional, laboratoare virtuale, platforme profesionale din domeniul de specializare etc.)	☐	☐	☐	☐
Aplicații pentru comunicare asincronă în grup (ex.: Whatsapp, Facebook messenger etc.)	☐	☐	☐	☐
Aplicații pentru comunicare sincronă în grup (ex.: Webex, Meet, Teams, Skype, Zoom etc.)	☐	☐	☐	☐
Apeluri telefonice/ SMS/ canal de comunicare cu fiecare student (whatsapp ș.a.)	☐	☐	☐	☐

13. Pentru managementul seriilor/ grupelor și al activităților de învățare, utilizați cel mai mult platforma de e-learning:

- Moodle
- Google classroom
- Ilias
- Blackboard
- Edmodo
- Easyclass
- Niciuna
- Nu știu ce platformă mi s-a pus la dispoziție
- Altă platformă decât cele menționate. Care?

ANOSR este membru în:

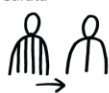
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

14. Pentru videoconferințe, cel mai mult ați utilizat:

- Meet/ Hangout
- Zoom
- Webex
- Skype
- Altă soluție:
- Nu este cazul

15. Aveți licență de utilizare pentru soluția de videoconferință utilizată preponderent?

- Da – oferită de instituție
- Da – am cumpărat o licență
- Da – folosesc varianta gratuită
- Nu – nu îmi permit o licență
- Nu mi-am pus problema/ Nu știu

16. Înainte de suspendarea cursurilor față-în-față, în perioada oct. 2019- febr. 2020, ați oferit materiale sau suport studenților la distanță?

Ex.: prezentări utilizând videoproiector, accesarea surselor de informare de pe Internet împreună cu elevii, realizarea de experimente în laboratoare virtuale, utilizarea softului educațional sau a aplicațiilor online în clasă sau pentru teme de casă.

- Nu a fost necesar
- Prin grupuri de comunicare sincronă (de ex.: Whatsapp, Facebook messenger)
- Pe o pagină/ platformă dedicată, pe care am dezvoltat-o singur
- Pe o pagină/ platformă dedicată, pe care am dezvoltat-o cu alți colegi
- Pe platforma facultății/ universității

17. Vă rugăm să alegeți gradul în care sunteți de acord cu următoarele afirmații referitoare la modul în care vă raportați dvs. personal la acest tip de educație la distanță/online.

	Dezacord total	Dezacord	Nici acord, nici dezacord	Acord	Acord total
Educația la distanță/online mă ajută să îmi îndeplinesc sarcinile didactice mai rapid	☐	☐	☐	☐	☐
Să învăț cum să implementez educația la distanță/online este dificil pentru mine	☐	☐	☐	☐	☐
Educația la distanță/online mă ajută să îmi îmbunătățesc activitatea didactică	☐	☐	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

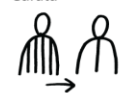
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro
 office@anosr.ro
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Îmi este dificil să folosesc uneltele necesare pentru realizarea educației la distanță/online

Educația la distanță/online este ușor de implementat

Educația la distanță/online mă face să fiu mai productiv în activitatea mea didactică

Modul în care realizez educația la distanță/online este clar și ușor de explicat/înțeles

Educația la distanță/online îmi sporește eficiența în activitatea didactică

Uneltele pentru implementarea educației la distanță/online mi se par rigide și inflexibile

Educația la distanță/online face ca sarcinile didactice să fie mai ușor de realizat

Îmi este ușor să devin priceput/-ă în implementarea educației la distanță

Educația la distanță/online este utilă pentru facilitarea învățării studenților

Pentru mine educația la distanță/online este ușor de implementat

18. În această perioadă, pentru dezvoltare profesională continuă utilizați următoarele platforme și resurse:

Deloc În mică măsură Moderat În mare măsură

Cursurile pentru dezvoltare profesională continuă oferite intern de facultate/ universitate

Platforme ce oferă cursuri online de tip MOOC (Coursera, edX etc.)

ANOSR este membru în:

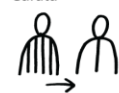
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

Webinare și evenimente sincron dedicate formării/
informării în domeniul de specializare

Articole științifice, studii și rapoarte în domeniul de
specializare

Articole științifice, studii și rapoarte despre
educația la distanță

Suport colegial prin intermediul grupurilor de
discuții și schimb de practici (de ex., grupuri
Facebook)

19. La ce nivel de utilizare a computerului (competențe TIC) considerați că vă situați?

- Începător
- Mediu
- Avansat
- Programator
- Nu pot aprecia

20. Ați participat vreodată la un curs sau o sesiune de formare privind educația online?

- Da
- Nu

21. Computerul pe care lucrați (cel mai mult) în această perioadă este:

- Computerul personal
- Un computer achiziționat/ oferit de universitate/ facultate
- Un computer achiziționat/ oferit de o firmă/ ONG

22. În eventualitatea prelungirii perioadei de suspendare a cursurilor față-în-față, ce soluții considerați viabile și în beneficiul studenților?

	Dezacord	Acord	Nu știu/ Nu răspund
Păstrarea structurii actuale a anului universitar în curs	☐	☐	☐
Prelungirea cu 2-4 săptămâni a anului universitar în curs	☐	☐	☐
Echivalarea (parțială) a unor activități didactice cu activități realizate de studenți în non formal sau pe platforme complementare	☐	☐	☐

ANOSR este membru în:

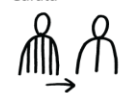
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Regândirea sistemului de credite pentru a acoperi situații particulare și a permite recuperarea în anul universitar următor

Susținerea examenului de licență la distanță, prin videoconferință

23. Ce alte sugestii, recomandări, idei sau nevoi de sprijin relevante pentru situația curentă ne puteți semnala?

24. Genul:

- Feminin
- Masculin

25. Nivelul de învățământ la care aveți ore, predominant, în această perioadă:

- Anul I
- Anul II
- Anul III
- Anul IV
- Master I
- Master II
- Doctorat

26. Gradul didactic/poziția profesională:

- Doctorand
- Asistent
- Lector
- Conferențiar
- Profesor

27. Specializarea studenților dvs.:

- Modulul psihopedagogic
- PIPP
- Administrarea afacerilor/ Economie
- Biologie
- Chimie
- Drept
- Filosofie
- Fizică
- Geografie
- Inginerie
- Istorie
- Jurnalism

ANOSR este membru în:

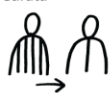
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- Litere
- Limbi străine
- Matematică/ Informatică
- Sociologie/ Asistență socială
- Psihologie/ Științele educației
- Științe politice
- Tehnologii
- Teologie
- Alta.

28. Universitatea:

29. Vechimea în învățământul superior:

- mai puțin de 5 ani
- între 6 și 10 ani
- între 11 și 20 de ani
- între 21 și 30 de ani
- peste 30 de ani

Finalizați completarea chestionarului

ANOSR este membru în:

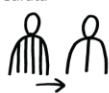
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

 fb.com/anosr.ro

 anosr.ro

 office@anosr.ro

 București, Calea Plevnei nr. 61, sect. 1, cam. 12-13, 010223

ANOSR este membru:

